

Avtocenter Dodič

Podgrad 3, 6244 Podgrad
Tel.: +386(0)5 705 00 00
Fax: +386(0)5 705 00 18
robert.dodic@porsche.si

BANKA KOPER

AdriaticSlovenica

Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

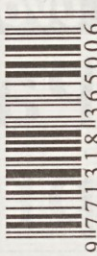
Ilirska Bistrica
Letnik XVIII, št.: 232
januar 2010

Cena 1,80 €

TISKOVINA

POŠTNA PLAČANA
PRI POŠTI
6251 IL. BISTRICA - TRNOVO

ISSN 1318-3656

Noč božična, Sveta noč

CMePZ Zvon

Tako smo zapisali na programski list božičnega koncerta, ki smo ga 9. januarja 2010 organizirali v cerkvi sv. Jurija v Ilirski Bistrici. Bistriška cerkev je bila malo da ne pretesna za vse poslušalce, željne poslušanja lepega petja in petja božičnih pesmi, ki v nas budijo veselje, nežnost in upanje.

Na tradicionalnem, že 16. božičnem koncertu je pod vodstvom zborovodkinje Aleksandre Žakelj in ob spremljavi organistke Tatjane Bončina prvič zapel CMePZ Spodnja Idrija. ŽPZ Prem pod taktirko Vilka Majeriča nas je s pesmijo popeljal med novorojeno dete, revno štalico in pastirje. Povezovalka programa Petra Skok je z veznim tekstom Helene Pirih Rosa na oder povabila trobentača Tomaža Primca. Ob spremljavi Sare Česnik je zaigral Schubertovo Ave Mario. Najlepši čas – božični čas – je skupaj s korepetitorko Damjano Kinkela interpretirala znana bistriška mezzosopranistka Janja Konestabo. Gosti iz Ajdovščine, zbrani v Oktet Castrum, so pod umetniškim vodstvom Nadje Bratina nabito polno cerkev popeljali v čas Jezusovega rojstva. Presenečenje večera, dru-

žinski trio Volk Folk, nam je z etno pridihom zapel in na stare ljudske inštrumente zaigral stare slovenske ljudske kolednice ter tudi tokrat navdušil poslušalce.

Ob majhnem otroku se razneži duša odraslega. Z dolgim aplavzom so bili na oder pospremljeni najmlajši nastopajoči – otroški pevski zbor Zvonček. Pod vodstvom mlade zborovodkinje Anije Janežič in ob spremljavi Sare Česnik je zapel pesem Mnogo poti. Zanimivost koncerta je bila pesem Ko so pastirji, v kateri je zvočno kuliso h otroškemu petju dodal cerkveni mešani pevski zbor Zvon. Slednji, ki je božični koncert organiziral, se je predstavil ob sklepu glasbenega večera. Ob orgelski spremljavi Nives Pirih in pod vodstvom Damjane Kinkela je

pripravil tri božične pesmi znanih slovenskih skladateljev Sattnerja, Tomca in Cveka. Z zborom sta zapeli solistki Janja Konestabo in Damjana Kinkela. Vsi nastopajoči in poslušalci so koncert sklenili z eno najlepših božičnih pesmi, Gruberjevo Sveta noč, ki je nastala pred skoraj dvesto leti v vasi blizu Salzburga.

Glasba je umetnost in kot pravi Shakespeare je glasba hrana misli in čar, ob katerem se morajo upokojiti vse skrbi in vse bolečine srca. Zahvaljujemo se vsem poslušalcem, ki ste z močnim aplavzom in nasmejanimi obrazi izražali zadovoljstvo. Vsem nastopajočim se iskreno zahvaljujemo za kakovostno izbrani in pripravljeni glasbeni program ter za muzikalno bogat glasbeni večer.

Odbor

AKTIV SVETOVALNIH
DELAVK VRTCEV
OBČINE ILIRSKA BISTRICA

IN JSKD

OB KULTURNEM PRAZNIKU IN V SPOMIN

NA NAŠEGA PESNIKA DRAGOTINA KETTEJA

ORGANIZIRATA

LUTKOVNO PREDSTAVO Z NASLOVOM

ŠIVILJA IN ŠKARJICE

v izvedbi Teatra za vse, Jesenice.

ZA VRTČEVE IN ŠOLSKE OTROKE, STARE OD 3 DO 8 LET

KJE? V DOMU NA VIDMU

KDAJ? V ČETRTEK, 4. 2. 2010

ob 9.30 za okoliške vrtce in OŠ Dragotina Ketteja (1. in 2. r.),

ob 10.30 za VVE in OŠ Antona Žnideršiča (1. in 2. r.)

STOPINJE

Literarno društvo Ilirska Bistrica vabi člane pa tudi druge literarne ustvarjalce k sodelovanju – objavi svojih besedil v 18. številki literarnega zbornika STOPINJE.

Pošljete lahko:

- pesmi (največ 5)
na e-naslov: magicarizma@gmail.com (urednici za poezijo Patriciji Dodič)
- prozno besedilo (lahko samo odlomek) / prevod / potopis / razmišljanje / ...
(do 10 tipkanih strani)
- dramsko besedilo
na e-naslov: anjapirih1@yahoo.com

Vsak avtor naj obvezno pripiše svoj naslov/e-naslov in telefonsko številko (za morebitna dodatna pojasnila v zvezi z (ne)objavo in lektorskimi popravki). Besedila lahko oddate tudi na disketi ali CD-ju, in sicer Igorju Štembergerju na sedežu JSKD ali predsednici društva Heleni Pirih Rosa osebno.

Prispevke zbiramo do konca marca 2010.

Besedila bodo pred objavo lektorirana. Stopinje izidejo jeseni 2010.

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3, Ilirska Bistrica

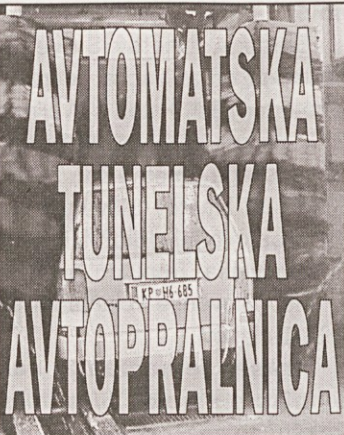
tel.: 040/240-118

URNIK

8.00 - 18.00

sobota 8.00 - 13.00

nedelja zaprto

družba:
INTERVJU:
MIRO SIMČIČ
STRAN 27

kultura:
BOŽIČNI
KONCERTI

STRAN 12

RIBARNICA
CERKVENIK
NA PLACU

* sveže ribe
* zamrznjene ribe
* školjke raki
* "bacala in bianco"
* konzerve

ILIRSKA BISTRICA
Čankarjeva 26, tel.: 05/71 44 579

POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593

FINANCE mušević
DAVČNO IN FINANČNO SVETOVANJE, D.O.O.

TEL/FAX 05 710 14 99
GSM 040 838 520

Nudimo celovite računovodske storitve
po konkurenčnih cenah za samostojne podjetnike,
gospodarske družbe in društva.

VOJKOV DREVORED 2, 6250 ILIRSKA BISTRICA

KAKOVOST JE PRVA

Svetovanje, Prodaja, Proizvodnja, Montaža oken in vrat

Vprašajte nas:
tel: 02 / 7200 330
fax: 02 / 7200 340
www.interles.si
info@interles.si

Interles d.o.o.
Kraigherjeva 19a
SI-2230 Lenart

DANA BESEDA
interles
OBVEZUJE

priznanje
za najboljšo družbo
v graditeljstvu

Celoviti izvajalski inženiring

DANA BESEDA OBVEZUJE

GSM CENTER

Rozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169
e-mail: maljevac@vojja.net, www.gsm-kopija.si

debitel

- PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

FOTOKOPIRANJE

PONEDELJEK - PETEK
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
SOBOTA
8⁰⁰ - 12⁰⁰

NOVO

DŽABEST PAKET - PAKET POVEZANI - INSTANT INTERNET
od 15 do 30 let starosti

NOVO

ŠE UGODNEJŠE

VEZAVA ZA GSM APARATE
SAMO 12 MESECEV

NOVI UMTS APARATI

UVODNE BESEDE

Papir vse prenese!

mag. Milena Urh

S tara modrost pravi, da papir prenese vse, realno življenje pa ne. Na papirju lahko piše karkoli, a ni nujno resnično, izvedljivo ali verodostojno ... Iz tega razloga ne bom komentirala pred kratkim sprejete občinskega proračuna oziroma bolj točno rebalansa proračuna. Mislim, da je proračun prenaprtnjen in predvolilno naravn. Rabili bi proračun, ki bi bil usmerjen k ciljem, To pomeni, da načrtovanje izdatkov neposredno povežemo s cilji in dejavnostmi za doseg teh ciljev. Tako spodbudimo natančnejše določanje ciljev, s tem pa tudi razpravo o tem, kaj in koliko res potrebujemo za razvoj. Ob tem si je treba zastaviti vprašanje o vlogi lokalne skupnosti pri spodbujanju razvoja in ugotoviti, kateri ukrepi znotraj politik lahko najučinkoviteje prispevajo k trajnostnemu razvoju. To je osnova za določitev strukture javnih izdatkov. K rezultatom usmerjeni programski proračun tako prinese jasnejšo sliko, kje smo, kaj smo si zaželi, kam želimo, kako se je povečala naša blaginja, priprava takšnega proračuna pa vključuje tudi evalvacijo do sedaj zastavljenih programov.

Bolj zanimivo mi je na zadnji občinski seji bilo glasovanje o občinskih predstavnikih v svet zavoda našega Zdravstvenega doma. Dosedanjima dvema predstavnicama je potekel mandat in izbirali so nove. Kot predlog sta se ti dve kandidatki pojavili ponovno, a nista bili izglasovani. Zanimivo je, da prihajata iz pozicijskih vrst, torej stranke in liste, ki imajo zagotovljeno večino. Dvomim, da se je ta »spodrslija« zgodil slučajno, mislim, da so to glasovanje namenoma tako izpeljali. Zdravstveni dom se nahaja v ogromnih finančnih težavah, baje pa je škripalo tudi pri strokovnem nadzoru. Da v zdravstvenem domu res škripa, kaže tudi dejstvo, da je župan pisal ljubeznivo pismo s prošnjo za pomoč tudi Gordani Kalan Živčec, trenutni predsednici Zdravniške zbornice Slovenije oziroma taisti osebi, ki so se je pred leti na vse kriplje otepali in s težkimi mukami ponovno ustoličili Mihlja. Po 18. letih dela v zavodu, je niso niti hoteli obdržati kot zdravnico. Takrat je dr. Kalanova napisala: »Ob sedanjem pomanjkanju zdravnikov v Sloveniji bi pri vodstvu pričakovala modrost pri načrtovanju kadrovske politike v ZD.« Tudi mi bi pričakovali modrost, a važno je le, da te proglase za modrega - potem lahko delaš neumnosti drugo za drugo.

Z zanimanjem bom spremljala delo in ukrepe novega sveta, Lilič in Ujčić, kot nova predstavnika ustanovitelja pa bosta morala paziti, da ne pokasirata vseh napak njunih predhodnic.

Za konec pa samo še, »pejte« na Sviščake, sneg je super, cene normalne, pa še cela Bistrica je gor.

KMETIJSTVO

Kmetje nastopili izredno kritično

Mag. Milena Urh

S takšnim odnosom do kmetov, kakršen je danes, nas kmalu več ne bo... Tako je povedal eden izmed udeležencev petkove izredne seje odbora Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, območne enote Postojna izpostave Ilirska Bistrica, Teme seje so bile: izplačilo subvencij za leto 2009, reševanje pritožb kmetov na izdane odločbe o neposrednih plačilih ter problematika izplačila škod po zavarovanih vrstah divjadi. Seje so se udeležili člani odbora izpostave, predsednik KGZS – Ciril Smrkolj, predsednik Sindikata kmetov Slovenije – Roman Žveglič, predsednik OE KGZS Postojna – Janez Okoliš, član UO KGZS – Josip Bajc, KSS Ilirska Bistrica ter ilirskobistriški župan.

bi se borila za pravice kmetov. Naloga Sindikata kmetov Slovenije je bila vse do vstopa Slovenije v EU ko smo imeli zaprt trg ter lastne tržne rede za posamezne pridelke in proizvode, pogajati se o odkupnih cenah ter se boriti za socialne pravice kmetov. Od leta 2004 se je vloga nekoliko spremenila in sedaj več energije

bora izpostave Ilirska Bistrica, ki ga vodi Florjan Petrnelj sestali na delovnem sestanku na temi izplačil subvencij v letu 2009 ter reševanje pritožb kmetov na izdane odločbe o neposrednih plačilih. Kakšno je stališče sindikata do te problematike?

Točnih podatkov kako trenutno potekajo izplačila, žal nimam. Seveda pa upam, da se bo izplačevanje ukrepov uredilo kmalu tako, kot smo na Sindikatu kmetov Slovenije zahtevali že v prejšnjih letih. Torej, da se izplačila ukrepov SKP izplačajo v tekočem letu. Pritožbe kmetov so vezane predvsem na problematiko obsega obdelovalnih površin, se pravi vrste rabe v GERK-ih. Ta problematika nam je zelo dobro znana in v preteklosti smo v reševanje tega problema vložili veliko truda. Nekoliko neposrečena rešitev je bila vrsta rabe 1800, katero je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izoblikovalo v preteklih letih, predvsem zaradi težav na kočevskem. S spremembo Programa razvoja podeželja 2007-2013 konec lanskega leta se je izoblikoval nov ukrep, kraških pašnikov, za katerega upam, da bo rešil težave kmetov na območju od Krasa do kočevske.

Na srečanju se je pojavilo tudi vprašanje izplačil škod po divjadi, ki je v naših krajih velik problem. Kako ocenjujete reševanje tega vprašanja in kakšno je vaše mnenje o tem oz. katere rešitve predlagate?

Divjad in zaščitene zveri zaradi velikosti svoje populacije, ki je veliko prevelika za območje na katerem živi povzroča kmetovalcem vse več škode. Na Sindikatu kmetov Slovenije pri vsem tem vedno izpostavljamo dve težavi. Prva je povezana z postopki prijave škode ter izplačilom odškodnine. Druga težava so zaščitene zveri, kjer se pojavljajo težave z napadi volkov in medvedov ter krokarjev na domače živali kar povzroča rejcem veliko materialno in rejsko škodo, katere nadomestilo ne more povrniti v celoti. Težava z zvermi in ostalimi zaščitnimi živalmi je v tem, da večino predpisov ki urejajo zaščito in podobno nastane v pisarnah sredi Ljubljane. Takšen je tudi zadnji primer, ko je Ministrstvo za okolje in prostor rejcem zavračalo zahteve za povračilo škode povzročene po krokarjih in to na podlagi študije za katero je mogoče sklepati, da njen podpisnik ni nikoli izvedel opazovanja krokarja v naravi, na pašniku kjer krokar povzroča škodo.

Razprava je bila ostra, polna tehtnih argumentov, ki so opozarjali na težave, ki jih imajo kmetje glede izplačil subvencij ter glede škode po divjadi. Zgodbe in primeri nekaterih navzočih so bile tako težke, da le ti razmišljajo o opustitvi kmetovanja. Visoki predstavniki kmetijskih organizacij so kmetov ponudili vso svojo strokovno pomoč, svetovali kmetom naj zberejo vso dokumentacijo ter vložijo pritožbe, ki jih bodo posamično obravnavali, škode po divjadi pa naj dosledno prijavljajo. Ker gre za nekatere sistemske napake predvsem pri izračunih kmetijskih površin in pri težavah z nestrokovnimi kontrolorji je potrebno te težave reševati dosledno na državni ravni s spremembami v kmetijski politiki.

Po sestanku smo izkoristili priložnost in nekaj besed spregovorili z Romanom Žvegličem.

Roman Žveglič je predsednik Sindikata kmetov Slovenije od februarja 2006. Strokovni javnosti je vaše delo dobro poznano, vsem ostalim pa po vsej verjetnosti bolj malo zato vas na začetku sprašujem...

Kdaj je nastal sindikat in iz kakšne potrebe?

Sindikat kmetov Slovenije je bil ustanovljen leta 1992, takrat še pod imenom Sindikat slovenske kmečke zveze, sedanje ime je dobil leta 1998. Sindikat kmetov Slovenije izhaja iz kmečke organiziranosti, ki je bila v času oblikovanja samostojne države na zelo visoki ravni tako, da so kmetje izrazili željo po organizaciji sindikalne oblike predvsem zaradi tega, ker ni bilo druge organizacije, ki

usmerjamo v pozorno spremljanje zakonodaje ter se zavzemamo za zmanjšanje birokracije.

Koga vse združujete v vašem sindikatu in koliko imate članov?

Sindikat kmetov Slovenije je nevladna organizacija, ki združuje kmete ter ljudi, kateri s svojimi mislimi, dejanji ali sredstvi podpirajo slovenskega kmeta. Združevanje v Sindikatu kmetov Slovenije temelji na prostovoljni odločitvi vsakega posameznika. Trenutno je v Sindikat kmetov Slovenije včlanjenih slabih 4.000 članov.

Kakšen je namen in naloga Sindikata kmetov Slovenije ter kakšni so vaši cilji?

Glavna naloga delovanja je zagotoviti primeren socialno - ekonomski položaj kmetovalcev, ohraniti poseljenost podeželja in s tem izgled kulturne krajine ter identiteto podeželja, ki je hkrati identiteta slovenstva. Največji poudarek vsekakor dajemo prvi od zgoraj omenjenih nalog. Pod besedno zvezo primeren socialno-ekonomski položaj tako vzamemo vse dejavnike, kateri vplivajo na položaj kmeta, tako družbene, kot ekonomske. Kot predsednik Sindikata kmetov Slovenije si želim, da bi kmet kot pridelovalec hrane in posredno tudi oblikovalec kulturne krajine dobil primerno mesto v naši družbi, ter da bi mu njegovo delo zagotavljalo primeren dohodek za življenje in razvoj kmetije.

Danes, 22.01.2010, ste se na pobudo KGZ Slovenije – od-

Snežnik

Časopis Snežnik je nestranski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvida je 1,80 EUR

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-pošta: sneznik@kabelnet.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: GA Commerce d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zejnullović

Strokovna svetovalka: mag. Milena Urh

Tehnični urednik: Raymond Fabijanić

Tisk: GA Commerce d.o.o.

Naklada: 1.500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije na željo vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%. Medij Snežnik je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

PODEŽELJE

Lokalna akcijska skupina Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

Trženje turističnih kmetij

Turistična kmetija Hudičev, 19.1.2010

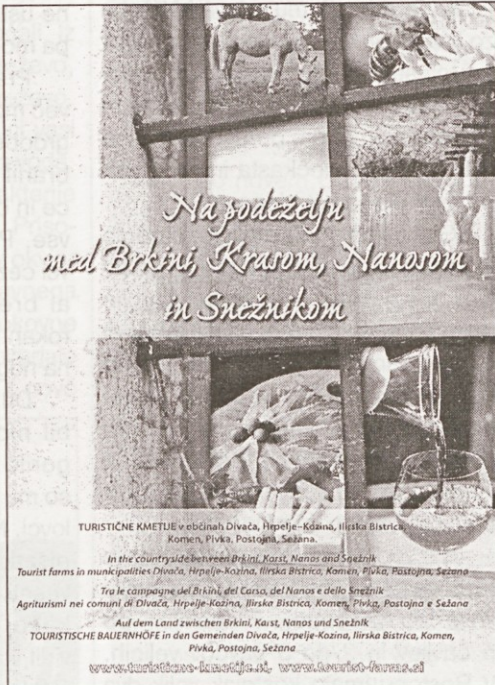
Lokalna akcijska skupina (LAS) Krasa in Brkinov iz Sežane ter LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom iz Ilirske Bistrice sta na pobudo turističnih kmetij pristopila k izvajanju skupnega projekta TRŽENJE TURISTIČNIH KMETIJ Brkinov in Krasa. Projekt je eden prvih v Sloveniji, pri katerem sodelujeta sosednji LAS, kar se je v nadaljevanju izkazalo kot zelo dobra oblika sodelovanja. Sploh zato, ker se s projektom povezuje območje Brkinov in Krasa, ki je sicer razdeljeno med šest občin, od vedno pa gre za isto – zaokroženo geografsko območje. Prav iz tega razloga je bil svojevrsten izziv povezati turistične kmetije iz občin Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Komen, Pivka, Postojna in Sežana pri skupni promociji in trženju.

Projekt se je pričel spomladi 2009 z izvajanjem izobraževanj za turistične kmetije (trženje, promocija, oblikovanje ponudbe, prilagajanje na aktualne razmere na trgu), nadaljeval pa s pripravo skupnih programov in turističnih produktov. Ob zaključku projekta so se pripravila še skupna marketinška orodja za izvajanje trženja in promocije turističnih kmetij – pri tem gre za izdelavo predstavitvenega kataloga v več jezikih, spletnega portala in seveda skupnih promocijskih aktivnosti. Eden izmed glavnih ciljev projekta pa je ustvarjanje pogojev za pridobitev incoming agencije, s katero bi turistične kmetije neposredno

sodelovale pri prodaji svojih storitev. Svoj interes pri tem je izkazala Turistično razvojna agencija Autentica iz Kopra s svojo podružnico v Ilirski Bistrici.

Pred nami so torej samo še promocijske aktivnosti: na današnji tiskovni konferenci predstavljamo nov katalog Na podeželju med Brkinom, Krasom, Nanosom in Snežnikom, ki zajema predstavitev območja z zemljevidom, predstavitev 38 turističnih ali izletniških kmetij ter 4 osmic, v katalogu pa so dodani še kratki opisi enodnevnih ali večdnevnih izletov, ki se jih po prosti volji lahko združuje v pakete. Ti turistični produkti so zasnovani tako, da jih lahko uporabljajo tako ponudniki kot koristniki neposredno, lahko pa se povežejo tudi s turistično agencijo Autentica za organizacijo konkretnih programov. Pri tem je potrebno dodati, da bodo na novem spletnem portalu www.turisticne-kmetije.si (za tujce pa www.tourist-farms.si), opisi turističnih produktov bolj obširni in vsebinski kot v katalogu. V nadaljevanju jih bomo poskusili nadgraditi tudi z interaktivnimi vsebinami, da bi na ta način izkoristili vse možnosti, ki jih ponuja internet.

Izkoriščamo priložnost, da napovemo tudi udeležbo turističnih kmetij na letošnjem sejmu TIP, ki bo potekal od četrta 21.1. do nedelje 24.1.2010 v Ljubljani. Kmetije se bodo predstavile na dveh razstavnih

prostorih v hali C in sicer s skupno promocijo vseh kraško-brkinskih ponudnikov (vinarji, kmetije, sadjarji...) v okviru Vetrove poti. ter na razstavnem prostoru Zelenega krasa. Tam bodo na voljo novi katalogi, potekale pa bodo tudi predstavitve posameznih turističnih kmetij, v soboto pa bo še posebej pestro, saj bo na sejmu potekal Dan Krasa in Brkinov.

Celotna vrednost projekta je 21.600,00 EUR, od tega bosta Evropski kmetijski sklad za Razvoj Podeželja (EK RSP) in MKGP sofinancirala 14.640,00 EUR (80% upravičenih stroškov), ostalo pa je razdeljeno na občine, ki pokrivajo področje obeh LAS (6 občin) in turistične kmetije.

Projektna skupina

SPOROČILO ZA JAVNOST - 19.1.2010

Delamarisova proizvodnja se seli v Pivko

Pivka perutninarstvo d.d. je sprejela končno odločitev o selitvi Delamarisove proizvodnje v Pivko. Najemna pogodba namreč Delamarisu omogoča opravljanje proizvodnje na trenutni lokaciji zgolj do 31.12.2010. Od vseh možnih rešitev za prihodnost Delamarisa predstavlja selitev proizvodnje tega podjetja v Pivko daleč najugodnejšo možnost, zato se je vodstvo Pivke d.d. odločilo, da začne s pripravo gradbenega projekta za nov obrat na zemljiščih v lasti Pivke Perutninarstva d.d. na Kalu pri Pivki.

Do izteka najemne pogodbe za Delamarisovo proizvodnjo na trenutni lokaciji v Izoli mora Pivka d.d. zagotoviti ustrezno nadaljevanje proizvodnje. Zato mora do konca letošnjega leta zgraditi proizvodni objekt na novi lokaciji, vzpostaviti ustrezno infrastrukturo ter na novo lokacijo preseliti obstoječo proizvodnjo. Da bi bil gradbeni projekt pravočasno realiziran, je vodstvo Pivke d.d. glede na trenutna dejstva sprejelo končno

odločitev glede lokacije Delamarisove proizvodnje po 31.12.2010

»Župan Občine Izola je v zadnjem pogovoru 16. decembra podal jasno stališče, da bistveno ugodnejših pogojev, kot so bili dani iz javnima razpisoma, ne more ponuditi. To stališče smo v celoti spoštovali in zagotovo nismo izvajali nikakršnih pritiskov v smislu nižanja cen. V vodstvu Pivke d.d. nikoli nismo trdili, da je občina dolžna ponuditi ugodnejše pogoje, kot jih je. Z Občino Izola smo se pogovarjali o zemljišču zato, ker nismo želeli apriori izločiti možnosti izgradnje novega obrata v istem kraju. Glede na trenutne danosti pa je selitev v Pivko od vseh ugotovljenih možnosti najbolj racionalna. Ugotovili smo, da imamo na lokaciji, kjer Pivka d.d. vrši lastno proizvodnjo, vendarle dovolj zemljišča tudi za potrebe Delamarisove proizvodnje,« je povedal Janez Rebec, predsednik uprave Pivke d.d., ki je funkcijo direktorja družbe Delamaris d.o.o. prevzel 21.12.2009. Dodaja,

da bo selitev v Pivko podjetju omogočila, da se čim več investicijskih sredstev nameni za ohranitev proizvodnje Delamarisa ter vlaganja v njegov nadaljnji razvoj in širitev ter dolgoročno uspešno poslovanje, s tem pa ohranitev obstoječih in odpiranje novih delovnih mest v Delamarisu.

Pivka d.d. bo poskrbela za povračilo stroškov zaposlenim za prevoz na delo, kot to določajo ustrezni zakoni in predpisi. Za zaposlene bo organiziran tudi avtobusni prevoz, ki bo v skladu z zakonskimi predpisi in določili panožne kolektivne pogodbe. »Zaposleni naj nimajo razloga za zaskrbljenost. Cilj družbe je tudi ohranjanje stabilnih delovnih mest, za kar se vodstvo Pivke zavzema in se bo zavzemalo tudi v prihodnje,« je povedal Janez Rebec.

Služba za stike z javnostjo

KOLUMNA

Korupcija

Vojko Tomšič, Jasen *****

V Evropski Uniji Slovenija ne velja za državo z visoko stopnjo skorumpiranosti. To mnenje je seveda skregano s pametjo in je zgolj v skladu z dejstvom, da EU in Amerika postavljata standarde, kaj je korupcija. Seveda sta tudi EU in Amerika popolnoma skorumpirani. Še slabše je v Sloveniji. Kdorkoli od malih podjetnikov želi sodelovati z večjimi podjetji to še kako občuti. Še slabša je situacija na relaciji gospodarstvo država. O tem priča obsodba našega soobčana, ki je opravljal funkcijo LDS-ovega kurirja in nenazadnje sum korupcije prejšnjega predsednika vlade Janše. Če upoštevamo dejstvo, da sta kurirsko funkcijo opravljala Zagožen in Krkovič, ki sta poznana po lepljivih prstih, potem ne dvomim v resnost obtožb. Vendar, naj se z državno korupcijo ukvarjajo organi pregona.

Poglejmo raje kako je s korupcijo v naši občini. Če bi želel opisati vse sume korupcije, ki so opredeljeni v Zakonu o preprečevanju korupcije, v Šenkinčevem sedemletnem obdobju, bi bila ena številka Snežnika premalo. Zato pogledajmo le zadnje štiri primere.

V nebo vpjoch primer je organizacija silvestrovanje na prostem. V času, ko je organiziral silvestrovanje na prostem Povalec, je občina za prireditve namenila dobre 4.000 EUR. Sedaj, ko jo organizira gostilna Keš pa namenijo celih 14.000,00 EUR. Komisija za izbiro organizatorja, ki jo je imenoval Šenkinc, je izbrala drugega organizatorja. Naš župan v predpisanem roku ni želel podpisati pogodbe z izbranim izvajalcem, temveč je čakal, da v pomanjkanju časa izbrani izvajalec odstopi. To se je tudi zgodilo in v prvi plan prileti gostilna Keš. Glede na izvajalce in program, ki ga je pripravil županov izvajalec (gostilna Keš), je verjetno z občinskim denarjem pokrili vse stroške, tako da je bil inkaso skoraj v celoti čisti zaslužek. Seveda gre za isto gostilno, v kateri je Šenkinc s Kešom obakrat organiziral slavlje ob izvolitvi. Ali si je s to prireditvijo že plačal letošnje slavlje ali mogoče politično sedmino? Po zakonu o preprečevanju korupcije gre v zgornjem primeru za sum korupcije, ki je primeren za nadaljnje postopke organov pregona.

Tudi v primeru rekonstrukcije Prešernove ulice ni vse v redu. Tako je večina prebivalcev te ulice in drugih uporabnikov te ulice nezadovoljnih z idejnimi rešitvami, izvedbo in Šenkinčevim odnosom do pripomb. Po trditvah predsednika nadzornega odbora občine Ilirske Bistrice, pa naj bi šlo tudi za prekoračitev investicije za približno 20 %. Ali gre za nizko ponudbo, da je izvajalec Marc d.o.o. izločil domače izvajalce in v dogovoru z Županom dosegel dodatna dela ali za nestrokovno vodenje investicije (vemo, da se je v gradnjo odločujoče vtilkal tudi župan, čeprav nima ne znanja, ne pozitivnih izkušenj, ne formalnopравnih registracij za vodenje investicij), je pravzaprav vseeno. Finančne posledice bi moral nositi župan in ne davkoplačevalci. Kljub temu, da cesto že uporabljamo, še danes ni narejen PID (projekt izvedenih del), da bi naši zanamci vedeli, kaj so in kje zakopavali v zemljo. Tudi ta primer diši po korupciji.

Nič drugače ni z osnovno šolo v Jelšanah. Tudi ta dela je z nizko ponudbo dobil Marc d.o.o., kasneje pa z dodatnimi deli višal ceno. Izbran je bil kljub temu, da nima poravnanih obveznosti do podizvajalcev (tudi bistriških), in po zakonu o javnih razpisih, ne bi smel biti izbran. Skrb vzbujajoče je dejstvo, da osnovno šolo že pet mesecev obiskujejo učenci, čeprav še nima tehničnega prevzema. To pomeni, da strokovnjaki niso pregledali objekta in ugotavljali skladnost izvedenih del z zakonodajo in s tem varnost otrok. Tudi v tem primeru so elementi suma korupcije, kot jo opredeljuje Zakon o preprečevanju korupcije.

Drugi izvajalec (vendar še vedno iz Ajdovščine – Primorje) je isti problem. Tudi v investiciji kanalizacije in čistilne naprave Bač, naj bi prihajalo do prekoračitev za približno 20 %. Izvajanje del poteka izredno počasi, gradbišče je slabo vzdrževano in komaj prevozno. Na gradbišču kot podizvajalci Primorja opravljajo dela podjetja, ki niso bila v seznamu podizvajalcev. Zanimivo, da ni nobenega iz naše občine. Sodelovanje Primorja in Šenkinca ima že sivo brado, saj poteka v obojestransko korist že od investicije Šembije, oddaje občinskega zemljišča pri hiši Jaksetičevih, brez sklepa občinskega sveta itd itd. Tudi ta investicija vsebuje elemente suma korupcije.

Za zaključek, naj navedem le še žalostno dejstvo, da je finančna in vodstvena situacija v zdravstvenem domu še bistveno slabša, kot sem jo predstavil zadnjič. Upam, da bodo posledice nosili tisti svetniki tega sklica z županom na čelu, ki so pred tremi leti post festum dali soglasje k imenovanju Mihlja za direktorja, saj pozitivnega mnenje prejšnjega sveta ni dobil.

Novice Ljubljana v sredo 24. junija 1863 – Natoroznanske stvari –

Zapisal Vili Gombač

Dva zverinjaka smo zaporedoma vidili v Ljubljani- al te opice (merkvice) ne, ki jo hočem danes naznaniti Novicam. Do leta 1846 nismo še nič vedili za gorilo, (troglodytes Gorilla), 46. leta pa je misijonar dohtar Lighton Wilson nekoliko njenih buč ob neki gabun-u in poslal natoroznanskemu društvu v Boston. On je našel samo buče; Pavel B. Du Chaillu pa je živo vidil gorilo in jo ustrelil. Du Chaillu-u so zamorci marsikaj pripovedovali o tej opici. Pravili so mu, da počepa po drevesih in čaka plena, da ustavlja popotnike in mori; še slona (elefanta) se ne boji; da odnaša ženske iz vasi; da si nareja koče iz listja in vej in da sedeva na stehi. Res je pa, da gorila prebiva v samotnih lesovih, najraje v prav temnih kotih po dolinah ali pa na pustih visočinah. Rad je tudi na skalnatem pogorju. Pa nikoli ni dolgo na istem mestu; če ima več hrane na istem kraju, delj se mudi indikaj, -kakor so delali nomadi. Živi se le z rastlinami, na primer z jagodami, divjo sladkorjevo trstjo (Sacharum officinarum) in ananasovim perjem; žre močno, zato se tako urno seli. Na drevesih ne ostaja; kadar gre na ktero, gre le plena čakati ali pa po orehov, potlej gre zopet precej doli in hodi po tleh. Mlade pa ima na drevesih, zato da sovražnik ne more tako lahko do njih.

Gorila ne živi rad v družini; večidel sta on in ona skupaj in varujeta mladih; ponoči na-

slonjena na drevo, na katerem so mladi. Včasih je pa on tudi brez nje

in takrat je vselej hujši in poredniši, kakor takrat, kadar je ona z njim. Elefant tudi tako. Mladiči so pa že rajše v družini, časi jih je 5, časi pa tudi menj skupaj; več pa nikoli ne. Kadar jim žuga kaka nevarnost, takrat jo brž pobašejo po vseh štirih – hitro, tako da jih ne bi mogel doteči. Stara dva pa ne bežita, nista boječa; ampak on začne rujoveti, kakor bi grmel, tako, da je človeka strah.

Gorje pa strelcu, če ga ni zadel. Počasi koraka grdoba proti njemu; blizo njega se ustavi, zarjove, da se vse trese in začne se trkati na prsi, kakor bi po pavkah bobnal. Zlobnost in jeza mu švigata iz vdrtih oči, namrgodi se, na stran zabrača žnablje in kaže strašne svoje zobe. Potlej se spravi na sovražnika. Kar klofutne ga, to se ve da ne malo. Včasih uide kateri smrti, če se dobro umiče roci njegovi, da ne dobi za uho ali pa po glavi. Najraje bije okoli ušes. Gorila je mehkužen; jako kmali mu je zadosti. Če zapodiš svinčenko vanj, pade ti, pa na obraz in rujove in grči, da je groza. Navadno hodi po vseh štirih; teče presneto. Star se ne da ukrotiti, pa tudi mlad je trdovraten in ne živi dolgo, če je zaprt. Močan je neznan. Dveletnega mladiča štirje moške že vdreže, pa težko. Zamorci hodijo radi na-nj, pa ga malokter ustrelil in kdor ga, velika čast zanj! Sedaj jih že precej pomore, ker imajo bodala. Nekteri prav za slast jedo opi-ce. Gorila neki da je kaj slasten in temno rudeč – pa trd. Nekateri pa ne marajo za-nj, zato ne, ker basnujejo, da je

bila ženska, ki je gorilo porodila. Koža mu je debela kot volovska in rada se lomi; pa je črna mlademu in staremu. Dlaka je odrastlemu rujava kot železo, po rokah daljša in temnejša kakor po telesu, na glavi pa kratka, rudeče-rujava. Prsi so mu gole, mladim pa kakor z mahom porasene. Njena dlaka pa je rudečkasta in na rokah ne tako dolga kot njegova.

Glavo ima gorila debelo, okroglo in prav s telesom zraseno – brez zatilnika; oči vdrt; usta velike; žnablje ne rudeče; čelo nizko; ušesa take kot človek, samo manjše. Nos se vidi od spredež plošnat, od strani pa, da nekoliko naprej stoji. Roke mu še niso predolge v razmerji k trupu; pač pa v razmerji k nogam, debele so pa in močne. Trebuh ima tudi velik.

Kar zadeva velikost njegovo, ta je različna tako kot človeška. Du Chaillu jih je več vzel seboj v Filadelfijo – po 5 čevljev in 2 do 8 pavcov velic. V Bostonu imajo kostnjak velik dva pavca čez 6 čevljev. Ona je precej manjša memo njega in ni tako močna in tumpasta. Taka je ta znamenita žival, ki živi pod ravnikom (ekvatorjem) v zahodnih afrikanskih lesovih.

Gorile se boji celo leopard in brž kot ne tudi lev, ni levov neki nikjer, kjer prebiva gorila. Du Chaillu-u so pravili zamorci, da je enkrat gorila odnesel dve ženski iz vasi; ena se je vrnila čez nekoliko dni, ena pa ne. Djali so, da jo je poljuboval, kar je sama pravila. V tem prebiva gotovo duh – djali je eden izmed njih; sploh pa mislijo, da se duše nekaterih umrlih sele v gorile

in po posebnih znamenjih se lahko spozna, v katerem je človeška duša. Tacega gorila ne more nihče ne vjeti ne ustreliti, ne nič; in vse bolj je zviti pa močan kakor kak drug.

Pravili so mu tudi, da je enkrat več možkih lovilo in podilo gorile; pa grdobe so se dobro branili, vžugali lovce in odpeljali seboj vse. Pa so se vrnili vsi čez nekoliko dni, al brez nohtov na rokah in brez prstov na nogah.

Du Chaillu je dobil nprvi mladega gorila živega. Vjeli so mu ga bili njegovi lovci. Ne morem popisati, kako so bili veseli moji ljudje in kako jaz, ko sem vidil, kako so ga cefrali k meni. Star je

bil še le nekoliko čez dve leti, pa je bil velik poltretji čevljev. Vjeli so ga bili med reko Bembo in podgorjem sv. Katarine. Slišali so, da je mladič klical mater in da se je začelo nekaj gibati in šumeti v grmovji. Zagledali so mladega gorila, ki je iskal jagod in par stopinj na strani je sedela mati, katero so kar ustrelil. Pa ko se je zvrnila, precej je skočil mladič k njej in objel jo. Lovci so se približali in vpili samega veselja, mladič pa je zlezal na drevo precej zraven. Kaj so zdaj hotli kot drevo posekati ali pa streliti? Izpodrobili so drevo, da je

padlo z gorilo vred. Vrgel mu je eden vrv okoli vrata in potlej so ga svezali, da ni nič mogel. Medpotoma so mu deli vrat v precep, da ni grizel. Ko so ga bili pripeljali k meni, gledal je ves razkačen okoli sebe. Naredili smo kurnjek za-nj in vtaknili ga vanj, pa

grdobež nam je skor ušel.

Najprvo se je spravil v kot. Ko sem se mu približal, skočil je proti meni in lajal. Zmirom je bil plašen in ni ne jedel ne pil, če nismo bili daleč od njega. Drugi dan je bil še hujši; zaganjal se je proti vsakemu in žrl le malo pa prav po sili. Tretji dan je rujovel celi dan in zopet skor ušel.

Še tretjič je poskusil, kako bi jo unesel, pa smo ga zopet zadržali in potlej čez nekoliko dni poginil. Zamorci imajo po svojih vaseh povsod buče njegove okoli svojih malikov.

»Podgoriški«

10 LET DELOVANJA DRUŠTVA

Praznično v društvu »VEZI«

mag. Katarina Tomažič, Fotografije: Karmen Margarit

PAZNOVANJE 10. OBLETNICE DELOVANJA DRUŠTVA ZA DUŠEVNO ZDRAVJE IN KREATIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA »VEZI«

Zametki delovanja Društva za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« segajo že v leto 1993, ko so se aktivnosti izvajale predvsem v oblikah skupin za samopomoč, leta 1999 pa se je formiral prvi Dnevni ceter v Štorah pri Sežani. Leta 2007 je Društvo »VEZI« dva osnovna socialna programa oblikovalo v Mrežo dnevnih centrov in Mrežo stanovanjskih skupin, ki sta bila maja 2008 verificirana kot Javna socialno varstvena programa na področju duševnega zdravja v skupnosti. Društvo ima tri dnevne centre: Štorje, Štanjel in IL. Bistrica ter pet stanovanjskih skupin: Brestovica, Postojna, Divača, IL. Bistrica in Podgrad.

Prvo desetletnico svojega delovanja je Društvo »VEZI« obeležilo 11.12. v Kvadratnem stolpu Gradu Štanjel. V uvodnem delu je predsednica društva gospa Vida Mesar spregovorila o težkih začetkih in minulem desetletju, ki so ga zaznamovali procesi formiranja in razvoja organizacije. O razvoju strokovnih metod dela in razvoju strokovnih programov na področju duševnega zdravja v skupnosti

pa je spregovorila mag. Katarina Tomažič. Kulturni program je vodila gospa Bernarda Žarn, obogatil ga je pevec Gianni Rijavec ter recitatorica Linda Ura-njek in igral-ska skupina naših uporabnikov in mentorjev. Povabilu so se odzvale številne javne in nevladne organizacije s področja socialnega varstva, kakor tudi predstavniki lokalnih skupnosti, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Fundacije

za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, ter številni svojci in uporabniki. itd. Za minulo delo so bile izrečene številne pohvale, kakor tudi spodbudne besede za v prihodnje s strani predstavnika MDDSZ mag. Boruta Grabijana in gospoda župana Davorina Terčona ter številnih drugih. Društvo »VEZI« ima pomembno vlogo na področju duševnega zdravja v skupnosti, v smeri destigmatizacije du-

ševne bolezni, zato so tovrstni dogodki del ozaveščanja širše skupnosti, kar je pomemben del poslanstva društva. Hvala vsem, ki naše delo podpirajo in financirajo tervsem donatorjem, ki so nam kakorkoli pomagali, kajti tudi ta dogodek so nam soomogočili naslednji donatorji: RTV Slovenija s prispevkoma gospe Bernarde Žarn in gospoda Igorja Pirkoviča, Banka Koper-enota Sežana,

A-banka-enota Sežana, gospa Majda Bernardini. Hvala vsem, ki ste z nami praznovali in povabilo vsem, ki želite z nami sodelovati, da nas obiščete v najbližnjih enotah.

Kvaliteta pitne vode iz vodnega vira Kuteževo

Andreja Rebec, dipl. san. inž., članica HACCP teama vodovoda Kuteževo

O pitni vodi v Kuteževem smo v lanskem letu kar velikokrat poročali. Iz vodnega vira Kuteževo se s pitno vodo oskrbujejo prebivalci vasi Kuteževo, t.i. zaselek Betula, vključno z Osnovno šolo in vrtcem Podgora Kuteževo. Občasno pa vodo iz vodnega vira Kuteževo prejemajo tudi prebivalci vasi Podgraje in Zabiče. Do lanskega leta je do uporabnikov pritekala surova voda, kar pomeni, da je s seboj prinašala tudi nečistoče, med njimi tudi bakterije fekalnega izvora, ki so potencialni povzročitelji prebavnih obolenj. Prisotnost fekalnih bakterij v pitni vodi so potrdile tudi opravljene analize v okviru internega nadzora v mesecu februarju 2009, ter analize v okviru državnega monitoringa opravljene v mesecu juniju 2009. Kljub temu, da so strokovne službe, ki so nadzorovale kvaliteto pitne vode iz tega vira, stalno opozarjale na nevarnost okužb, se stvari na boljše niso kaj veliko premaknile. Z novo zakonodajo na področju spremljanja kvalitete pitne vode ter tudi odgovornostmi, ki jih država nalaga upravljavcem javnih vodnih virov, je prišlo do bistvenega koraka naprej. Kljub veliki količini prahu, slabi volji in negotovnosti, predvsem ob junijskem ukrepu prepovedi uporabe pitne vode brez predhodnega prekuhavanja so predstavniki krajevne skupnosti Kuteževo in vaščani vasi Kuteževo prisluhnili strokovnim službam in se v začetku meseca julija na zboru krajanov odločili, da vodovodni sistem sanirajo in nabavijo ustrezno dezinfekcijsko napravo s katero bi odpravili mikrobiološko onesnaženost pitne vode.

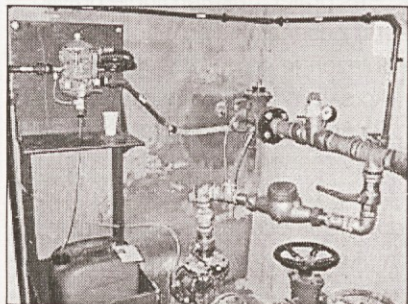
Zalogaj gradbenih del je bil velik. Potrebno je bilo obnoviti krovno ploščo na vodohranu, dograditi predprostor, za namestitev dezinfekcijske naprave, obnoviti notranjost vodohrana, zamenjati vrata in vgraditi svetlobno okno v predprostoru vodohrana, utrditi konstrukcijo... Dograjena je bila tudi povezava z vodovodom Ilirska Bistrica, tako da se v primeru pomanjkanja pitne vode v sušnem obdobju oziroma v primeru onesnaženja vsi uporabniki nemoteno oskrbujejo s pitno vodo iz Ilirske Bistrice. Urejena je bila tudi okolica vodohrana. Po končanih gradbenih delih je bila opravljena še dezinfekcija vodohrana (klorni šok) ter nameščena klorirna naprava. To je naprava, s katero je urejeno kontinuirano razkuževanje vode. Naprava deluje na principu pretoka vode in ne na električni pogon, kar je zadevo bistveno pocenilo, saj bi elektrifikacija vodohrana predstavljala še dodaten strošek. V mesecu oktobru je celoten sistem začel delovati. Opravljena je bila tudi mikrobiološka analiza vode, s katero se je izkazalo, da je pitna voda zdravstveno ustrezna, kar pa je bil tudi namen sanacije.

Čeprav ni namen tega članka, da kogar koli izpostavljam, pa čutim dolžnost, da se zahvalim predstavnikom krajevne skupnosti Kuteževo. Imenovala bom samo g. Rudija Celina, ker sem ves čas poteka del kontaktirala le z njim. Zahvala predvsem zaradi njegovega preudarnega, strokovnega in strpnega pristopa k reševanju problema. Zahvala tudi Rudijevim ožjim sodelavcem, ki jih je bilo kar nekaj, vendar vseh njihovih imen enostavno ne vem, zato jih raje ne navajam. Ne nazadnje pa zahvala prebivalcem vasi, saj so bili le oni tisti, ki so morali odpreti denarnice in pokriti nastale stroške ter opraviti najmanj 350 prostih delovnih ur.

Sanacija je bila uspešna! Nov postopek priprave vode, pa zahteva tudi nadzor in vzdrževanje. Določene osebe v vasi so si tako naložile dodatno delo! Nastajali bodo tudi dodatni stroški! Zavedajmo se reka - voda je vir življenja in naše bogastvo! Poskrbimo, da bo to tudi v bodoče.

P.s.

Ob pisanju tega članka sem bila obveščena, da je bil tudi vzorec vode za mikrobiološko analizo odvzet v Oš Kuteževo v januarju zdravstveno ustrezen, količina prostega klora v vodi pa minimalna.

BISTRINE

Če nas kaj pogreje, ali s tem segrevamo ozračje?

Dejan Ujčič

Najprej bi rad pozdravil vse tri moje zveste bralce in bravce, ki bodo na tem mestu spet lahko prebirali, kar se mi bo pač v tekočem mesecu zapisalo.

Začenši, kot se za novo serijo Ilirad, po novem Bistrin, spodobi, v veselju.

Po pripovedovanju enega od očitvecev, ki so premagali težnost, je planet Zemlja videti zelo miren od tam gori. Počasi se vrti (če se vam zdi 1.600 in še nekaj km/h počasi) okoli svoje osi in s pičlimi 107.000 km/h okoli sonca. Torej predvsem nikoli ne stojimo na mestu.

Z odhodom Georga Walker Busha in odvzemom subvencij nekaterim znanstvenikom je zavladal skoraj splošen konsenz, da smo priča globalnemu segrevanju, ki je posledica človekove aktivnosti, predvsem kurjenja fosilnih goriv. In tako so se lani na Danskem (Skandinaviji, kakopak) zbrali svetovni voditelji, od G2, preko G8, G20, G77 do G200 (kjer G stoji za grupo in številka za količino, G2 sta recimo ZDA in Kitajska), da bi rešili svet.

In so sprejeli dokument, ki pravzaprav pravi, da se zavedamo problema, da bomo v zvezi z njim nekaj naredili, ampak ne še ravno zdaj in sploh bi bilo verjetno bolje, če bi kaj storil kdo drug. Kitajci so recimo vrgli ven vse številke, tudi če se niso nanašale na njih, kajti nikoli ne veš, kdaj te kdo prime za besedo.

Med vsemi dobromislečimi, bogaboječimi varuhi planeta je zavladalo težko razočaranje in malodušje. Je bil to tisti trenutek, ko smo zamudili vlak?

Mislim, da je bilo bolje ne sprejeti ničesar, kar voditelji ne bi mogli prodati svojim državljanom. Osebo bolj spoštujem denimo odnos Američanov, ki so, po tem, ko so bili praktično glavni pri pripravi Kjotskega protokola, rekli, da se oni tega ne bodo šli, kot odnos Slovencev, ki so vse veselo podpisali in se nato, v slogu bosanskih sporazumov o premirju, na to gladko poživljali. Ker bi bilo za izpolnitev obveznosti potrebno stopiti na prste energetskemu lobiju in pa, seveda, narediti nekaj s prometom. Naši politiki se niso upali. In, veste kaj, tudi drugje niso bistveno bolj pogumni. Kopenhagen ni bil neuspeh. Bil je realen odsev sveta interesov, nezaupanja in učenja globalnega delovanja. Stopiti skupaj kot človeška vrsta je nekaj tako radikalnega, da ne moremo pričakovati, da bo delovalo takoj, saj kot vrsta nismo stopili skupaj že vse od časa, ko nas je ostalo samo nekaj deset tisoč v Afriki. Pa še takrat ni bilo globalnih srečanj, ker so bili vsi džipi pokvarjeni.

Ampak, zdaj nam čas diha za ovratnik, usoda življenja na zemlji, nak, usoda planeta, je na kocki. Ali res?

O podnebnih spremembah, kot je to značilno za vse pojme popular-

ne kulture, šušti okoli kup kao resnic. Poglejmo nekatere.

Rešujemo planet.

Planet, ki nas prijazno in na trenutke kruto gosti, je brez nas čisto dobro shajal 99,99 odstotkov svojega obstoja. Vanj so se zaletavala kozmična telesa, solarne nevihte, kontinenti so se trgali in združevali, skratka bila je akcija. Brez nas. Pa je šlo. Ne, ne rabimo reševati planeta, ne bodimo tako ošabni.

Rešujemo življenje na Zemlji.

Življenje na tem planetu je tako trdoživo, da dvomim, da mu bo kaj prišlo do živega, dokler ne bo Sonce postalo supernova. Do takrat pa je še kar dosti časa, kakšne tri milijarde in pol let. Tudi življenja ne rabimo reševati (da ne bom še enkrat pisal odstotke, ko se je znašlo brez nas).

Rešujemo obstoj človeške vrste.

Načeloma za obstoj človeške vrste zadostujeta dva človeka. In ni ga tega virusa in podnebja in vulkana in potresa, ki bi mu uspelo zradirati prav vse.

Rešujemo naš način življenja.

Jep. Rešujemo hladilnike, televizije, dopuste na morju, supermarket, avtoceste in varuhe človekovih pravic. Rešujemo svoj stil.

Kar je tudi prav.

Nedavni potres na Haitiju je lepo pokazal, kako kultura in omika temeljita na materialnem. Vzemi materialno in dobiš boj za preživetje. Gotovo poznate kakšno new age osebo, ki zna v trenutkih vznemelenosti povedati, da je treba vse zdemolirati, da bomo potem lahko zgradili svet na novo. Da med nami in srečo stoji potrošništvo. Tem ljudem toplo priporočam obisk Haitija v teh dneh, Bangladeša, ko monsun pošeno zamuja, nekaterih predelov Afrike kadarkoli. Doza realnosti jim ne bi škodovala.

Podnebne spremembe so in povzročil jih je človek.

Verjetno. Čeprav obstajajo tudi skeptiki, ki pravijo približno takole.

Najosnovnejša značilnost podnebja je ta, da se stalno spreminja. Temperatura vedno rase ali pada. In če imamo zadnjih 40 let globalno segrevanje, smo imeli 40 let pred tem globalno ohlajanje. Čeprav sta ameriška in evropska industrija (predvsem) krepko brneli tudi sredi 20. stoletja, ko so temperature padale. Nadalje pravijo, da gre večino učinka pripisati naši matični zvezdi in njenim kozmičnim žarkom. Potem so tu še neskladja v podatkih, ki se menda ne upoštevajo. In sedaj imamo še dejstvo, da zadnjih nekaj let znanstvenikom preprosto manjka toplote. Morala bi biti tam, pa je ni. In ne vedo, kje je. (Toplota se namreč lahko nekaj časa zadrži tudi v drugih delih podnebnega sistema, ne le ozračju, denimo v oceanih.) Ampak tudi tam je baje ni. In jo mrzlično iščejo.

Da vidimo, da se s podnebjem nekaj dogaja, ni potrebno drugega, kot pogledati okrog sebe. Četrto stoletje je za podnebje zelo, zelo kratek čas.

Toliko časa nazaj so bile bistrške zime čisto drugačne kot danes. Padel je sneg. In je bil sneg. V zimi 1986/87 celo ni bilo šole zaradi snega. In potem je naredilo klik. In sedaj pri nas pada sneg takrat, kot v Reki in Kopru. Vsako zimo imamo obdobje, ko je 15 stopinj in vsako poletje obdobje, ko je ravno toliko. Pravzaprav je iz štirih letnih časov nastalo njih osem ali deset, nisem še natančno preštel.

Dejstvo je, da je podnebni sistem zelo kompleksna zadeva, o kateri pravzaprav ne vemo prav veliko. Gotovo pa je res, da ne želimo vedeti, kaj pomeni povečanje povprečne globalne temperature za 4, 5 ali več stopinj. Nam ne bi bilo všeč. In strinjam se s tistimi, ki pravijo, da je prav nekaj narediti,

Čas brezskrbne potrošnje se izteka.

da nam tega ne bi bilo treba vedeti. Kot neke vrste zavarovalna polica, če hočete. Stalo naj bi okrog 0,5 % globalnega BDP na leto. Razumna cena, da obdržimo svoj standard.

Na vsak način in ne glede na podnebne spremembe se je model »throw away society«, torej družbe, ki meče stran, izpel. Položaj, ko 10 % človeštva (Slovenci smo trdno med temi) porabi polovico virov, pač ni vzdržen. In nikar ne mislite, da Indijci, Kitajci in Nigerijci nočejo hladilnikov, avtomobilov in nizkocevnih letalskih prevoznikov. Še kako jih želijo.

Zato lahko mirne duše rečemo, da nas v naslednjem desetletju ali dveh čakajo spremembe življenjskega sloga, ki bodo presegle tiste ob menjavi družbenega sistema. Bodisi, da bo do tega prišlo zaradi naših aktivnosti bodisi, da se bo to zgodilo zaradi ekonomskega učinka. (Če za kilo pšenice tekmuje 100 ljudi namesto desetih, je seveda zelo jasno, kaj se zgodi s ceno.)

Čas brezskrbne potrošnje se izteka.

Vem, da se vam tako ne zdi, ko pogledate v svojo denarnico, a dejstvo je, da oseba s slovensko socialno pomočjo po nominalnem znesku (čeprav ne ravno tudi kupni moči) spada med 10 % najbogatejših Zemljanov po dohodku.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja so objavili konec zgodovine. Pa ni bilo tako. Zgodovina je le malo počila po obilnem delu.

Navadili smo se, da vsaka naslednja generacija živi boljše kot prejšnja. Nikar pa ne vzemimo tega za samoumevno. Ker ni.

041/869 727

GRADBENIŠTVO SAFTIČ

SAFTIČ ZDENKO s.p.

JELŠANE 73, tel. 05/788-55-98

www.gradbenistvo-saftic.si

29. seja

29. seja Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica, je potekala 17. decembra 2009. Svetniki so, kakor je že običajno, po ugotovitvi sklepčnosti ter po potrditvi zapisnikov in realizacije sklepov pretekle seje, začeli s pobudami in vprašanji.

Roka Jenka je zanimalo zakaj se osrednja novoletna prireditev ne izvaja na osrednjem trgu, Trgu maršala Tita, se pa izvaja dokaj dislocirano – pri bistriški gimnaziji. Menil je, da lokacija za tako prireditev ni primerna in zanimalo ga je, zakaj taka odločitev. V nadaljevanju je dal pobudo, da se v naslednjem letu ta prireditev odvija na osrednjem mestnem trgu, ne pa dislocirano.

Takšnega mrtvila družbenega življenja za mlade kot je trenutno v Bistrici, ker se mladi praktično noben vikend in tudi med tednom nimajo večer kam dati – takega mrtvila ni bilo nikoli. Občinska uprava, naj razmisli o spremembi pravilnika o obratovalnem času lokalov (za podaljšanje tega časa), tako da se vrne eno normalno življenje v naše mesto, vsaj kar se vikendov tiče. V nasprotnem se bomo čez kakšno leto zopet srečali s problematiko povečanega uživanja mamil, s tem povezano kriminaliteto, ker se enostavno mladi nimajo kam dati. Bistrica je za vikend praktično mesto duhov.

Mirjam Francetič je dala je pobudo, da bi se nekaj uredilo na gradu Kalc in zanimalo jo je, kdaj bo to. Grad Kalc zelo propada in stolpič še ene zime ne bo zdržal. Vemo, da je v zasebni lasti, vendar nam zakonodaja dopušča, da če lastnik ne skrbi oziroma popravlja te

kulturne dediščine, se ga prijavi in se ga razlasti. Ker je na občinskih tleh Ilirske Bistrice bi bilo prav, da se pozanimamo, da bi nekako uredili ta grad, ga preuredili, da ne bi propadal in v končni fazi lahko bi ga tržili.

Anton Frank je dal je pobudo, da se pred stavbo Glasbene šole Ilirska Bistrica, kjer je balet, da svetilko.

Danilo Pugelj je Zvezi socialistične mladine Ilirska Bistrica dal pobudo, da se loti organizacije mladinskih zabav.

Ada Barbiša je zanimalo kako potekajo aktivnosti v zvezi z obvoznico oz. avtocesto, vezano na to, da bi se pripeljalo odgovorne DDC, Dars- a in ministrstva za okolje na občinski svet.

Stanislav Prosen je povedal, da je bil v Delu objavljen članek o komunalni deponiji. V članku je bilo navedeno, da je edina primerna lokacija za Južno Primorsko regijo v Globovniku. Vprašal je župan zakaj tega ni želel komentirati.

Barbaro Kogovšek je zanimalo ali je konkretno znan datum ureditve Rozmanove ulice in kako bo potekal promet v tem času.

Dušana Grbca je zanimalo kdaj bo občinski svet obravnaval poslovanje podjetja Snežnik d.o.o. za leto 2008, ko je bila ta družba še v lasti občine.

V nadaljevanju so svetniki obravnavali in potrdili Pravilnik o dodeljevanju kadrovskih štipendij ter sprejeli Pravilnik o sofinanciranju diplomskih in podiplomskih del.

Sprejeli so tudi spremembe in dopolnitve sklepa o soglasju k sistemizaciji delovnih mest v enotah vrtec in

sicer za OŠ Toneta Tomšiča, Knežak se sistemizira 0,25 delovnega mesta čistilke, ter zniža sistemizacijo delovnega mesta računovodja-poslovni sekretar na 0,1 delovnega mesta.

Pri premoženjsko-pravnih zadevah so sprejeli novo vrednost točke za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Ilirska Bistrica se za leto 2010 poveča za vrednost porasta cen življenjskih potrebščin september 2009 v primerjavi s septembrom 2008.

Vrednost točke za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Il. Bistrica znaša v letu 2010:

- za fizične osebe EUR 0,00155
- za pravne osebe EUR 0,00-136

Najemnine za stanovanja v občinski lasti se od 1.1.2010 določijo v naslednji višini:

1. za stanovanja v Gregorčičevi 27a (bivši hotel Turist) se v obdobju od 1.1.2010 do 31.12.2010 določi najemnina v višini 4,50% od vrednosti stanovanja,

2. za ostala stanovanja se od 1.1.2010 do 31.12.2010 določi najemnina v višini 4,00% od vrednosti stanovanja. Vrednost točke je 2,63 EUR. Profitna najemnina se določi v višini 5,09% od vrednosti stanovanja. Vrednost točke je 2,63 EUR.

Poslovni prostor Bazoviška 3 (pritličje desno) se odda v najem za izvajanje dejavnosti starih obrti za določen čas 5 let z metodo javne dražbe, za izklicno ceno-mesečno najemnino v višini 186,38€.

30. seja je potekala 21.01.2010 več o tem pa v prihodnji številki.

TUDI VAŠE MNENJE ŠTEJE

Vzpon in propad drugega Reicha

Valenčič Matija, Gregorčičeva 1A

Tako hitro kot se je povzpел na slovensko oblast, tako je tudi odšel in upam, da smo Slovenci dosti pametni, da ga ne bomo spravili gori več nikdar. Danes mi celo poziva ljudi na ulice. Zakaj ji ni kadar je bil na oblasti? Takrat je vse štimalo, takrat kadar so vse olastnili, si podelili pumpe, pivovarne, itd. Sicer za lastninjenje imam jaz drugi izraz, to je rop stoletja, saj vidimo kam so jih pripeljali, zelo sposobni nameščeni direktorji oz. ne vem kake izraze se za njih sedaj izmišljujejo. Jaz jim pravim lopovi. Kar se pa ulic tiče, bo on bo pozval svoje, Semolič in Pergam svoje, v tistih smešnih plavih in rdečih anorakih in s piščalko v ustih katero nihče ne čuje, jaz pa bom pozval svoje. Pahor je tudi obljudil, da pridejo tudi njegovi, Jelinčič je že tako znani uličar, penzionisti so tako in tako na ulici, ker že brskajo po smeteh in sedaj dragi bralci mi povejte, kaj se bo zgodilo kadar bo en milijon in pol ljudi na ulici? Kako bomo hodili po cesti ali bomo šli vstric ali vsak po svoji strani ceste? Ali se bomo pomešali, da se ne ve kdo je kdo?

Drugo vprašanje, ki se mi poraja, je po komu bo tolkla policija in vojska? Ta je zmeraj na strani oblasti. Če se pomešamo, kako bo šla selekcija pri pendreku? Sicer pa tudi v vojski in policiji škripa, morda se nam bodo pridružili še oni pa mirna Bosna, pa še izbrisani ali ubrisani naj pridejo, pa nas je dva milijona na ulici in gremo s Titom naprej v nove »radne pobjede«. Druga bedarija katero trenutno poslušam je, da bodo na osem let obsodili pivovarja in črpalkarja. Kdo bo bil v poroti? Mogoče Janša, tožilka bo Brezigarjeva, sodnik bo Lovro Šturm, odvetnik bo Penko, kateri je specializiran za take primere in bo proces sigurno uspel - bravo naši.

"Nastujte, nastujte dio di buog, nastujte mi take nakladat okruog." Farčka, ki teka po Ljubljani, hudokurčni namreč in bi se moral iz doma farjev preseliti v drugi dom pri Dobu pri Mirni ne morejo spraviti za rešetke, pa ne da bodo spravili sam vrh Cosa Nostre. Malo naj se špeglajo pri bratih Hrvatih, kako jih lepo počasi čistijo, če ne gre uradno pa po domače, saj prav oni vedo kako se tej stvari strže. Če ne, pa varianta Kramberger. Ej, moji tovariši preveč ste lenarili leta 46., bolj bi morali biti aktivni, preveč belčkov vam je ušlo. Pa pojdimo k bolj pametnim temam. Dragi bralci ta članek vam komaj pišem. Zopet me je doletela bolezen in odkril sem novo bolečino - prisegam vam neznosno. V življenju sem imel precej smole, pri zdravju namreč, in sem izkusil marsikatero bolečino toda ta je najhujša - ne boste verjeli vsekalo me je v jezik. Pa ne mislite, da brijem norce iz vas zares me je. Mnogi bi bili zelo zadovoljni, da tako ostane, ampak jih moram razočarati, stanje se izboljšuje. Res bralci, nekateri ljudje pravijo, da je najhujši zobobol, drugi glavobol, tretji prisegajo na bolečine v ušesu, jaz pa vam povem, da je ta neznana bolezen je groza. Jesti ne moreš, piti ne moreš, govoriti ne moreš, boli »ko satan« in pomagati se dosti ne da, zato čuvajte si zdravje dragi moji. Pa še prijateljski nasvet, če imate kakršen koli problem, ustavite se na kavi v znanem Bistriškem lokalu na placu. Neki dan sem se ustavil sam in tam sta bila možiclja za katera dvomim, da so jih prinesle lastne noge domov. Imela pa sta rešitve za vse probleme, od gripe naprej, do vladnih ukrepov, celo za AIDS sta imela razlago, pa lep pozdrav...

SMRT FAŠIZMU SVOBODO NARODU

Srečanje na meji

Konec decembra so se na tradicionalnem srečanju na meji, ki je letos potekalo na mednarodnem mejnem prehodu Jelšane, zbrali predstavniki

slovenske in hrvaške policije in carine ter župani treh obmejnih občin: ilirskobistriški župan Anton Šenkinc, načelnik občine Matulji Mario Čiković in načelnik občine Klana Matija Laginja. Ob izmenjavi daril so si segli v roke in zaželeli uspešno sodelovanje tudi v novem letu.

vir: spletna stran občine Ilirska Bistrica

IZBOR ZA SLOVENKO LETA

Slovenka leta

Tonjo Janežič

Sredi meseca januarja je potekal izbor za Slovenko leta 2009. Med trinajstimi kandidatkami se je za naziv Slovenka leta 2009 potegovala tudi Irena Ule predsednica Zveze kmetič Slovenije. Poleg tega, da je zaposlena na biotehniški fakulteti, Irena Ule veliko pomaga tudi možu na kmetiji in je ena tistih žensk, za katere se sprašujemo, kako zmorejo delovati tako dobro na različnih, a med seboj zelo spretno povezanih področjih. Je predsednica zasavskih podeželskih žena in predsednica Zveze kmetič Slovenije ima izkušnje z ostarelimi, prepeva v pevskih zborih, se ukvarja tudi s športom, je mama dveh otrok, dobro kuha, da se njene jedi odlikujejo tudi na razstavah. S svojimi aktivnostmi spodbuja kmečke žene k ohranjanju podeželja in k zavedanju o pomembnosti njihovega dela, pri tem pa naj ne pozabijo na kulturo, in bodo ponosne na svoj poklic, ki je lahko tudi donosen, ob vsem tem pa jim svetuje naj ne pozabijo nase. Sama je najboljši zgled za svoje besede. V zadnjem času je v splošni javnosti poklic kmet oziroma kmetica nekako izgubil na pomenu in veljavi. Javnost se premalo zaveda, kako pomembno funkcijo opravljajo slovenske kmetice, ki poleg tega, da delajo na kmetiji in skrbijo za gospodinjstvo, nepo-

Ga. Irena Ule je 4. iz leve strani

sredno prispevajo k obdelanosti kmetijske zemlje in ohranjanju podeželja tudi v kulturnem smislu. To, da je bila ena izmed kandidatki tudi Irena Ule, članica odbora za socialo pri KGZS v katerem sodelujem tudi sam.

Njeno nominacijo pa razumem in sprejemam kot upanje, da tudi slovenske kmetice v javnosti dobijo priznanje, ki ga zaradi svojega naporega življenja, marsikdaj pa tudi polnega odrekanja zaslužijo.

Snežnik

PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

ČEBELARSKO DRUŠTVO

Občni zbor društva

Zorko Šabec

V petek, 22. januarja smo v gostišču Grill Danilo imeli čebelarji svoj občni zbor.

Kakor je že običaj smo članom najprej podali poročilo o izvajanju programa za preteklo leto. Leto 2009 je bilo za društvo izredno delovno in aktivno, še predvsem na področju izobraževanja, saj smo tako pridobili nove preglednike in preizkuševalce medov. Organizirali smo dežurstva za potrebe v čebelarjev vsak ponedeljek, zadnjo sredo v tekočem mesecu je imela dežurstvo tudi veterinarica. Izdelovali smo nalepke za kozarce, pomagali smo čebelarjem, ki so izgubili čebelje družine, redno smo o svojem delovanju obveščali javnost, v sodelovanju s ČZS smo sodelovali pri akciji Med za zajtrk v vrtcih ter pri akciji posadimo lipe, organizirali smo prevzeme zdravil, uspešno smo izvedli ocenjevanje medov ter opravili veliko dela na Vencinovi hiši. Svoje mnenje na delovanje društva je podal tudi nadzorni odbor, ki je ugotovil, da je finančno poročilo in finančno poslovanje društva dobro in strokovno pripravljeno, pri poslovanju društva niso ugotovili nepravilnosti. Izrekli so pohvalo celotnemu upravnemu odboru za vestno delo pri obnovi čebelarskega doma, saj so z majhnimi sredstvi opravili veliko dela.

Enako velja za vse čebelarje, ki sodelovali pri delu in donacijah sredstev.

V nadaljevanju smo predstavili predlog dela in finančnega

načrta za naslednje leto ter sprejeli glavne smernice za delovanja društva v prihodnjem letu.

Tukaj ostaja glavna naloga SKRB ZA ČEBELARJE IN RAZVOJ ČEBELARSTVA, ki zajema:

1. pomoč pri zatiranju varoje,
2. organizacija izobraževanj in delavnic,
3. pomoč čebelarjem ob pojavu bolezni ali poginu čebeljih družin,
4. nadaljevanje z delovanjem čebelarskega krožka,
5. aktivno sodelovanje s sosednjimi društvi;

Eden od večjih projektov društva v naslednjem letu bo tudi priprava simpozija in izdaja zbornika o življenju in delu Antona Žnideršiča. Povod za izdajo zbornika in pripravo simpozija je 100-ta obletnica od izdaje Žnideršičeve knjige »Naš Panj«. Izdajo in predstavitev zbornika načrtujemo na simpoziju. Zbornik bo izdan v nakladi 8.000 izvodov in ga bo prejel vsak slovenski čebelar. ČD II. Bistrica bo pripravilo tudi razstavo na temo: »Anton Žnideršič in njegov panj skozi stoletje«, ki bo na ogled več časa.

Ker gre za dogodek s posebno težo za naš kraj in ker gre za osebo, ki je v veliki meri oblikovala slovensko čebelarsko znanost predvidevamo tudi velik obisk ter izjemno strokovno udeležbo na simpoziju – avtorji prispevkov

so priznani mednarodni strokovnjaki s tega področja. Simpozij bo potekal 23. oktobra v samostanu šolskih sester De Notre Dame.

V naslednjem letu moramo tudi zaključiti s projektom Novo znanje za boljše čebelarjenje, ki ga izvajamo z domačim Društvom za razvoj podeželja. Načrtujemo tudi obisk čebelarskega sejma v Beogradu, aktivno pa se bomo tudi vključili v projekt ČZS in Apimondije pri organizaciji 3. mednarodnega foruma o apiterapiji. Čebelarji smo občni zbor zaključili s prijetnim druženjem, brez pogovora o naših čebelah pa tudi ni šlo.

PLANINSKO DRUŠTVO

PD Snežnik vabi v nove društvene prostore in k novim akcijam

Darinka Dekleva, predsednica

Pogledali smo nazaj, potegnili črto in se ozrli v novo leto.

V letu 2009 smo bolj malo sestankovali, a veliko naredili. Še predno je na Snežniku skopnel sneg smo začeli z dejavnostmi v zvezi s sončno elektrarno, novo elektrifikacijo koč, adaptacijo sanitarij in vodovodne napeljave v koči Draga Karolina na Snežniku. Veliko del smo zadovoljivo opravili, druge čakajo, da jih dokončamo letos (elektrika). Mladinski gorniški tabor v Drežniških ravnah, deseti po vrsti, je bil eden najbolj uspešnih doslej glede na število udeležencev in po vsebini. Pohvale vredna je organizacija in vzdušje v vodstvu tabora. Poznajo se znanje in izkušnje iz prejšnjih let. V avgustu smo dočakali prevzem ključev za nove društvene prostore v Jurčičevi 1 in takoj izvedli selitev iz starih prostorov v nove. Hvala občini in vsem, ki ste garali in nam pomagali. Mladinski odsek izvedli smo pet izletov za osnovnošolsko mladino, omogočili izobraževanje mladinskim voditeljem, ki res lepo obogatijo naše izlete in planinska druženja. Vodniški odsek je planiral več društvenih izletov, kot jih je izvedel. Žal je to dolgoletna praksa. Razlogi so vreme in premajhno število prijav. Vodniki so zaradi visokih varnostnih kriterijev nujno potrebni pri izletov MO in pri izvedbi tabora, tako da svoje obveznosti do društva temeljito izpolnjujejo. Naši odrasli člani pa se odpravljajo v

Predsednica Darinka Dekleva in tajnica društva Marija Bevčič: »Zadovoljni in ponosni sva na nove društvene prostore v Jurčičevi 1 vas vabiva, da se nas obiščete ob torkih, med 17.00 in 19.00 uro.

gore tudi samostojno. Skupina GRS zgledno deluje. Šteje že 18 članov. Udeležujejo se usposabljanj in rednih izobraževanj, nabavili so precej nove, sodobne opreme. Odlično sodelujejo s civilno zaščito, Zdravstvenim domom, policijo in Centrom za alarmiranje in RK. Odzvali so se na vse reševalne akcije na našem področju. Izobražujejo in svetujejo članom glede varne hoje v gore. Nepogrešljivi so pri vseh delovnih akcijah društva. V letu 2010 bodo obeležili 20 let delovanja. Predlagali jih bomo za eno izmed občinskih nagrad. Naši planinski postojanki na vrhu Snežnika in na Sviščakih sta dobro oskrbovani. Društvo sodeluje

z njimi glede na potrebe, zaznavamo pozitivno vzdušje in se veselimo dela z njimi v novem letu. Organizirali smo srečanje Slovencev treh dežel (PD Trst, Devin, iz Reka in mi) na Gurah, Črnihi njivah. Prijetno je bilo sodelovati s planinsko skupino Bazovica iz Reke in se večkrat pridružili njihovim planinskim ciljem.

Volilno leto je pred nami, predlagali bomo nekatere spremembe statuta. Razmislili bomo o svojih funkcijah in okrepitvah. Vabimo vse, ki čutijo, da bi radi sodelovali z nami, da se nam pridružijo.

Vsem pa želim: čim večkrat v naravo in varno v gore!

TURISTIČNO DRUŠTVO

Občni zbor domačega turističnega društva

Januar mesec je čas za pregled uspešnosti našega dela iz preteklega leta. V turističnem društvu smo zato sklicali občni zbor, na katerem smo ocenili svoje delo. Predsednica društva, Heda Vidmar, je podala poročilo o delu za preteklo leto. Glavna naloga je bila organizacija prireditve PUST JE PRŠU 2009, ki smo jo uspešno opravili. Bila je velik zalogaj, saj se je na prireditvi prijavilo njej kar 24 pustnih skupin, tudi izven naših meja.

Sodelovali smo na zemonski MALAJUŽNI, s svojim sodelovanjem pa smo bili prisotni na številnih prireditvah v domačem okolju.

Naš občni zbor društva je bil tokrat tudi volilni zbor. Na njem smo izvolili novo vodstvo. Predsednica Turističnega društva je po novem

Milojka Primc, za tajnico pa smo izvolili Ireno Štemberger.

Milojka Primc je nato zboru predstavila letni delovni načrt za leto 2010. Razprava je bila pestra in konstruktivna, nakar so ga člani društva soglasno podprli.

Nova predsednica se je v imenu obeh novoizvoljenih članov zahvalila

za izkazano zaupanje. Posebej se je zahvalila za delovanje v društvu predsednici Hedi Vidmar in Vojki Lenarčič, ki sta dolgo vrsto let uspešno vodili društvo.

Prvo nalogo iz letnega plana za 2010 je društvo že opravilo in sicer v soboto, 23. januarja 2010, ko smo se udeležili sejma TURIZEM IN PROSTI ČAS v Ljubljani.

S seboj smo peljali skupino mladih hruškiških škornjatov in imeli dve predstavitvi: dopoldan ob 11h in popoldan ob 15.30. Naša naloga je bila tudi, da med obiskovalce podelimo letake za prireditev PUST JE PRŠU 2010. Sejem je bil na sobotno popoldne dokaj obiskan in tako smo številnim obiskovalcem podelili kar precej letakov.

Društvo Sožitje

Tonjo Janežič

V četrtek, 17. decembra, je društvo SOŽITJE iz Ilirske Bistrice, v vse-spolšno zadovoljstvo svojih članov in varovancev VDC iz Ilirske Bistrice, v gostišče Grill Danilo povabilo čarobnega moža iz zasnežene daljave, katerega imamo vsi radi in ga poznamo pod imenom Dedek Mraz.

Da pa čakanje le ne bi bilo tako neznansko dolgo, so se varovanci VDC iz Ilirske Bistrice posebej za to priložnost naučili igrice na temo aktualne morebitne bolezni – gripe. Zelo simpatično igrico, ki so jo pripravili in uprizorili skupaj z njihovimi delavnimi terapevtkami so si prisotni ogledali z posebnim zanimanjem.

Na koncu predstave so varovanci, kot ostali člani društva Sožitje, družno klicali Dedka Mraza. Vse je že nakazovalo, da jih stari mož z dolgo belo brado ne sliši in jih ne ve kje obiskati, saj zunaj ni bilo snega in tudi temperatura ni bila tako nizka kar bi omogočilo njegov prihod. Ampak dobri mož jih je slišal in se odzval njihovemu klicu pa četudi peš. Vsem varovancem je izročil simbolična darila, vsem skupaj pa zaželel lepe praznike. V zahvalo in slovo pa so mu še zapeli pesem.

Dogodek se nam je prav gotovo vtisnil globoko v srca, kjer ga bomo čuvali do prihodnjega leta in ponovnega snidenja z Dedkom Mrazom.

Člani Društva Sožitje so se za dolgoletno in požrtvovalno delo v Društvu Sožitje zahvalili Berti Ravnika, saj je njen trud spremljal društvo vse od njegovega nastanka medtem, ko je bila Katja Baša deležna zahvale za opravljeno delo v preteklem mandatu.

Novo leto - nov začetek

Alenka Penko

Novo leto velja za najstarejši praznik, čeprav so ga različne kulture praznovali v različnih obdobjih leta. Na prvi januar ga je prestaval šele rimski cesar Julij Cezar v čast boga Janusa, ki je veljal za boga začetka.

Tudi s prehodom v novo leto so povezane številne šege in navade, katerih namen je vplivati na zdravje, srečo in blagostanje. Kar nekaj pregovorov pa

opozarja kaj moramo in česa ne smemo narediti na prvi dan v letu.

Da se ne bi izneverili tradiciji, v Harijah prvi dan v letu začnemo s pesmijo in plesom...

DRUŠTVO TVOJ TELEFON

Če ste v stiski...

Če potrebujete pogovor in bi radi ostali anonimni...

POKLIČITE NAS !

OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 08. URE DO 20. URE

TELEFON: 05 720 1 720

Uspešno izpeljan tečaj

Kmetijska svetovalna služba, Danijela Volk

TEČAJ ZA PRIDOBITEV CERTIFIKATA NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE –NPK – SMER ŽIVINOREJEC

Kmetijska svetovalna služba Postojna in Ilirska Bistrica pri KGZS Nova Gorica sta konec leta 2009 izpeljali Tečaj za pridobitev znanj za nacionalno poklicno kvalifikacijo za smer živinorejec. Tečaja se je udeležilo 33 kandidatov in uspešno zaključilo 45 urno izobraževanje. Na tečaju so bila podana osnovna teoretična in praktična znanja za poklic živinorejec. S pomočjo pridobljenega znanja si bodo udeleženci tečaja lahko pridobili certifikat NPK za smer živinorejec. Preverjanje in potrjevanje opravljajo komisije za preverjanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij, ki jih imenuje Državni izpitni center.

Certifikat o NPK je javno veljavna listina, s katero se priznava neformalno pridobljeno znanje in spretnosti, ki jih kandidat pridobi z delom, samoz izobraževanjem, tečajem, idr. Prido-

Tečaj, 21.12.2009

bitev NPK je namenjena predvsem odraslim, ki nimajo javno veljavne listine o poklicni ali strokovni izobrazbi, oz. odraslim, ki imajo poklicne kompetence (izkušnje, znanje, spretnost), oz. tistim, ki želijo napredovati v poklicni karieri, ne da bi morali za

to pridobiti tudi višjo raven poklicne kvalifikacije.

Za informacije o možnostih pridobitve certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije s področja kmetijstva se lahko obrnete na Kmetijsko svetovalno službo.

Podjetje PROM TEH obdarilo kneške gasilce

Erik Delost

Kneški gasilci smo z veseljem sprejeli pobudo podjetja PROM TEH iz Postojne za obdarovanje naših najmlajših članov ob prihajajočih praznikih. Tako smo se skupaj z udeleženci gasilskega krožka, mentorjem Romanom, poveljnikom Janezom, zbrali, jim voščili vesele praznike, pohvalili njihovo vztrajno udeležbo na vseh gasilskih aktivnostih ter prepustili obdarovanje predstavniku podjetja g. Leonu Kardinarju.

Predstavnika podjetja PROM TEH, ki se ukvarja s široko paleto storitev, je pripravil velik skrivnosten paket, ki so ga s skupnimi močmi ter velikim pričakovanjem odprli in si razdelili gasilske medvede »Janeze«. Kot dodatno presenečenje, pa jim je g. Kardinar podaril tudi zapestnice z napisom »gasilec 112«, ki so si jih nemudoma nadeli.

Otroke smo nato odpeljali v sosednjo picerijo, kjer smo jih pogostili z okroglimi dobrotami in sokom. Veselje in otroški smeh sta za tisto kratko uro srečanja povsem napolnila praznično ozračje vseh prostorov.

Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujemo podjetju PROM TEH za nesebično obdarovanje, vsem občanom pa želimo veselo in varno novo leto 2010.

**OKULISTIČNA
AMBULANTA
dr. Mario Ragus**

Ordinacija IL. BISTRICA
Gregorčičeva 8
ponedeljek 13" - 19"
in torek 7" - 13"
tel. 711 21 36, 711 21 40©

Ordinacija POSTOJNA
Prečna ulica 2
torek 14" - 20"
in sreda 7" - 13"
tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se glejmo!

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:
Delavnik
od 7:00 do 19:00
Sobota
od 7:00 do 14:00
Nedelja in prazniki
Zaprto
Dežurstva
Delavnik
od 19:00 do 21:00
Sobota
od 19:00 do 21:00
Nedelja in prazniki
od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00

Dan samostojnosti v znamenju Štefanovega

Alenka Penko

Točen datum nastanka harijske cerkve ni znan. Predvideva se, da je bila zgrajena v XIII. oz. XIV. stoletju. Iz premškega urbarija izhaja podatek, da so imeli nekdanj v vasi navado pobirati mitnino ob proščenju, to je ob praznovanju goda cerkvenega zavetnika.

Vsi tisti, ki so takrat potovali mimo cerkve iz Brkinov proti Istri, so plačali mitnino v višini 25 takratnih šilingov.

Cerkev je posvečena prvemu krščanskemu mučencu sv. Štefanu, zavetniku konj, konjarjev, kočjažev, zidarjev, krojačev, kamnosekov, tkalcev, tesarjev, sodarjev, kletarjev in številnih drugih. Njegovo češčenje so prvi ponesli v svet mornarji. V preteklih stoletjih pa so se razvili številni Štefanovi običaji, povezani z ljudmi.

Do druge svetovne vojne so se v Harijah pri shodni maši na štefanovo zbirali konjarji s konji in vpregami iz

veliko število ljudi iz bližnjih in daljnih krajev, kajti po nekaj dnevnem neurju smo imeli 26. decembra ponovno lepo vreme.

Po stari tradiciji je bila najprej shodna maša, za tem pa krajši koncert Tamburaške skupine Vremščica

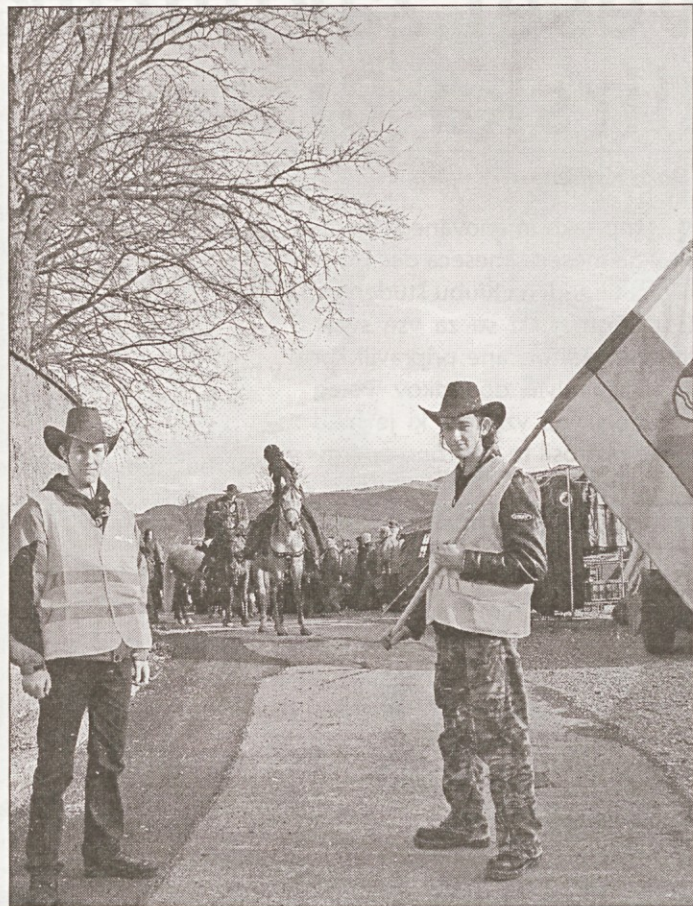
Osrednja prireditev, ki so jo sooblikovali pevci skupine Sušec, pod vodstvom Zorka Šajna, člani igralske skupine Harije, ki so simbolično uprizorili enotnost z medgeneracijsko verigo

(upokojenka Jadranka Boštjančič, študentka Andreja Boštjančič, gimnazijka Sara Možina in učenec Žan Jenko) in že prej omenjena Tamburaška skupina Vremščica, pa je potekal na prostem.

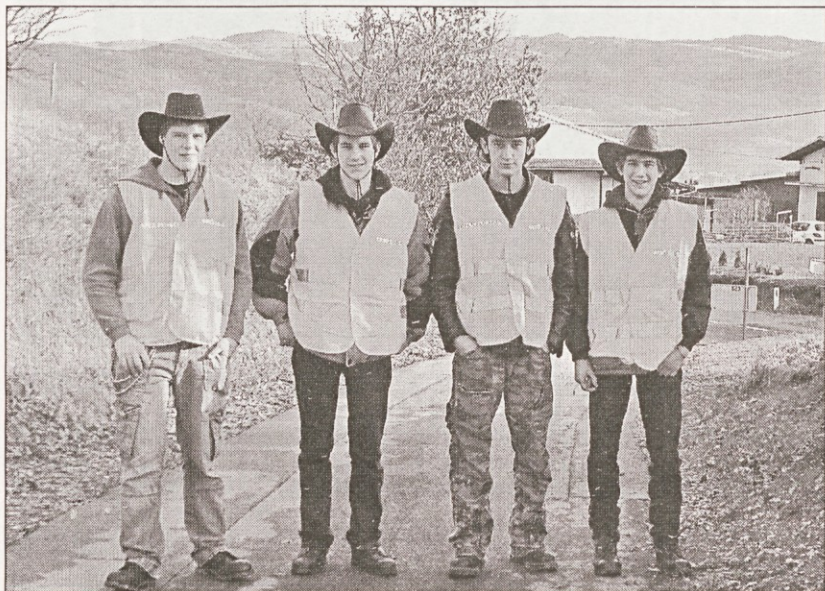
Slavnostni govornik podžupan Občine Ilirska Bistrica Vladimir Čeligoj je ob tej priložnosti pohvalil prizadevne organizatorje, predstavil številne aktivnosti, ki jih je občina izvajala v letu 2009 in zaključil z besedami: «Leta 1990 smo se Slovenci na plebiscitu odločili za

pot samostojnosti, jo dosegli in v njej zaživel. Država je po letih bila polnoletna že lani, toda kljub temu je še potrebno zorenje samozavesti, de-

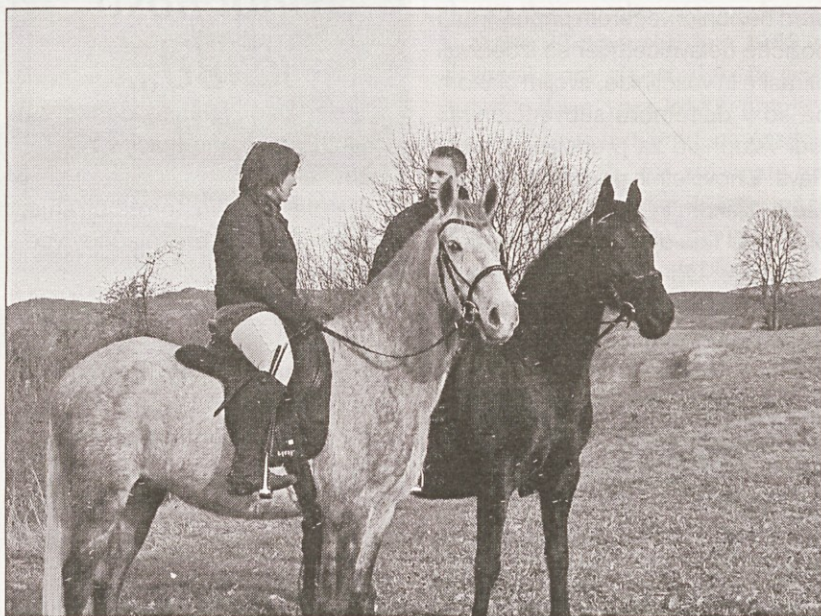
preživetje, mnogi zaradi svojega dostojanstva težko naredijo korake do vrat Karitasa ali Rdečega križa po paket hrane. Ob vsem tem nas navdaja zaskrbljenost, toda pričakovanja po rešitvi krize v Sloveniji so velika. Optimizem, ki ga je izrazil pred tremi dnevi predsednik Vlade g. Borut Pahor na slavnostni prireditvi v Cankarjevem domu prinaša upanje po boljšem v prihodnjih letih. Ne moremo pa se prepustiti samo pričakovanjem. Storimo tudi sami kaj zase, pokažimo svoje sposobnosti, voljo, svojo samozavest,

tudi lanske 26. december vpisali med prijetna doživetja iskrena hvala. Seveda bi jih bilo preveč, da bi jih naštevala, zato izpostavljam le najbolj prizadevne gospodinje Mileno Vičič, ki je skrbela, da je bilo vse na svojem mestu, Milico Boštjančič, ki se je potrudila s Štefanovimi kruhki, Jadranko Boštjančič, ki je pripravila popotne cule, Lilijano Sanabor, ki je skuhalo doslej najboljši horijski čaj, Milico Samsa, Magdo Ujčić in Zlatko Primc, ki so se potrudile s pecivi in naše moške sejalec Danila Zadnika, Emila Novaka in Jožeta Pavlovega iz Tominj. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Na letošnje Štefanovo so kramarji v Harijah ponujali vse mogoče. Najbolj pa so šli v promet klobuki po zelo ugodni ceni...

mokracije in nacionalnega značaja. Gospodarska kriza, ki je letos zajela ves svet ni zaobšla ne Slovenije in ne naše občine. Imeti delo in z njim reden prihodek je postala še pomembnejša dobrina kot je bilo doslej. Mnogi se iz dneva v dan borijo za golo

kajti prav zdaj, ko so problemni težki in zahtevni, jih premagajmo v največji meri.

Zatem je duhovnik Janez Premrl blagoslovil konje in konjenike, organizatorji pa so v spomin na Štefanovo kamenjanje obudili star običaj Štifonovo lučenje z ovsom. Program sta povezovali Andreja Boštjančič in Nataša Frank.

Ob tej priložnosti je s pomočjo številnih sponzorjev in donatorjev izšla enajsta številka krajevnega glasila Harijske novice, za kar se vsem, ki so omogočili njen izid najlepše zahvaljujemo, posebej pa Nadjji Čebokli, ki je lektorirala zapise.

Po končanem uradnem delu so se nekateri zavrteli ob zvokih ansambla Eurocrem, nekateri so se sprehodili med kramarskimi stojnicami, nekateri so izkoristili čas za ogled Harij, prav vsi pa so se pogreli s toplim napitkom in tudi kaj prigriznili.

Vsem, ki so pomagali, da bomo

bližnjih in daljnih krajev, kajti harijska cerkev je daleč naokrog edina, ki je posvečena temu zimskemu svetniku.

Povojna leta so naredila svoje. Oblosti takšnim navadam niso bile naklonjene, zato so se pri shodni maši zbirali samo še konjarji in darovali denar na ofru za zdravje živine.

Leta 1993, sta navdušena konjarja Andrej Jelen in Jože Samsa iz Ilirske Bistrice obudila nekdanji običaj v dogovoru s takratnim harijskim župnikom Alojzom Subanom in nekaterimi domačini kot sta Peter Valenčič, Slavko Škoberne in drugi. Pozneje so štefanovo združili še s praznovanjem dneva samostojnosti in enotnosti.

Letošnje praznovanje, ki se je začelo po osmi uri zjutraj, je privabilo

PVC OKNA - VRATA - SENČILA

JANOSCH
Janez Janc s.p.

Kešetovo 10, 1420 TRBOVLJE
Tel.: 05 / 904 85 41
Fax: 05 / 904 85 40
www.janosch.si
e-mail: j.j@s5.net

- SVETOVANJE, DOSTAVA IN
MONTAŽA PVC OKEN - VRAT
- tende
- žaluzije
- rolete

040 620 540

GRADBENI CENTER

Miro Iskra s.p.

Vojkov drevored 28
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05 / 71 00 756
fax.: 05 / 71 00 757
GSM: 031 / 328 746
e-mail: gciskra@volja.net

URNIK

7.00 - 19.00

sobota 7.00 - 12.00

**10% popust na
določene artikle**

DOSTAVA NA DOM

KŠIB

Mladostniška energija, ki tudi v tem letu veliko obeta...

Vesel zaključek leta tudi na Klubu študentov Ilirska Bistrica

Doris Komen

Utrip tako imenovanega norega meseca, meseca decembra, so začutili tudi na Klubu študentov Ilirska Bistrica, ki so za vse svoje člane in tudi občane pripravili kar nekaj zanimivih dogodkov. Poleg decembrskega vzdušja, ki je med mlade raztrosil to posebno energijo,

šlo za doživetje posebnega občutka pripadnosti, izmenjavo lepih besed, iskrenega druženja in koristno preživetega prostega časa študentov, ki bodo podobne projekte izvajali tudi v prihodnje.

Poleg noveletnega obiska so na Klubu študentov v decembru poskrbeli tudi za zabavo. Organi-

jo, pa bistriški študentje dokazujejo, da bo tudi v novem letu v njihovi družbi prestro in delavno, kar dokazujejo že obeti o dogodkih in ostale navedbe v nadaljevanju.

V mesecu lepih želja, obdarovanja in druženja so se Kšibovci spomnili lepe geste. Namesto pošiljanja voščilnic svojim poslovnim partnerjem so ta denar namenili obisku in obdarovanju varovancev Doma starejših občanov. Široki nasmehi, želja po druženju, lepe želje ter zvrhane košare sadja, sladkarij, kave in čaja so obetale po-

zirani so bili prevozi na Krasovanje v Sežano ter Božični rock koncert v Postojno. Za vse občane so dan pred božičnim večerom pripravili tudi božične delavnice, kjer so izdelovali okraske in voščilnice, svojim članom pa so v decembru subvencionirali tudi vstopnice za predstavu Čefurji Ravi. V noveletnih počitnicah je Kšib vsem dijakom in študentom v občini omogočil tudi dodaten 3-urni termin rekreacije. Od starega leta so se na klubu poslovili tako, da so za vse svoje člane, pa tudi druge občane,

sebno izkušnjo. Študentje in dijaki so enega izmed prazničnih zimskih dopoldnevov preživel v družbi naših najstarejših prebivalcev občine in s svojo mladostniško energijo le tem pričarali prijetno slovo od starega leta. Izredno pohvalo je Kšiovcem izrekla tudi direktorica Doma starejših občanov, gospa Marija Šlenc Zver, ki takšnega presenečenja in obiska ni pričakovala. Tudi Kšibovci so po obisku čutili veliko veselje ob misli, kako malo časa in truda je včasih potrebno vložiti v nekaj, kar se ti poplača v neizmerljivih količinah. V tem primeru je

organizirali nepozabno silvestrovanje v Budimpešti.

Glede na zgoraj naštetе aktivnosti je bil december za Kšibovce vsekakor pester mesec. Začetni meseci novega leta, ko marsikje velja, da so to meseci zatišja in monotonosti, na KŠIBU prav tako veliko obetajo. Kšibovci nadaljujejo v tempu, s katerim so tudi zaključili preteklo leto in že v januarju ter februarju pripravljajo številne dogodke, ki jih bodo veseli mladi v občini.

Obetajo se potopisno predavanja, subvencionirane smučarske

karte, predstavitev fakultet, sobotna rekreacija, pustne delavnice, počitniški dan na Sviščakih, organiziran prevoz na smučanje...

Ugodnosti KŠIBU...

- nudijo oglasno desko za posredovanje informacij v zvezi z inštrukcijami
- tiskanje in fotokopiranje (prvih 50 kopij brezplačno, vse nadaljnje 0,03 eur)
- toplotna in spiralna vezava (0,70 eur)
- majica Vstala Primorska (4,00 eur)
- prodaja smučarskih kart za Roglo in Kravec po subvencioniranih cenah

Pridružite se...

FEBRUAR

- 6. februar – predstavitev fakultet na Gimnaziji
- 7. februar – pustne delavnice v prostorih Kšiba
- Literarni natečaj
- Športni dan na Sviščakih v zimskih počitnicah

MAREC

- 4. marec – Brkinska fešta v K4

Vabljeni, da vse aktualne informacije in dogodke spremljate na njihovi spletni strani www.ksib.si in profilu Facebook.

Kšibovci želijo vsem svojim članom prijetno, uspešno in zabavno leto! Na Kšibu so namreč prepričani, da bo marsikatera izmed noveletnih želja v njihovi družbi povsem uresničljiva, saj bodo preko celega leta skrbeli, da bo študij čim manj naporen, prosti čas pa prijetno in dodobra izkoriščen!

IZDELAVA NA EKOSOLVENTNEM TISKALNIKU BREZ OMEJITEV

- LOGOTIPOV
- PLOŠČE ZA GRADBIŠČA
- PROTIPOŽARNE NALEPKE
- OZNAČEVANJE PROSTOROV
- NALEPKE ZA KMETIJSTVO
- NALEPKE ZA STROJEGRADNJO
- NALEPKE ZA VARSTVO PRI DELU
- TALNA GRAFIKA
- POSLIKAVA VOZIL
- TRANSPARENTI
- SVETLEČI REKLAMNI NAPISI

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05 / 71 00 320
fax: 05 / 71 41 124
e-mail: snezni@kabelnet.net

NAŠI ZDOMCI

Slovenski klub Jadran ob praznikih

Za "Jadran", Marija Iskra

Točno na god sv. Miklavža, torej na 06.12.2009 smo pri slovenskem klubu "Jadran" imeli PROSTI LETNI PIKNIK za vse člane kluba.

Istočasno je otroke obiskal sv. Miklavž. Z njim je prišel tudi Dedek Mraz. Na veliko veselje prisotnih otrok, sta se pripeljala kar v

odprtem avtomobilu. V kostimu Dedka Mraza je bil Oskar Humar, v kostimu Miklavža pa Mario Smajla. Pod Odborniki

božičnim drevescem je bil cel kup daril in imela sta polne roke dela, da obdarita vse otroke.

Za prijetno popoldne otrok je poskrbela tudi CINDER THE CLOWN. S svojo spretnostjo je umetniško pobarvala otroške obrazke. Otroci so kar žareli od veselja.

Za razvedrilo odraslih pa je prvič nastopal ansambel ROCKING HARMONIC.

Čestitamo!

Balinarji upokoјenci

Člani upokoјenske sekcije balinarjev so se zbrali ob kosilu, dne 09.12.2009 in se skupno slikali. Balinarji prijateljsko tekmujejo ob sredah in gospa Marica Valenčič poskrbi za postrežbo, za kar smo ji zelo hvaležni.

Balinarji upokoјenci

Gospod Anton Poklar nas zelo pogosto razveseljuje s svojo harmoniko. Je neutruden.

DOM STAREJŠIH OBČANOV

Vzpodbuјanje prostovolјstva med mladimi

Vesna Bizjak, Dom starejših občanov

Že tretje leto zapored poteka v Srednjih zdravstvenih šolah po Sloveniji program prostovoljnega dela med dijaki. Obliko udeјstvovanja si lahko izberejo sami, prostovolјstvo pa poteka čez vse leto. Razvijanje čuta za sočloveka, še posebej na šolah, ki so usmerjene v delo z ljudmi, podpiramo tudi v Domu starejših občanov.

Letos se je število dijakov, ki so se odločili za opravljanje prostovoljnega dela v Domu, povečalo. Kar deset deklet in fantov, od prvega do tretjega letnika Srednje zdravstvene šole iz Postojne in Izole, prihaja v pomoč stanovalcem in osebu pri opravljanju pomembnih življenjskih aktivnosti. Gre za spremljanje stanovalcev k maši, pri krajših sprehodih, druženju, pa tudi pomoč pri hranjenju in negi bolnika.

Ker je zelo pomembno, da se mladi pri svojih prvih srečanjih z bolniki in ostarelimi dobro počutijo, jim zaposleni v Domu nudimo dodatno podporo v obliki občasnih skupnih srečanj, na katerih spregovorimo o morebitnih problemih in zadregah. Z optimizmom lahko rečemo, da večina mladih prihaja k nam z veseljem, njihovo pomoč pa vse bolj čutijo tako stanovalci, kot tudi zaposleni.

Ob vzpodbuјanju prostovoljnega dela tudi pri ostalih skupinah prebivalstva, včasih ne moremo spregledati dejstva, da bi se za tako obliko dela lahko odločilo še več mladih ljudi, še posebno tistih, ki ne morejo najti zaposlitve. Včasih je namreč prav taka izkušnja lahko podlaga za kasnejšo zaposlitev, ali dobro priporočilo. Lepo je, da so tej potrebi prisluhnile vsaj nekatere srednje šole.

Velike jaslice

Alenka Penko

Božič je praznik, ko prisegamo na družinske vrednote in toplino doma, okrašenega z božičnim drevescem in jaslicami.

S posebej velikimi jaslicami nas je ob tokratnem božiču razveselila Jasna Sedmak, saj je izdelala figure v človeški velikosti in jih postavila na Gospodou vrt v Harijah.

Hvala Jasni, ki je poskrbela, da so bili tokratni prazniki še lepši.

Zlatoporočenca Slavec iz Knežaka

PGD Knežak

V soboto 28. novembra sta v družinskem krogu ter s prijatelji praznovala zlato poroko zakonca Anton in Majda Slavec iz Knežaka. Poročila sta se 28. novembra leta 1959 v Knežaku in takrat zaorala skupno življenjsko pot, na kateri sta se jima rodila dva sinova Jože in Anton.

Oba sta tudi predana gasilca PGD Knežak, saj sta imata za seboj veliko aktivnih let v naši skupnosti. »Kovačeva«, kot ju poznamo vaščani, sta bila od včlanitve nepogrešljivi člen delovanja društva skozi leta, Anton največkrat kot furman s staro gasilsko brizgalno Rosenbauer iz leta 1912, Majda pa kot zelo aktivna članica na vseh področjih.

Člani in članice PGD Knežak jima ob tem jubileju iskreno čestitamo ter želimo še veliko zadovoljnih, zdravih in razumevanja polnih let.

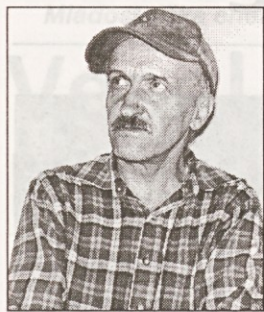
Zimska shodna maša

Alenka Penko

Zimsko shodno mašo v Harijah od nekdaj spremlja petje. Letos so nam zapeli in zaigrali člani Tamburaške skupine Vremščica iz Košane in navdušili poslušalce.

DVOJNA DIOPTRIJA

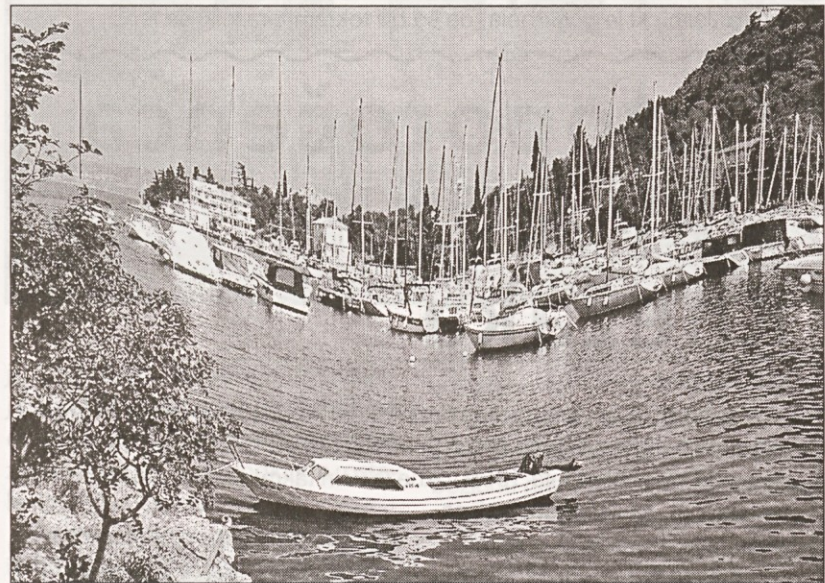

Jugo-godl

Joško Stegu

Odkar nam kriza vse bolj trdo diha za ovrtnik, se pri nekaterih naših državljanih vedno glasneje oglašja nostalgija po "dobrih starih časih" Titove Juge, v kateri naj bi "vsi imeli delo" ter razmeroma dobro živeli. Pravljica za lahko noč, ki jo še zdaj plačujemo... Zelo podoben pojav "domotožja" zasledimo v Rusiji, kjer človek kar ne more verjeti svojim ušesom ob novici, da so tam celo postavili spomenik Stalinu in ga začeli spet poveljevat kot enega najbolj zaslužnih sinov svoje domovine...

Mojo pozornost pa je pritegnila neka druga podobnost z njimi, namreč val "turbo" kapitalizma ki je po razpadu komunizma, oziroma zlomu njegovega planskega gospodarskega sistema preplaval vso vzhodno Evropo, vključno z našo deželico pod Triglavom. Za ta pojav pa – gledano naše razmere – ne moremo okriviti globalizacije ali "gnilega" zahoda, temveč vedenjske vzorce našega obnašanja do družbene lastnine, ki smo jih prenesli iz prejšnjega sistema v sedanega. To se lepo odraža pri vodenju naših javnih ustanov in podjetij, ki so v večinski državni lasti, kjer si vodilni brez kančka sramu med sabo delijo astronomske plače ter nagrade za "delovno uspešnost," ne glede na rezultate poslovanja podjetja, v katerem so. Nič drugače se ne dogaja s proračunskimi sredstvi, s katerimi njihovi delavci ravnaajo podobno "vrbežno," kot da pritekajo z neba in ne iz naših vsak dan bolj praznih žepov.

Ni kapital kot takšen, glavni in edini povzročitelj socialnih krivic v svetu, kot je trdil Marx, ampak jih sproži človekov napačen odnos do njega (služenju dobičku ali pa oblasti). Bil je v veliki zmoti, ko je mislil, da bo s tem, ko podžravi vsa proizvodna sredstva, v posamezniku postopno utišal in izkoreninil željo po lastnini, kot tudi za smeraj odpravil žarišča socialnih razlik v družbi. Če bi namreč ta teorija vsaj malo držala, potem ne bi moglo priti do tako masovnega grabeža družbene lastnine, kot se je dogajala med privatizacijo, kot tudi ne tako grobega izkoriščanja delovne sile s strani nekaterih delodajalcev, ki je sledila po njej! Tega pa – prosim – niso počeli kaki tuji "imperialisti," temveč doma vzgojeni turbo-kapitalisti. Če vzamemo pod drobnogled njihovo obnašanje, pridemo do zaključka, da so se ga navzeli – kje drugje – kot v okolju, oziroma miselnosti, iz katere so zrasli. Pa smo tam, namreč v "mehki obliki" komunizma, s katero se nekateri njegovi bivši protagonisti večkrat javno hvalijo, da je imel pri nas precej bolj človeški obraz, kot pa drugje po vzhodni Evropi. Tej "mehkobi" se z drugo besedo reče kolektivna brezpravnost, s katero si je prejšnji sistem zagotovil obstoj in podporo ljudstva. Ne spomnim se več, kje sem že davno tega slišal, da je veljal po nekaterih podjetjih nek tihi dogovor, po katerem so si smeli delavci občasno (skriva seveda) "privatizirati" recimo kak "odvečen" (namensko odpisan) proizvod, kot "dodatek" k svojemu premalo plačanemu delu. Temu se je tedaj reklo: "znajdi se"; in komur ni uspelo priti na "čakalno listo" ali ni želel pri tem sodelovati, je moral biti tiho in zadovoljen s tistim, kar je dobil v kuverti za plačo ali pa vzeti delovno knjižico in oditi v tujino. Če je na delavskem sestanku samo namignil o kaki nepravilnosti, si je hitro prislužil javni opomin, da zavira "samoupravne procese". Zanimivo, da so bile tudi v tistih časih pri nas ustanovljene preiskovalne komisije za ugotavljanje izvora premoženja – kjer pa zelo podobno, kot pri sedanjih – nikoli ni prišlo do pravomočne obsodbe kake obsežne kraje družbene lastnine, pač pa pogosto za drobne, nepomembne tatvine in verbalne prestopke proti družbeni ureditvi, ki si je zaslužila več kot samo kako pikro besedo na račun svojega vladanja.

Če potegnemo črto pod vse omenjene stvari, potem se nimamo kaj čuditi temu, kar se zdaj dogaja pred našimi očmi: vsakodnevno metanje ljudi z dela dobesedno na cesto brez vsakega predhodnega obvestila; kratenje delovnih in državljskih pravic, neučinkovito delovanje pravne države, ki se ukvarja s tožilci, namesto s pregonom gospodarskega kriminala, ki medtem neovirano cveti. Še malo, pa bo mali človek spet pristal v tistem zloglasnem: "znajdi se!" Upam, da ne v slogu Haitija, kjer so bili ljudje po potresu prisiljeni množično vdirati v trgovine, če so hoteli preživeti čakanje na pomoč države, ki v njihovem primeru ni zmogla pravočasno spraviti do njih niti tuje humanitarne pomoči, kaj šele priskrbeti svojo...

Pa srečno do prihodnjic!

BOŽIČNI KONCERTI

Jasenski božični koncert prehaja v tradicijo

Saša Boštjančič

Lani, na dan sv. Štefana, to je 26. decembra, je bil že osmič po vrsti organiziran božični koncert v Jasenu. To pomeni, da lahko rečemo: s tem številom nastopov v jasenski cerkvi, je ta prireditev postala tradicionalna. Tokrat je imela nekoliko drugače oblikovan program kot druga leta, saj so se prireditelji iz Društva Ahec z izvajalci dogovorili, da se bo isti koncert ponovil še dvakrat. To se je zares tudi zgodilo. Najprej je bila prva ponovitev koncerta

Prem, vodi jih zborovodja Vilko Majerič. Koncert se je nadaljeval še z Jasenskimi pevci, in nato zaključil z MePZ Ahec, ki je zapel Avenikovo melodijo Zvezde na nebu gore. Posebej za ta večer jo je ob spremljavi instrumentalnega tria Bistrice priredil Saša Boštjančič. V tej priredbi sta kot vokalni duet zapela tudi Nadja Čebokli in Saša Boštjančič. Čisto na koncu pa so se pridružili še vsi ostali nastopajoči pevci in ob spremljavi instrumentalnega tria

skupno zapeli vsem znano »Sveta noč«. Program sta z izbranimi besedami, primernimi za božični čas, ki jih je pripravila Magdalena Logar, z občutkom povezovala Bojan in Dijana Dovgan. Kot je v Jasenu za ta dan običaj, pa smo se na koncu vsi skupaj dobili v

nam je z nekaj božičnimi melodijami predstavila instrumentalna glasbena skupina mladih domačinov iz Dolenj, ki so jo sestavljali: Nika Bratovič – prva harmonika, Denis Čekada – druga harmonika in Jani Čekada – trombon. Nato so se zvrstile skoraj vse pevske skupine, ki so že nastopile v Jasenu: CePZ iz Jelšan pod vodstvom Anamarie Surina, Jasenski pevci, ki jih vodi Saša Boštjančič, ŽePS Prem z zborovodjem Vilkom Majeričem in MePZ Ahec, ki ga tudi vodi Saša Boštjančič. Ker pa tega dne niso mogli nastopiti Hruški fanti, je prizadevna Jožica Bubnič povabila v Jelšane Nostalgijo, znani ansambel iz Bistrice. Godci in pevci te skupine so koncert v Jelšanah obogatili z božičnimi melodijami, oziroma s svetovno znanimi božičnimi evergrini. Kot v Jasenu sta se tudi v Jelšanah ob zaključku koncerta zelo čustveno odpeli in zaigrali Avenikova »Zvezde na nebu gore« ter božična »Sveta noč«. Prvo in drugo melodijo je MePZ Ahec in pevca Nadja Čebokli ter Sašo Boštjančiča spremljal ansambel Bistrice. Vsi pevci pa so zadnjo pesem ob pomoči obeh trobentačev iz ansambla Nostalgija, (Miloš Možina in Afrič Danilo) združeno zaključili in se poslovili od zadovoljnih poslušalcev.

Seveda se moramo župniku Francu Rasporju in krajevni skupnosti Jelšane zahvaliti za druženje in pogostitev, ki je sledilo v prostorih Jelšanskega župnišča.

Božični koncert v Domu starejših, 7. januar 2010

Čeprav je bil četrtek, se je pred

MePZ Ahec in ansambel Bistrice

v nedeljo 3. januarja v jelšanski cerkvi, pozneje, 7. januarja pa še v Domu starejših občanov v Ilirski Bistrici.

Božični koncert v Jasenu, 26. december 2009

V Jasenu je koncert potekal običajno kot druga leta, s to razliko, da je bil zaključek izveden bolj čustveno, s skupnim nastopom vseh pevskih skupin in instrumentalno spremljavo. Pred začetkom koncerta so se najprej oglasili mlajši izvajalci. Anja Moran nas je v uvodu z deklamacijo in pesmijo o nastanku svetovno znane melodije »Sveta noč« popeljala v božično občutenje tega večera. Tomaž Primc pa je s trobento to še potrdil. Pozneje so se od mlajših članov v program vključili še flautistki Alja Boštjančič in Žana Ujčič.

Seveda so imele pri tem koncertu glavno besedo pevske skupine. Najprej so nam predstavili del ljudskega pevskega izročila Hruški fanti. Njihove božične ljudske pesmi so znane iz bogatega repertoarja s katerim razpolagajo, zapeli pa so jih tako, kot jih znajo samo oni. V nadaljevanju smo prisluhnili domačim pevcem iz MePZ Ahec, ki ga vodi Saša Boštjančič. Tudi CePZ iz Jelšan se je dobro pripravil in odpel svoj program božičnih pesmi pod vodstvom zborovodje Anamarie Surina. Na vrsti so bile pevke ŽePS

Božični koncert v Jelšanah, 3. januar 2010

Kot smo se prvotno dogovorili, je bila ponovitev božičnega koncerta v cerkvi Marijinega nebovzetja v Jelšanah, v nedeljo popoldne, 3. januarja. Koncert bi se lahko ponovil, kot je bilo zamišljeno, vendar pa so se pevci jelšanskega CePZ čutili odgovorne, da sami prevzamejo organizacijo izvedbe, zato smo jim Jasenci, čeprav nejevoljni, prepustili vajeti. Za organizacijo in izvedbo tega koncerta se je posebej potrudila Jožica Bubnič, ki je sicer tudi pevka v tem zboru.

Koncert je povezovala Vanesa Jaksetič. Preden so prišle na vrsto pevske skupine, ki so tudi na tem koncertu nosile glavno breme nastopov, se

CePZ Jelšane na božičnem koncertu v Jelšanah

začetkom božičnega koncerta v Domu starejših v Ilirski Bistrici v zraku še vedno čutilo božično vzdušje. Tudi zato, ker so bili v domu še vedno prisotni svojci in prijatelji prebivalcev doma. Ta, letos že drugič ponovljeni božični koncert v Domu starejših, se je ponovil z istimi izvajalci, ki so nastopili v Jelšanah, le da sta napovedovanje nastopajočih ponovno prevzela Bojan in Dijana Dovgan. Topli aplavzi, ki smo ga bili deležni vsi nastopajoči, je dal vedeti, da so nas prisotni obiskovalci radi poslušali. Ob zaključku nastopa je besedo prevzela tudi direktorica doma, ki se je v imenu poslušalcev zahvalila izvajalcem za obisk doma in za izvedbo božičnega koncerta.

S celotno izvedbo vseh treh božičnih koncertov smo bili zadovoljni tudi izvajalci. Posebno še zato, ker smo pred sabo videli srečne obraze. Morda so bili taki le v času poslušanja božičnih pesmi, kdo ve. Pa vendar, čeprav za trenutek, je bil to le čas božičnega miru, ki ga želimo vsem.

Nostalgija je zaigrala in zapela svetovno znano melodijo White Christmas

RECENZIJA

Patricija Dodič

Misel o knjigi...

Scott Cunningham: Enciklopedija čarovnih rastlin

Ljubljana, Iskanja, 1996

"Nekoč so bile rastline Bogovi in Boginje; duhovi in čarovniki so živeli v grčavih hrastih in šepetali z listi..."

So rekli, da je bila moja pranon, humoristka iz trdih Brkinov, zelo dobra poznavalka naravnih zdravil. Ujela sem jo za hipec, vendar premajhna, da bi si utegnili njena praktična znanja zapisati. In tudi moja nona, ki je ostala v isti vasi v globokih Brkinih ni zaostajala v poznavanju takih in drugačnih rastlin. Mama, tudi dobra poznavalka zelišč, se je zaposlila v tovarni, kjer so le-ta pakirali in razpečevali kamorkoli. In potem se je rodila botra Pehta. Nekoliko kasneje Beffana. Vilma. Imenujte jo, kot želite. Ki je otroštvo preživljala bolj sama s sabo kot ne. V naravi je nabirala ozkolistni in širokolistni in nevemkolikolistni tropotec, ali smrekove vršičke, se tu pa tam potegovala za kak, v očeh vrtnaric osovražen plevel, ki to ni bil, in nekaj let kasneje začela pravzaprav z vsemi mogočimi rastlinami malce eksperimentirati. Seveda, drnule bi se lahko začarale v marmelado in ja, tudi hruške, jabolka, češnje in podobne reči, a kdo sploh je marmelado? Vsaj v premeru nekaj km, ne poznam nikogar, razen otrok, ki bi jo raje jedel kot klobaso z doma pečenim kruhom. In v tistem (zdaj vem, da se mu reče tako) hipnapompnem stanju (ko si še v snu in se zbujáš) se je naši Pehti porodila ideja, da bi ji pa lahko stric prodal kak liter žganja in da bi nato začela pridelovati, čarati, take zdravilne, se ve, recnije. In tako se je začelo... Brez opisovanj, brez natančnih gr/dkg/kapljic itd. Na oko. Po občutku. Intuicija? Pač... Tudi imena, dana rezultatom raznoraznih čarobnih zvarkov, pridejo od nekje odzgoraj. In tudi bolezen (če je seveda taka sitna in začetna) prej ali slej odide, ker... No ja, je treba priznati, da bi še sloni včasih zbežali pred zmajevskimi požirki. Pa vendarle... Ko jih pripravljam, si želim le, da bi se človek energijsko napolnil. Bil srečen. Se vsaj za trenutek prepustil. Sprostil. Se nasmejal iz pet in še kam. Mmm, srkati zeliščni čaj ob prasketanju v kaminu, spodviti noge podse, si kaj lepega povedati... Ste kdajkoli nabirali rastline ob mesečini na osamljeni obali? Rastlinsko čarovništvo je najbrž najstarejša in najbolj praktična oblika čarovništva... Pa, prosim, ne me zažgati, če nekega lepega dne zgodovina izbruha na dan vse preteklo... Ne, ne gre za vodnik k zeliščnemu čarovništvu. Gre npr. za subtilna povabila osebi, ki jo ljubite... Bi si želeli pritegniti še bolj nekoga, ki kmalu praznuje zljajnanopotrošniški ameriški dan zaljubljenecv? Kakopak?). Imejte pri sebi vrečko z lističi cvetov vrtnice ali pa korenino zajčje deteljice. Bi hoteli, da preneha zobobol? Žvečite bezgovo vejico in jo zabodite v zid (lahko sosedov:), ni panike). Večina čarovništva v knjigi se ukvarja z vsakdanjimi problemi, vendar tudi z nevidnostjo. Bi radi kakšno ušpičili svojemu šefu, se šli Harryja Potterja?? Nič lažjega). Tradicionalnost, zanimivost, morda romantika, ali pa navsezadnje in zakaj pa ne, tudi malce praktičnosti. Ne gre za destruktivno čarovništvo (kakšno ugnabljanje tašč, tastrov in podobnega torej ne pride v poštev, pa še začetek leta je). Ampak ja, osnova rastlinskega čarovništva je moč. In ja, moč znanja. Moč, ki povzroči, da semena vzklijejo. Da se vrtil jezik. Ali svet. Moč je v vsem in vse je v moči. Vendar moč zahteva odgovornost. In če se jezite name, ker klativezim o nečem, kar vam ni blizu, nič lažjega: nadenite si okrog vratu ogrlico iz timijana, rmana in lovora, da si umirite um in okrepite psihične moči). Bi želeli vedeti, kod in kam klatita vaša preljubi mož ali ženička? Bi želeli videti v prihodnost? Naredite si šipkov čaj, popijte ga pred spanjem in si zapomnite sanje (jaka li neka fora, boste rekli – samo, a ni to že dokaz, da berem misli?)). In četudi je moč brezoblična, si nadeva podobe. Taka pustna postaja. Nekatere rastline pokajo od moči in različnih stopenj vibracij. Ko me je zadnjič obiskal mlad bioenergetik, sem mu tako, za štos, ponudila kozarček moje recnije. Srknil je in zamrmral: Uh. Od temena navzdol mi je stekla energija... (No, naprej se tako ali tako ni nič zgodilo razen pogovora pa nekaj cvenka manj v mojem žepu:)). Potrebno je torej poznati moč rastlin. Moči pravzaprav. In saj veste, nobenega slabega namena, ker slabo se tako ali tako povrne. Kakor tudi dobro. V davnih časih je bilo čaranje sveto. Svetost izgine v trenutku, ko moč uporabimo s slabim namenom. Če pa čarate v dobre namene (pa naj vam čaranje pomeni karkoli hočete), postane življenje bogatejše in srečnejše. In ja, vem, nič ne pomaga, če moramo čakati na denar, če je treba račune plačati takoj. Vendar, če čaranje deluje, bo delovalo vedno in če vam ne uspe, poskusite znova. Morda še nasvet nezaposlenim: če greste na razgovor, vzemite s seboj materino dušico, pa boste dobili delo. Če pa ga slučajno ne, si lahko omislite njivo materine dušice, da bo iskanje dela morda olajšano drugim). Avtor ima še en dober nasvet: če je le mogoče, se pred čaranjem okopajte. Oblecite se v čista oblačila, lahko ste pa tudi goli. Komot). In seveda, vprašajte ljudi, če jim kaj začarate. V skladu z njihovimi željami, seveda. Pa menda morate biti resni. Ker čaranje je ljubezen. Tistim pa, ki jih ta knjiga še ne prepriča, morda še nasvet, ki ga daje gospod Cunningham: sreča je le sposobnost, da na pravem kraju ob pravem času povemo pravo stvar, da delujemo instinktivno. Če nekdo nima sreče, jo lahko pridobi z uporabo rastlin. In naj vas ne čudi, gre za enciklopedijo in avtor že ve. Lotite se je... Scott Cunningham se je več kot dvajset let ukvarjal z naravnim čarovništvom. Napisal je več kot 30 leposlovnih knjig in priročnikov. Njegova dela predstavljajo ezoterične teme. Umril je l. 1993. Botra Pehta, ki pa je knjigo dobila v dar in jo z veseljem uporablja, pa vam želi veliko dobrega, kvalitetnega čarovništva, če ne z rastlinami, z lepimi mislimi, ki jih kmalu okranciljate v ščepec norosti in kulture. Lep začetek in objem do naslednjic (po oprostite, če me tu pa tam zanese:).

TUJI MEDIJI ONAS

V nadaljevnju objavljamo izvirnik besedila, ki je bil objavljen na Radiu Reka takoj po zaključku Festivala harmonika, ki je bil v organizaciji Kluba harmonika izpeljan v mesecu decembru in o katerem smo poročali že v pretekli številki. Lepo je, da naša prizadevanja pohvalijo tudi izven naših meja.

Uspješno održan 5. Festival u Ilirskoj Bistrici

U Ilirskoj Bistrici, gradu smještenom na jugu Slovenije udaljen 50-tak kilometara sjeverno od Rijeke, u nedjelju, 13. prosinca u dupko ispunjenom Domu na Vidmu priređen je 5. Festival harmonike. Ta značajna nacionalna godišnja glazbena priredba ovoga kraja, u pet godina postojanja, obogaćivala se raznovrstnim glazbenim i drugim sadržajima, ali uvijek u središtu pažnje ostala harmonika. Prijašnjih godina održavanje Festivala padalo je u vrijeme blagdana sv. Miklavža te je stoga prozvan Miklavžev koncert.

Organizator Festivala ove je godine održavanje priredbe povezoao s božićnim i novogodišnjim blagdanima, te sukladno tome pozvana su mnoga poznata i zvučna imena slovenske zabavno-glazbene i narodne estrade, a program je bio protkan i ležernijim sadržajima i humorom. Doista bilo je zadovoljstvo i užitak pratiti nastupe tih pravih virtuozna na harmonici gotovo svi naraštaja. S koliko glazbenog umijeća, sigurnosti i tehničke spretnosti, ali također žara i ljubavi mladi gotovo djeca no i oni stariji muziciraju na harmonici (dugmetari ili klavirskoj) kao solisti, te u duetima, tercetima, kvartetima i većim komornim sastavima. Zapaženim uspjesima ovih slovenskih harmonikaša, primarno uz njihov trud i talent mnogo doprinose dobro organizirane škole harmonike u pojedinim mjestima, no i njihovi vrsni

učitelji koji svoje vještine, iskustva, te muzikalnu i umjetničku nadgradnju uspješno prenose na darovite naraštaje mladih slovenskih harmonikaša. Poznato je da je harmonika na ovim našim prostranstvima (Slovenija, Austrija, Italija i sjeverna Hrvatska) vrlo popularan i rasprostranjen instrument, no, koliko se i kako koristi u slovenskoj tradicionalnoj glazbi i ostalim glazbenim žanrovima, može se smatrati da je harmonika, instrument koji je doživio uspon u 19. stoljeću, nacionalno slovensko glazbalo.

Odbor festivala harmonika u Ilirskoj Bistrici rado ističe suradnju s Udrugom „Armunikom va Kastav“ koji je ove godine u Kastvu održan po sedmi put. Na ovogodišnjem kastavskom susretu harmonika gostovali su i mnogi izvrsni slovenski slovesni harmonikaši, koji su sudionici i ovog slovenskog festivala. Zahvaljujući i kastavskom susretu mnogi harmonikaši ove naše susjedne zemlje posljednje vrijeme imaju u nas sve veći publicitet. Prijavu za sudjelovanje na Festivalu u Ilirskoj Bistrici ove su godine podnijeli i harmonikaši udruge „Armunika va Kastve“, ali nažalost zbog obimna i unaprijed koncipirana programa nisu bili uvršteni. Međutim, nazočan je bio gosp. Ivica Nemec, predsjednik Udruge „Armunikun va Kastav“ koji se o kvaliteti i kvantiteti ove glazbene priredbi u Ilirskoj Bistrici vrlo pohvalno izrazio.

Istaknimo da je poseban gost 5. Festivala u Ilirskoj Bistrici bio duo

Balyk iz Hrvatske, (suzružnici, rodom Rusi), umjetnici svjetskoga ugleda, majstori svog instrumenta i istaknuti pedagozi, inače redoviti sudionici susreta u Kastvu. Sjajna Nataša Balyk na domri, ruskom narod-

nom žičanom instrumentu sličnom mandolini i briljantan harmonikaš Vladimir Balyk kao duo bravurozno su izveli nekoliko skladbi iz svog bogatog repertoara, te oduševili mnogobrojnu publiku. Ustvrdimo da je između festivala harmonike spomenutih gradova Slovenije i Hrvatske uspostavljena prijateljska i bliska suradnja, a sudeće prema dosadašnjim odnosima vjerujemo da će se ona u pogledu stručne razmjene i dalje produbljivati i profilirati na obostranu korist i zadovoljstvo.

Prateći pomno dvosatni tijek 5. Festivala harmonika u Ilirskoj Bistrici, te ozračje i cjelokupnu atmosferu u kojem se odvijao program, svjedočili smo osobito glazbenom događanju u kojem su podjednako s mnogo emocija i doživljaja uživali izvođači i mnogobrojna publika koja je uživiljeno i bučno pratila svaki pojedini nastup solista ili grupe.

Ramiro Palmić, prof
Glazbeni urednik Hrvatskog radija, Radio stanice Rijeka

PETJE

KŠTD Tabor Kalc 1869 gre novim izzivom naproti

Jernej Biščak

Po zasluženih počitniških dnevih se je pevski zbor Mepz Tabor Kalc 1869 iz Knežaka že navdušeno poglaval v novo pevsko sezono, v kateri želijo nadebudni pevke in pevci še nadgraditi opravljeno delo iz preteklih let.

Zbor, ki je lani praznoval svojo 15-letnico obstoja, je v letošnji sezono v malce dopolnjeni zasedbi uradno vstopil v portoroškem Kongresnem centru Bernardin. 11. decembra je namreč nastopil na Slavnostni akademiji ob 50. obletnici delovanja Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koper. V veselem decembru pa je mlada družina sodelovala kar na dveh božićnih koncertih: v nedeljo, 20. decembra, so v Domu na Vidmu zapeli še v družbi dekliskoga pevskega zbora Mavrica iz Postojne, vokalne skupine Grgar in ilirskobistriškega cerkvenega zbora Zvon. Na božić pa so v župnijski cerkvi v Knežaku

medse povabili domači cerkveni zbor, ženski pevski zbor Tuščak Bač, deklisko komorno skupino Vox Ilirica in ansambel Osminko. Po odzivu občinstva sodeč sta oba praznična koncerta dosegla svoj namen – z božićnimi napevi obogatiti praznične trenutke.

Mepz Tabor Kalc pa z mislimi že sega v novo leto, v katerem se namerava ponovno udeležiti najbolj množične primorske pevske prireditve Primorska poje. Poleg tradicionalne udeležbe se bo zbor znova potrudil

tudi z organizacijo ene izmed teh prireditev v Knežaku.

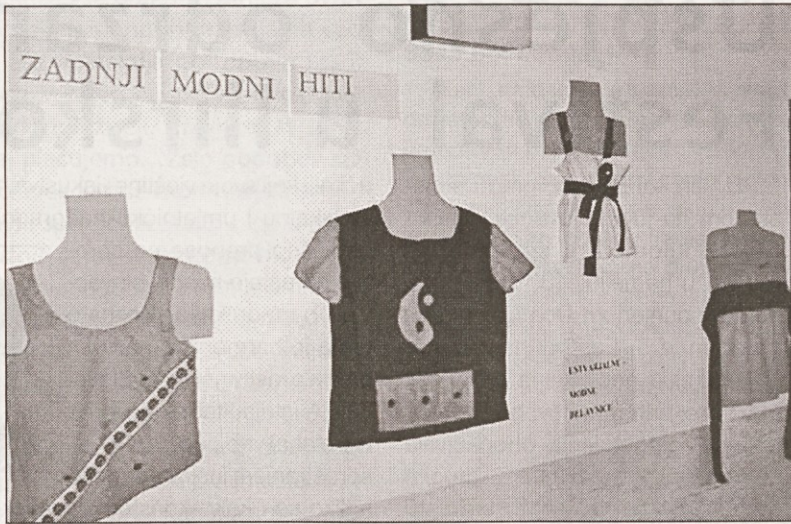
Društvo ne bo aktivno le na kulturnem področju, temveč po novembrskem rednem občnem zboru na Devinu že snuje načrte na drugih dveh področjih. V februarju športna sekcija Športin pripravlja smučarski vikend na Kopah, po pozitivnih odzivih ob letošnji oživitvi kneškega shoda, pa društvo že razmišlja o ponovni organizaciji te zabavno-kulturne prireditve.

Modne oblikovalke že na delu

Maša Iskra, OŠ Antona Žnideršiča

V okviru delavnic za nadarjene učence se na OŠ Antona Žnideršiča odvija tudi modna delavnica. O tem, kaj so ustvarjali, smo povprašale tudi učenke same in njihovo mentorico Damjano Čekada.

Delavnica je potekala ob sredah od 17.00 do 19.30 in je bila namenjena tistim, ki imajo radi modo in ustvarjanje. Vanjo se je prijavilo 5 učenek od 4. do 9. razreda. Za svoje delo so potrebovale blago in potreben material; zanj je poskrbela šola, nekaj pa so ga s seboj prinesle tudi same. Tako so v desetih sredah skreirale različna modna oblačila, izdelale podstavke za kozarce, poslikale dežnike, obiskale likovnico Marizo Golle, ki jim je predstavila izdelavo nakita, ter obiskale VDC. Njihove razstavljene izdelke in modne kreacije smo si lahko ogledali v šoli. Pohvaliti jih moramo, saj so zelo moderni, predvsem pa zelo uporabni in estetskega videza. Ko smo učiteljico povprašale, kako je prišla na idejo, da bi organizirala te delavnice, nam je odgovorila, da je bila to lepa priložnost, kako na zelo sproščen in hkrati družaben način ustvariti in izdelati aktualne izdelke. Učenkam je bila ta vrsta delavnice zelo všeč predvsem zato, ker rade ustvarjajo in svoje ideje tudi udejanjijo.

Veseli december na OŠ Toneta Tomšiča

Martina Samsa

Čas hitro mineva. Hitro mine ura, dan, celo leto. Ponavadi nam najhitreje čas beži takrat, ko nam je lepo. Tako je hitro minil tudi december na OŠ Toneta Tomšiča Knežak, saj se je pri nas dogajalo marsikaj.

Decembar smo začeli z ustvarjalnimi delavnicami v 1. in 2. razredu in vrtcu. Otroci so si skupaj s starši izdelali voščilnice in zanimive okraske. 12. decembra je pri nas nastopil Pihalni orkester Ilirska Bistrica in nas z venčkom božičnih popeljav v že pravo praznično vzdušje. 21. decembra so se lahko otroci udeležili ustvarjalnih delavnic. Oblikovali so obeske za božično drevo (jelenčke, angelčke) in okrasili smreke iz blaga.

Decembar pa ni le mesec okraševanja, božičnih melodij, temveč tudi čas obdarovanja. Tega se veselijo predvsem otroci. Tudi

naši otroci so komaj čakali prihod dedka Mrza. Zares jih je obiskal in jim prinesel darila.

Tako smo skupaj z otroki veselo zakorakali v božično-novoletne

počitnice. V krogu svojih družin, prijateljev bodo otroci prav gotovo doživeli še veliko lepih trenutkov. Mogoče jih bo obiskal tudi božiček.

Klovni še vedno nasmejijo otroke!

Urška Celin, 8. razred

V ponedeljek, 21.12.2009, nas je obiskala znana klovnesa Eva Škofič Maurer. Predstavila se nam je v zabavni uprizoritvi kot profesorica Sfrčkljana. K sodelovanju je povabila tudi občinstvo - nekaj učiteljic in učencev. Čeprav so imeli tremo, jih je Eva razumela in jim jo prijazno pomagala pregnati. Po končani predstavi smo se vsi nasmejani obrazov odpravili naprej k pouku.

Brezplačna številka društva Kala

080 18 16

Vsi, ki si želite pogovora s strokovnjakom o okužbah s HPV, raku materničnega vratu in cepljenju, pokličite Modro številko društva Kala 080 18 16. Strokovnjak bo brezplačno odgovorjal na vaša vprašanja vsak torek med 14. in 16. uro.

Spletne strani društva Kala

Informacije o društvu in cepilnih mestih najdete na novih spletnih straneh društva www.kala.si.

Šola v naravi v Cerkenem

Sara Pangos in Laura Štemberger iz 6.a OŠ Dragotina Ketteja

Od torka, 12. 1. 2010, do sobote, 16. 1. 2010, smo bili učenci šestih razredov Osnovne šole Dragotina Ketteja v šoli v naravi v Cerkenem. Tam smo

smučali, plavali in tudi kakšno zakuhali. Spremljale so nas učiteljice: Marica Širca, Vesna Boštjančič, Marjana Potepan, Kristina Širca, Anica Brožič in učitelj Peter Mikuletič. Z nami so bili zelo prijazni, naučili so nas smučati oziroma so nam pomagali

dopolniti naše smučarsko znanje. Poleg smučanja smo obnovili tudi znanje plavanja ter opravili preizkus za Nacionalni program plavanja. V četrtek smo žurali v disku, v petek pa praznovali na zaključnem večeru, ko so nam učitelji podelili priznanja in razglasili najbolj pospravljeno sobo.

OSNOVNA ŠOLA ANTONA ŽNIDERŠIČA ILIRSKA BISTRICA

V februarju 2010 organiziramo roditeljske sestanke z zanimivimi predavanji.

Za starše od 6. do 9. razreda smo povabili **Manica Žmauc Jug**, univ. dipl. pedagoginjo in profesorico sociologije. Ima dolgoletne izkušnje z raziskovanjem na področju odraslih. Vrsto let uspešno pripravlja in izvaja avtorska izobraževanja, svetovanja in terapevtske programe. Predava laični in strokovni javnosti. Izbrali smo predavanje na temo:

Vzgoja je zgled, ne beseda - v torek, 9.2.2010

Za starše od 1. do vključno 5. razreda bomo gostili **Emilijo Pavlič**, priznano strokovnjakinjo, ki pravi:

»...Da z lepo besedo in dobro hrano polepšamo dan velikim in majhnim, revnim ali bogatim. Smo kuharice za nahraniti ljudi vsak dan, iz leta v leto in so kuharice za »haj« kuhanje. Na opravljeno delo in prehojeno pot sem ponosna zato, ker sem svoje znanje gradila na spoštovanju do ljudi, še posebno do otrok in mladine. Želji po ohranjanju naravnih dobrin in tradicije...« se predstavi kuharica Emilija, znana iz TV ekranov. Predavanju je naslov:

Za otroke kuhajmo zdravo, - v četrtek, 18. 2. 2010 ob 17.30

Organizatoriki sta svetovani delavki
Ingrid Fatur in Darinka Dekleva
VABLJENI

MALI OGLASI

Cenjene bralce obveščamo, da nam lahko mali oglas pošljete do zaključka redakcije za naslednjo številko Snežnika. Mali oglasi so brezplačni, objavljeni pa bodo le enkrat - za ponovno objavo je potrebno oglas ponovno poslati. Oglase sprejemamo izključno preko e-pošte: sneznik@kabelnet.net ali redne pošte na naslov uredništva. Obvezno morate priložiti Vaš naslov in telefonsko številko (ni za objavo).

Trisobno stanovanje v Kosezah, delno obnovljeno damo v najem za daljše obdobje; vse ostalo po dogovoru; info: 041/ 654 194;

URBANČIČ LADO, Gabrje 31, II. Bistrica prodajam odojke za nadaljnjo rejo ali zakol. Tel.: 041 328 163

Uglaševanje in popravilo pianinov in klavirjev z enoletno garancijo. Cena 40 EUR, Mirč - 041391704.

V Ilirski Bistrici prodamo poslovno stanovanjsko hišo ob glavni cesti; 75-0m2, starejša, meščanska, dvonadstropna z visokim podstrešjem, vseljiva, vrt, dvorišče, parcela 800 m2, primerna za več družinsko stanovanjsko hišo s poslovnimi prostori v pritličju 300 m2. Tel.: 05/714 50 53.

Inštruiram matematiko za osnovne in srednje šole. Prav tako inštruiram poslovno matematiko in statistiko. Uroš - 041/552-179;

Inštruiram italijanščino, lektoriram diplomske naloge, 040378888, Patricija;

Prodajam stanovanje v Gregorčičevi 8d, št. 11, 44 m2. Info na tel.: 031/ 637-987, 05/714-58-23;

Podarimo črno-belega psička mešančka starega 3 mesece. Mati je dalmatinka z zelo prijaznim in ubogljivim karakterjem. Tel: 05/7145811 oz. 051/879584.

Tehniški dan malo drugače

Kristina in Edita, 9. b, OŠ Antona Žnideršiča

Na zasneženi ponedeljek, 14. 12. 2009, smo devetošolci iz OŠ Antona Žnideršiča imeli nadvse ustvarjalen tehniški dan. Učenci smo se razdelili v tri skupine, ki so izdelovale zanimive in uporabne novoletne izdelke. V prvi delavnici so nastajale sveče, in sicer tako da smo nastrgali belo svečo in poljubno barvno voščenko. Vse skupaj smo stopili in vlili v pripravljen model ter počakali, da se vosek ohladi.

V drugi skupini smo izdelali mape, vrečke in košarice iz lepenke. Okrasili smo jih z različnimi vzorci iz barvanega papirja. Čakalo nas je še delo v tretji skupini. V njej smo izdelovali ikebane iz različnih naravnih materialov. Zanje smo uporabili lubje, veje, suhe plodove dreves, suho cvetje ... Vsaka skupina se je po končanem delu v eni delavnici odpravila še v naslednji dve, tako smo imeli na koncu tehniškega dneva kar pet različnih izdelkov. Na tem tehniškem dnevu smo se naučili marsikaj zanimivega, predvsem pa uporabnega.

Kmetijski krožek OŠ Dragotin Kette

Mentorica Tamara Urbančič

Med novoletnimi počitnicami, natančneje 28.12., smo se odpravili skupaj z učenci kmetijskega krožka OŠ Košana v Trnje. Tam nas je pričakala gospa Liza Pavšič, ki nam je povedala veliko zanimivega o islandskih konjih in delu z njimi. Najprej smo si jih ogledali na pašniku, kjer so v snegu uživali na svežem zraku in polnih jasliah. Tisti dan je bil na obisku tudi kovač, zato smo z zanimanjem opazovali kovanje konja. Gospa Liza pa je nato osedlala tri islandske konje in smo se s čeladami na glavi zavihteli v sedlo. Rebeka in Kaja Ujčič sta nas vodili na konjih in na koncu tudi pokazali kako se samostojno jezdi. Gospa Liza nas je postregla z toplim čajem in prisrčno se ji zahvaljujemo za zanimiv in poučen dan v Trnju.

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

S kliki do novih znanj

Doris Komen

Najrazličnejši tehnološki napredki so preplavili svet. Četudi se zdijo nekatera nova znanja, ki so jih prinesle nove tehnologije in naprave, težko osvojljiva in nemoč upravljanja s tem znanjem pomeni pravzaprav nekakšno izločitev iz vsakdanjega delovanja sodobne družbe, so na OE Ljudska univerza Ilirska Bistrica poskrbeli, da tovrstno pridobivanje znanj olajšajo vsem tistim, ki pri osvajanju računalniškega znanja potrebujejo pomoč.

Starejšim odraslim, upokojenim in brezposelnim osebam je bil torej ponujen 60-urni brezplačni tečaj računalništva, Računalniška pismenost za odrasle. Zadnjo skupino, ki

je v sredini januarja uspešno opravila in zaključila omenjeni tečaj, je sestavljalo 12 udeležencev. Tečaj je vodila Andreja Kuret, ki je udeležencem nazorno in potrpežljivo ter na povsem razumljiv način približala ta »nerazumljivi računalniški svet«.

Glede na zagotovila udeležencev so bili vsi predhodni strahovi odveč in so zelo ponosni na to, da bodo v prihodnje bolj samostojno uporabljali računalnik, računalniška orodja in funkcije, ki lajšajo vsakdanje življenje in povezujejo svet.

Obiskal nas je dobri mož

Rebeka Iskra, 8. razred

V torek, 22.12.2009, nas je kot vsako leto znova obiskal eden izmed dobrih mož, Dedek mraz. Zanj smo pripravili prireditev, ki jo je povezovala Urška Celin. Predstavili smo se pevci mladinskega in otroškega pevskega zbora, učenci gledališkega krožka pa smo zaigrali poučno igrico Človek nikoli ne ve. Učenci 3. razreda, so zaigrali igrico o Zvezdici Zaspinki, prvo in drugošolci pa so nam zapeli. Predstavili so se nam tudi vrtčevski otroci, ki so Dedku mrazu zapeli pesmico o prijatelju in mu podarili zajčka. Poslušalci so bili navdušeni.

Po končani prireditvi pa smo učenci predmetne stopnje imeli novoletni ples, ki ga je pripravila Šolska skupnost. Zabavali smo se ob igrah in odlični glasbi.

Sankali smo se

Četrtošolci, OŠ Podgora

V torek, 19. 1. 2010, smo učenci razredne stopnje OŠ Podgora preživeli prijeten dan na športnem dnevu na Sviščakih. Ko smo prispeli do sankališča, smo bili navdušeni. Po strmem bregu smo se s težavo vzpenjali in vlekli sani, spust pa je bil fantastičen. Tisti, ki jih je sankanje preveč utrudilo, so ostali ob vznožju, kjer so izdelovali iglu in kopali rove. Preživeli smo čudovit dan na snegu.

Miklavževanje v Jablanici

K.P.B.

V letošnjem letu so bili otroci v Jablanici še posebno pridni. Prvič jih je obiskal Miklavž v spremstvu angelov in hudička. V času, ko so nestrpnost pričakovali prihod Miklavža, so si ogledali igrice, katere sporočilo je bilo: Imejmo se radi. Igrice so pripravili vaški otroci, mame in pogumna babica. Miklavž

je obdaril 28 otrok, pomagali pa so mu zavarovalnica Generali, Plama Pur, Perutnina Pivka, družina Novak, ki je omogočila prostor in posamezniki, ki so pomagali, da so otroške oči zasijale.

Vsem se najlepše zahvaljujemo!

Snežnik

PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

Bistriški večeri

V ILIRSKI BISTRICI ANSAMBEL TONETA RUSA, ERAZEM IN NAVIHANKE, V PIVKI VELIKI KONCERT OD JADRANA DO TRIGLAVA

M.U.

V nedeljo, 17. januarja je v dvorani Doma na Vidmu potekala prva v ciklusu prireditev Bistriški večeri. Nastopili so Ansambel Roka Žlindre, Boris Kopitar ter Ansambel Pogum in dodobra razgrela občinstvo. Po dveh urah glasbe in humorja ter nostalgčnih glasbenih spominov smo slišali še zimzelene »Žametne vrtnice«, ki so jih obiskovalci zapeli skupaj z Borisom.

O tem, katere prireditve se bodo odvijale v prihodnjih mesecih pa smo se pogovarjali z organizatorjem, Bojanom Oblakom.

Bojan, prireditve ste poimenovali Bistriški večeri. S čim nas boste presenetili v naslednjih mesecih?

Res je. V naslednjih mesecih pripravljamo številne dogodke, tako iz sveta narodnozabavne glasbe, kot tudi zabavne, manjkale ne bodo niti gledališke predstave.

Bistriške večere smo pričeli z večerom domače glasbe, ki je doživel zelo lep odziv publike in enkrat mesečno bomo s tovrstnim programom tudi nadaljevali. Tako za mesec februar pripravljamo nastop ansamblov Toneta Rusa, Erazem ter Petra Finka. Dogodek se bo odvijal 28. februarja. V naslednjih mesecih pa se bodo zvrstili še številni priznani ansamblji.

Poudariti pa moram, da se bodo odvijale tudi druge prireditve. Začeli smo z narodnozabavnimi, ker je v naših krajih ta zvrst zelo priljubljena, pa tudi sam veliko sodelujem s številnimi

sveti. Njena velika posebnost bo nedvomno sodelovanje s pesnikom Ferijem Lainščkom, saj v sodobno narodnozabavno glasbo konceptualno vpeljuje poezijo. Mimogrede: Feri se je z Zapeljivkami predstavil v Ilirski Bistrici v Knjižnici Makse Samsa v decembru. Dobra vila, skladba, ki tudi na pravkar posnetem videospotu po svoje preseneča z drugačnimi pristopi, je ena izmed skladb iz na-

stajajočega projekta. Zgoščenka bo izšla predvidoma jeseni.

Omenil si tudi Marjana Zgonca?

Z Marjanom sodelujeva že kar nekaj časa, v lanskem letu je tudi dvakrat nastopil v Domu na Vidmu. Ravno v teh dneh, 31. januarja, sva v Dobrovi pri Ljubljani, v nabito polni dvorani, pripravila veliki koncert z imenom »OD JADRANA DO TRIGLAVA«, 8. februarja pa ga bova ponovila v Športni dvorani Skala v Pivki.

izvajalci iz tega področja in mi je ta glasba tudi blizu.

S katerimi izvajalci največ sodeluješ in na kak način?

Največ sodelujem s skupino Malibu, ansamblom Zapeljivke ter Marjanom Zgoncem, slednja tudi zastopam.

Malibu je pravkar izdal novo zgoščenko in DVD, na katerem je tudi koncert ob 20-letnici skupine, ki je potekal oktobra lani v Ilirski Bistrici. Letošnja novost pa je šov program, s katerim Marjan Uljan, pevec skupine Malibu, veliko nastopa po vsej Sloveniji. Gre pa za izbor največjih svetovnih uspešnic, ki jih Marjan predstavi na svoj način in kjer pridejo do izraza tudi njegova interpretacija ter igralske sposobnosti.

Z ansamblom Zapeljivke pa smo denimo pravkar na otoku Krku posneli videospot za novo skladbo z naslovom Dobra vila. Pridružil se nam je igralec Miha Alujevič, režijo pa je prevzel znani hrvaški mojster tovrstne video produkcije Denis Pilepič. Letos bo izšla tudi nova zgoščenka z delovnim naslovom Ljubezen le

nikovih pesmi iz svoje nove narodnozabavne zgoščenke, poudarek pa bo seveda na njegovem prepoznavnem slogu. Manjkale ne bodo niti napolitanske pesmi, kot so O'sole mio, Mamma, Santa Lucija, Core N'grato in druge, katere je posnel na svojem prvem albumu »Če je ljubezen iskrena« ter njegove najuspešnejše pesmi: Hvala ti mati Marija, Biserna Slovenija, Bel galeb, Domači zvon in druge.

Na koncertu pa bodo nastopili tudi Modrijani, ansambel Saše Avsenika, Zapeljivke, Tanja Žagar, Ansambel Erazem in Marjanov brat dvojček Branko, s katerim bosta zapela nekaj duetov. Prireditve bo povezoval Andrej Bratož.

Kje lahko naši bralci dobijo vstopnice?

Za vse naše prireditve poteka predprodaja vstopnic na Turistični agenciji Oaza,

za koncert Od Jadrana do Triglava pa tudi v papirnici Sponkca v Pivki in papirnici Scripta v Postojni.

Poleg narodnozabavnih se nam obetajo tudi druge prireditve?

V okviru Bistriških večerov bomo v letošnjem letu organizirali nekatere gledališke predstave, pa tudi prireditve s področja zabavne glasbe in predstave za otroke. Pripravili bomo

tudi tematske večere, eden izmed njih bo denimo Istrski. Sodelujemo tudi s sosednjo Hrvaško, predvsem pobrateno Opatijo in tudi na to temo bodo potekale nekatere aktivnosti. Bralce Snežnika bomo seveda sproti obveščali o posamičnih dogodkih.

BISTRIŠKI VEČERI VEČER DOMAČE GLASBE

DOM NA VIDMU, IL. BISTRICA
nedelja, 28. februar ob 17.00

**Toneta Rusa
ansambel Erazem
ansambel Petra Finka**

PREDPRODAJA VSTOPNIC: TURISTIČNA AGENCIJA OAZA
PRAVOČASNO SI ZAGOTOVITE SVOJO VSTOPNICO!

VELIKI KONCERT OD JADRANA DO TRIGLAVA

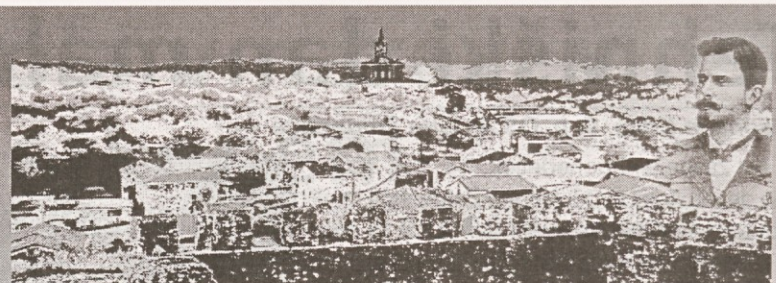
**MARJAN
ZGONC
Z GOSTI**

8. FEBRUAR OB 17.00
PIVKA, ŠPORTNA DVORANA »SKALA«

ANSAMBEL SAŠE AVSENIKA
MODRIJANI
ANSAMBEL ZAPELJIVKE
TANJA ŽAGAR
ANSAMBEL ERAZEM
BRANKO ZGONC

PREDPRODAJA VSTOPNIC:
TURISTIČNA AGENCIJA »OAZA« ILIRSKA BISTRICA,
PAPIRNICA »SPONKCA« PIVKA, PAPIRNICI »SKRIPTA« POSTOJNA
PRAVOČASNO SI ZAGOTOVITE SVOJO VSTOPNICO!

XXXIII. MESEC KULTURE

24. januar - 28. februar 2010

- nedelja, 24. januar ob 15.30 uri, Ljudska šola Prem »Dragotinu Ketteju v spomin« sodeluje: MoPZ Dragotin Kette Ilirska Bistrica
- nedelja, 24. januar ob 16.00 uri, grad Prem otvoritvena prireditev ob 33. mesecu kulture slavnostna govornica: Darinka Zbogor sodeluje: mezosoprano Janja Konestabo ob klavirski spremljavi Damjane Kinkela recitacije: Jirde Mršnik Poljšak in Igor Štemberger KTSD Prem
- nedelja, 24. januar ob 16.00 uri, grad Prem »Akademija mrtvaškega plesa« likovna razstava »Flora, Fauna et Vinum« avtorja: Madame Beatriz (Miriam Saricchio) in Domine Doctor Na ogled do 14. februarja, ob predhodni najavi na Turistični informacijski center.
- četrtak, 28. januar ob 18. uri, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica literarni večer »Večerna debata« KD Zgobjena legija
- petek, 29. januar ob 18. uri, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica predstavitev knjige »Trpko sosedstvo« avtor: Jože Sušmelj, predstavlja: Tamo Šajn Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica
- sobota, 30. januar ob 19. uri, Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica koncert obmejnih zborov sodelujejo: Jasenski pevci (Jasen), Žepč Tuščak (Bač), Kraški slavček (Nabrežina), Slu Iedi (Dolina), PS Učka (Matulji), PS Resa
- sreda, 3. februar ob 18. uri, Glasbena šola Ilirska Bistrica tematski koncert učencev Glasbene šole Ilirska Bistrica »Večer slovenskih skladateljev«
- četrtak, 4. februar ob 18. uri, Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica predstava za otroke »Šivilja in škarjice« KUD Teater za vse Iesenice
- četrtak, 4. februar ob 18. uri, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica potopisno predavanje »Pa poteh Vikingov« avtor: Štefan Rehar
- petek, 5. februar ob 19. uri, Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica proslava ob Slovenskem kulturnem prazniku
- sobota, 6. februar ob 19. uri, Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica gledališka predstava »Duohtar pod maslo« SNG Nova Gorica
- četrtak, 11. februar ob 18. uri, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica debatni krožek Gimnazije Ilirska Bistrica »Elektronska knjiga bo v prihodnosti izpodrila tiskano knjigo«
- petek, 12. februar ob 18. uri, Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica otvoritvena prireditev »V čast pust« Turistično društvo Ilirska Bistrica in KD Grad Dolnji Zemon
- sobota, 13. februar ob 15. uri, Sator ob Gimnaziji Ilirska Bistrica karneval za otroke sobota, 13. februar ob 21. uri, Sator ob Gimnaziji Ilirska Bistrica karneval za odrasle Turistično društvo Ilirska Bistrica in KD Grad Dolnji Zemon
- nedelja, 14. februar ob 13. uri, Ilirska Bistrica karneval »Pust je prišel« Turistično društvo Ilirska Bistrica in KD Grad Dolnji Zemon
- četrtak, 18. februar ob 18. uri, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica večer poezije in glasbe avtorica: Marjetka Popovski
- petek, 19. februar ob 19. uri, Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica gledališka predstava »Komandirjev tič« Gledališka skupina Dekani
- sobota, 20. februar ob 18. uri, Glasbena šola Ilirska Bistrica koncert klasične glasbe »V ritmu tanga« violina: Zdravko Pleše, klavir: Judita Plazanić
- četrtak, 25. februar ob 18. uri, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica »Bistričani Bistričanom« predstavitev glasbenika Bojana Glavine Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica
- petek, 26. februar ob 18. uri, VDC Koper: Enota Ilirska Bistrica otvoritev likovne razstave Likovno društvo Franceta Pavlovca Ilirska Bistrica Na ogled do 12. marca, ob delavnikih od 9.00 do 14.30 ure.
- sobota, 27. februar ob 20. uri, Osnovna šola Podgora Kuteževa koncert pevskih zborov »Primorska polje« Društvo Ahec Jasen

KŠIBOV LITERARNI NATEČAJ

... nekoga moraš imeti rad,
pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen ...
(Ivan Minati)

Pa je spet tu ... mesec kulture in ljubezni.

V tem času, ko se začne prebujati pomlad, nastajajo najlepša dela; tako v prozi kot poeziji. Če si tudi ti umetniška dušica, te prijazno vabimo, da se udeležiš našega literarnega natečaja.

Se sprašuješ kaj nam lahko pošlješ?

Veseli bomo tako proznih del kot poezije na temo ljubezni ... saj veste ... februarja si vsi prepevamo »love is in the air.« V pomoč naj vam bo Minatijev verz. Najboljši prispevki bodo bogato nagrajeni ;)

Več o samem natečaju si lahko preberete na naši spleti strani www.ksib.si, na Facebooku ali pa pišete za dodatne informacije na andrea.penko@gmail.com

Kaj počnejo...

... bistriški ansamblji narodnozabavne in zabavne glasbe? Med drugim načrtujejo, podobno kot lani, tudi letos izvedbo dobrodelnega koncerta; tokrat bodo izkupiček darovali Varstvenemo-delovnemu centru, Enoti v Ilirski Bistrici, ki jo vodi Sonja Munih, saj njenim 29 varovancem primanjkuje marsikaj in je vsaka pomoč dobrodošla.

Tako se za nastop na odru 7.marca v telovadnici OŠ A.Žnideršiča pripravljajo: Osminka, Snežnik, Bistrce, Ventilčki, Tone Škrli in njegovi Romantiki, Riziko, Trio Toneta Šestana-Moharja z Nadjo Bizjak (nekdanjo pevko Ottavia Brajka), Cocktail, Trio Korona., Lojze Bajc in prijatelji, Nostalgija, Duo Brkinc in še kdo.

Za temi ansamblji stoji vrsta sponzorjev in drugih sodelujočih, ki so omogočili zelo nizko ceno vstopnic: naprodaj bodo po 15. februarju. Takrat boste v Oazi za eno vstopnico odšteli le 5 evrov.

Energetski zavezniki

Bojan Žnidaršič, energetski svetovalec, tel. 041 830 867

Kam po zaveznike?

Stroški energije za ogrevanje prostorov in sanitarne vode se še vedno (pre)visoki, zato se vse pogosteje odločamo za premišljene investicije za manjšo porabo in večjo kvaliteto bivanja. Ob tem preverjamo odnos med vložkom in koristjo, vračilno dobo in možne podpore pri realizaciji. Običajno vsako naložbo začnemo z idejo, realiziramo jo z znanjem, informacijami, ljudmi, materialom, orodjem in denarjem. Pot je lažja, če si za vsak korak poiščemo zaveznike. Energetski svetovalci smo najbolj koristni pri reševanju problemov pred začetkom vsake investicije. ENSVET lahko koristijo gospodinjstva v energetsko svetovalnih pisarnah širom po Sloveniji, tudi v Ilirski Bistrici, kot je razvidno na www.gi-zrmk.si/ensvet.htm. Za kredite in subvencije je pravi naslov Ekološki sklad RS, www.ekosklad.si.

Kaj, kako in zakaj energija?

Različne vrste in oblike energije potrebuje vsako gospodinjstvo. A svet se vrti vse hitreje, informacij je vse več, vse več je tudi zmedenosti. Kateri energent, kateri sistem, je bolje to ali ono, ... so vse pogostejše dileme, ko se odločamo za novogradnjo ali sanacijo. Vsaj del teh zadreg bomo s članki o učinkoviti rabi energije (URE) in obnovljivih virih energije (OVE) zmanjševali vsak mesec v tej rubriki. Izpostavljali bomo dobičke, ki jih umno gospodarjenje z energijo prinaša v gospodinjstva (manj stroškov in obremenjevanja okolja, večja kvaliteta bivanja). V gospodinjstvih moramo paziti na vse tri faze vsake investicije: zasnova, izvedba in vzdrževanje. Zaradi nepoznavanja smo lahko na milost in nemilost prepuščeni izvajalcem, distributerjem, serviserjem, inštalaterjem in projektantom. Občutku „vlečenja za nos“ se izognemo le s poznavanjem problematike. Prvi korak naj bo zato vedno pot na brezplačni pogovor v energetsko svetovalno pisarno.

Zakaj po pomoč?

Energetsko svetovanje spodbuja k energetski učinkovitosti saj se seznanimo z dobrimi in uveljavljenimi rešitvami. Skupaj poiščemo optimalne rešitve energetskih in bivanjskih tegob. Nudimo strokovno, brezplačno in neodvisno svetovanje o: gradnji novih objektov in predlogov za sanacijo; toplotni zaščiti stavb; odpravi plesni; izbiri ustreznih oken, zasteklitve in senčil; izbiri ogrevalnih naprav in regulaciji ogrevalnega sistema; optimalni uporabi OVE; izbiri ustreznega energenta; zmanjšanju porabe goriva; pripravi sanitarne vode; vodenju energetskega knjigovodstva; energetski izkaznici; možnosti pridobitve nepovratnih sredstev in

vseh ostalih vprašanj, ki se nanašajo na rabo energije. Končni uporabniki energije lahko bistveno vplivamo na manjše stroške, zmanjšamo onesnaževanje, dvignemo ceno nepremičnine in si povečamo kvaliteto bivanja. Preventiva je boljša kot kurativa je vodilo projekta ENSVET. Obisk energetsko svetovalne pisarne pred vsako energetsko investicijo je modra odločitev, saj investitorjem prihrani veliko denarja in živcev.

Kaj bomo spoznavali?

Na straneh Snežnika bomo spoznavali obsežno področje URE in OVE, kjer že dolgo časa ni le opeka in kotel na polena. Področje gradnje se razprostira od pasivne hiše do sanacij starih kamnitih hiš. Bolj kvalitetno, ko so termoizolirane, prijetnejše je bivanje, stroški so manjši, plesen nas še „povoha“ ne. Pri ogre-

ENSVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

Mreža Energetsko svetovalnih pisarn

valnih sistemih bomo spoznali vse, izpostavili bomo biomaso, kjer so polena še vedno prevladujoče kurivo. Če moramo biomaso plačevati – ali se vsaj malo znojiti med pripravo – pa je energija sonca brezplačna. Zato se vse pogosteje vključuje v energetsko bilanco objekta. Naj bo to sprejemnik sončne energije (SSE) za proizvodnjo sanitarne vode, ogrevanje prostorov ali proizvodnja elektrike s sončnimi celicami (fotovoltaika). Med „finančnimi“ članki bomo obveščali o kreditih in subvencijah. Opremljeni z informacijami, znanjem, papirjem in svinčnikom zelo hitro izračunamo kaj se splača in kaj ne. Maneverski prostor je krepko večji, kot si mislimo.

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
Ljubljanska cesta 2, Postojna
tel.: 05/ 721 23 30 in 05/ 721 23 31
spletna stran: www.vspo.si

vabi na informativni dan za programe

Poslovni sekretar (VI. st. izobrazbe)

v petek, 12. 2. 2010, ob 9.00 in 15.00 in
v soboto, 13. 2. 2010, ob 9.00

Strojništvo (VI. st. izobrazbe)

v petek, 12. 2. 2010, ob 10.00 in 16.00 in
v soboto, 13. 2. 2010, ob 10.00

Gozdarstvo in lovstvo (VI. st. izobrazbe)

v petek, 12. 2. 2010, ob 12.00 in 18.00 in
v soboto, 13. 2. 2010, ob 12.00

redni in izredni študij

**S Prvo prijavo za vpis v višje šole
se lahko prijavite do 8. 3. 2010**

Najbolj skrbni lastnik gozda v letu 2009 Vincenc Primc

Petar Nikolič

Velika Bukovica- Zavod za gozdove republike Slovenije vsako leto podeli priznanja za najbolj skrbne lastnike, po enega izberejo v vsaki območni enoti.

S področja Ilirsko Bistriške občine enota Sežana zaslužno priznanje Zavoda za gozdove je dobil kmet- gozdar Vincenc Primc- repar iz Velike Bukovice. Za skrbnega lastnika gozda je poleg čuta

za sobivanje z naravo in poznanja gozdne tehnike zelo pomembna tudi zdrava mera podjetnosti, ki je bila od nekdaj odlika kmetov na Ilirsko Bistriškem območju. Že v času po 2. svetovni vojni so znali ne le izkoristiti ne le dane danosti, za pridelavo hrane in gozdnih proizvodov, ampak jih tudi prodati.

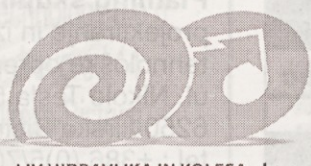
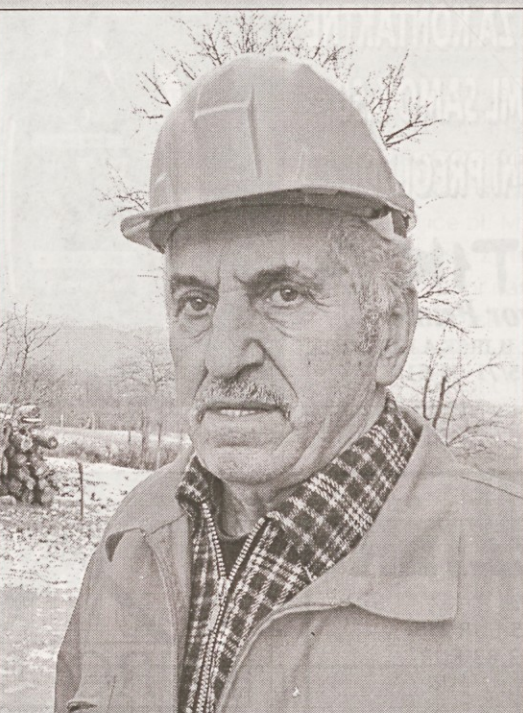
To še posebej velja za Vincenca Primca, najbolj skrbnega gozdnega gospodarja v Kraškem gozdnem gospodarstvu za leto 2009, upokojenega avtoprevoznika, ki v družinski kisarni letno pridelava 30. ton kislega zelja. Gospodarji na kmetiji s 16Ha gozda

kjer z zetom letno posekata do 200m³ različnih sortimentov. Revirni gozdar Silvo Frankovič, je zelo vesel sodelovanja z njim, saj ve, da bo vsa gojitvena in varstvena dela opravil pravočasno zelo skrbno in temeljito.

Hrastovobukove gozdove z znatno primesjo plemenitih listavcev so

v ilirskobistriških Brkinov v povojnih letih ponekod pokušali »obogatiti« z nasadi različnih borov in bukev, a ta dediščina prinaša tudi težave za tržno nišo v Dalmaciji in Istri.

V svoji podjetnosti Vincenc ne zanemara umetniške žilce in se na vaških družabnih dogodkih izkaže kot ljubiteljski glasbenik in pevec ljudskih pesmi, ki so jih peli naši predniki. Svoj prosti čas pa z ženo Miro posvečata druženju z vnuki, saj se zavedata, da kmetija pri Jeričevih brez naslednikov nima prihodnosti. Saj znani ljudski pregovor pravi »Na mladih svet stoji.«

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, d.o.o.

DVIGNEMO IN PREMAKNEMO VSE.

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, proizvodnja, predelava in trgovina, d.o.o.
a: Industrijska cesta 2, 6230 Postojna, Slovenija, t: 05 728 38 45, f: 05 728 38 60,
e: info@livkolesa.si, w: www.livhk.si

DOM TEKSTILA 2

Cankarjeva 25, Ilirska Bistrica
tel.: 05 / 71 41 500

VABLJENI**ILIRSKA BISTRICA****10. - 28. 2. 2010****AKCIJA***** METRAŽNO BLAGO****-15%***** JOGI RJUHE (vseh dimenzij)****-50%***** VZGLAVNIKI art. JANEZ****-30%***** POSTELJNINA - bombaz****-50%****- flanela****-30%***** LONCI, PONVE****-50%****NOVO: IZDELKI IZ PLASTIKE***** cedila***** košarici***** koši za smeti***** smetišnice ...****BREZPLAČNO
ŠIVANJE
ZAVES****URNIK****NON - STOP 8-18****SOBOTA 8-12****NEDELJE IN PRAZNIKI
ZAPRTO**

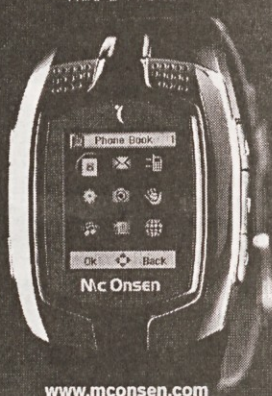
*** IZDELAVA IN POPRAVILA
KOREKCIJSKIH OČAL**
*** TEKOČINA ZA KONTAKTNE
LEČE 380 ML SAMO 6,50€**
*** OKULISTIČNI PREGLEDI**

OPTIKA**Gregor Primc**

Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510

TELEFON-URA

Mc Onsen
TIME & PHONE

www.mconsen.com

TELES

Ilirska
Bistrica

d.o.o.

DIGITALNA TV**NOVO****DUO - TRIO PAKETI****DUO****TELEVIZIJA + TELEFON****16,00 € na mesec****TRIO****TELEVIZIJA + INTERNET + TELEFON****od 26,00 € na mesec**

Več informacij na
www.teles.si ali
71 10 100

TELES, telekomunikacije, d.o.o.
Vilharjeva 35, 6250 Ilirska Bistrica

**PLAMING
SKUPINA**

Plaming skupina,
projektiranje in izdelava
tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

Snežnik**CENIK OBJAV:**

1 stran: 500,75 EUR
1/2 strani: 333,83 EUR
1/4 strani: 166,92 EUR
1/8 strani: 125,19 EUR

OSMRTNICA:

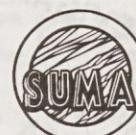
1/8 strani brez slike: 20,87 EUR
1/8 strani s sliko: 25,04 EUR

Cenik zakupa prostora
velja za oglaševanje ter za
politična sporočila. Objave na
zahtevanih straneh ter na prvi
in zadnji strani so višje za 30%.
Cene ne vsebujejo DDV.

EURO MB**NIZKE GRADNJE****041 682 549****041 652 769****NOVO!****NAKUP, PRODAJA, NAJEM
NEPREMIČNIN**

Več informacij
pri našem zastopniku:

ROLAND KOMPAN,
GSM: 041 688 663

Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +386(0)5/71-10-244

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-10-242

V SPOMIN

Nadki!

Zamudila sem še kak klepet s tabo in mi je žal! V podganji dirki, ki se imenuje življenje, drvimo eden mimo drugega in popravnega izpita ni. Vse naše dobre misli so bile prešibke ali jih je bilo premalo, da bi premagale moč narave! Tvojim dragim naj bo v tolažbo misel, ki jo delimo vsi, ki smo te poznali, da bo za vedno ostal med nami tvoj dobri duh, vedrina, topla beseda in ne-sebičnost, ki ni poznala računice ne meja
Ivica Smajla.

RAZMIŠLJANJA

2010

Kar naenkrat smo se znašli v vsakdanu, ki je enak ali pa podoben onemu pred prazničnemu ali pa celo vsem dnevom, ki smo jih poimenovali praznični. V človeški naravi je, da radi praznujemo in radi potujemo, se radi družimo še prav posebno pa ob dobri hrani in pijači. Verjetno je bilo vsakega po malem mogoče tudi česa preveč nič zato ostali smo živi svet se še ni podrl karavana gre naprej.

Mnogo dobrih želja se je zlijo v reko življenja in mnoge bodo potonile v reki pozabe. Če si ne bomo vzeli časa si bo čas vzel nas. Kar pomnim se mi je vedno nekam mudilo pa nikoli se nisem vprašala kam le se mi tako mudi in kaj pravzaprav manjka temu kar je. Nič. Kamorkoli grem tam sem na začetku in na koncu poti. Zato se v letu 2010 čim večkrat spomino na dane in prejete obljube in dobre želje in še kako prav nam bodo prišle v letu, ki je pred nami a ne vemo kaj nam bo dalo ali pa vzelo, ej mogoče pa mu lahko kaj damo mi. Res je, vse je mogoče, če bomo spremenili tok reke življenja in poiskali darove kajti to so darovi po katerih najbolj hrepenimo. Prijaznost, strpnost, ljubeznivost, potrpežljivost, neustrašnost to so darovi, ki se z dajanjem možijo in nikoli jih ne zmanjka. Taka je narava stvari, da se veselje in radost množi.

Malo manj se pritožujemo malo več se smejmo in tu in tam obrnimo hrbet svojemu prav.

Neta

Najhujša bolezen.

Pravijo, da je življenje najhujša bolezen.

Prenaša se s spolnostjo in ima 100-odstotno stopnjo umrljivosti. Tako pač je.

Avtor neznan.

NOVOSTI IZ SAMOSTANA

»Kar bo prinesla prihodnost, je v Božjih rokah.«
(bl. M. Terezija Gerhardinger)“

V majhnosti jasli in kruha se nam podarja neizmerni Bog

s. Štefka Bizjak

Dnevi okrog božiča so še posebej namenjeni za druženje in skupno zahvalo za velik dar, ki smo ga prejeli z rojstvom Božjega Sina. Tako smo se Šolske sestre de Notre Dame iz celotne slovenske province tudi letos zbrale na že tradicionalnem pobožnem srečanju v Trnovem. Zakaj prav tu? Tu je naša največja skupnost in tudi prostori nam to omogočajo.

Naše srečanje smo začele s sv. mašo, ki jo je daroval prof. dr. Ciril Sorč. Med evharistično daritvijo nas je v homiliji popeljal na betlehemske poljane s pomenljivo primerjavo Jezusa v jaslih in v sveti evharistiji. »Če je Jezusovo rojstvo v jaslih začetek, je postavitve evharistije dovršitev odrešenja in trajni dar, ki bo v večnosti prešel v nebeško gostijo. Bog, ki prihaja na svet, prihaja zato, da bi pripeljal človeka v nebesa. Zato Odrešenik ne bo odšel sam, ampak z odrešenim človekom. Človek potrebuje za to pot »primerno« hrano

zibelka je že jama in grob, kajti rodil se je, da bi nas prišel iskat v naše grobove in nas tako potegnil ven. Prišel je z nami delit našo usodo, da bi mi mogli postati deležni njegove. Da, evharistija je v današnji čas in v prihodnost podaljšani božič.«

Po skupnem kosilu smo pozorno prisluhnile pričevanju naše misijonarke s. Slavke Cekuta, ki deluje v Albaniji. Njeno poslanstvo je med dekleti, s katerimi živi v domu v kraju Elbasan. Vsaka od njih nosi s seboj pretresljivo življenjsko zgodbo, saj vse izhajajo iz izrednih razmer. Skupno se učijo osnovnih življenjskih navad in vzgajajo za samostojno življenje. »V to delo je vložena veliko truda, a nasmeh in zagotovilo, da se počutijo v domu doma, poplača sleherno žrtev«, je zatrdila s. Slavka.

Sledil je še bolj sproščen del našega skupnega dneva: tombola, ki nas je povezala, saj smo se z otroškim veseljem nasmejale nekaterim izvirnim darilcem.

Naše druženje smo nadaljevale v kapeli, ko smo z Večernicami počastile našega največjega in edinega Dobrotnika. Z dobrimi željami za novo leto smo se razšle in si priklicale v spomin misel naše ustanoviteljice bl. M. Terezije: »Prihodnost, ki se z novim letom začne, je – kakor narava v teh dneh – ovita v gosto skrivnostno meglo. Iz te sivine nam sije naproti le ena zvezda – neskončno modra in dobrotna Božja Previdnost.«

– in dobil jo je! Iz »zrna«, ki je vsejano v zemljo, je pripravljen kruh življenja. Zato je v tem kruhu vse, kar more nasiti človeka. Evharistija povzame vso Božjo darežljivost, vsebuje tako učlovečenje, kakor smrt in vstajenje. Ni čudno, da mnogi duhovni pisatelji, pesniki in slikarji vidijo ob betlehemske jasli že navzoč križ. Les križa je bil »izbral« že v lesu jasli, votlina pokopa v votlini rojstva. Odrešenikova

Po sv. maši smo te misli nadaljevale ob slikah in besedilu o nekaterih slovenskih svetniških kandidatov škofov Friderika Ireneja Barage, Janca Gnidovca in Antona Vovka ter mladega mučenca Lojzeta Grozdeta. Vsaj malo smo zaslutile, koliko jim je v življenju pomenila sveta evharistija, iz katere so črpali moč za velike napore in svetniško življenje. Nekatere sestre so povedale tudi zanimive spomine na srečanja s škofom Vovkom.

esimit technology

trgovina in proizvodnja d.o.o.

ESIMIT technology d.o.o.
Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00

telefax: 05/711 02 10

e-mail: esimit@esimit-tech.si

JOŽE BRENCIČ s.p.
INSTALATER *OGREVANJE
ENERGETIK *VODOVOD
*OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

Prihodnost je obnovljiva!

S toplotnimi črpalkami cTc prihranite do 70% kurjavel!

*TOPLLOTNE ČRPALKE
ZRAK (VODA)/VODA
*OGREVANJE
*VODOVOD
*SOLARNI
SISTEMI
*CENTRALNI
SESAJNI SISTEMI
*PREZRAČEVANJE
*VRAČANJE
TOPLOTE

DOBAVITELJI OPREME

TILIA

cTc

Kettejeva 4, Ilirska Bistrica
e-pošta: brencic@siol.net

tel: 05 714 16 91
mob: 041 830 408

PURPLATEX

d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA

Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purplatex@siol.net

INSTALACIJE

Kovačič Stojan s.p.

Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370, Fax.: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

* CENTRALNO OGREVANJE

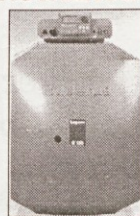
* VODOVODNE INSTALACIJE

* PLINSKE

INSTALACIJE

* KLIMATSKE

NAPRAVE

POOBLAŠČENI MONTER IN SERVISER

OGREVALNE TEHNIKE

Buderus cTc VIESSMANN

Malgaj

MALGAJ d.o.o.

Tržaška 84, 6230 POSTOJNA

05 / 72 11 400

05 / 72 11 401

Zakaj so jastrebe šteli pozimi ?

Ado Barbiš; dipl.ing.str.....

Kot izgleda iz zadnjih polemik objavljenih 26. oktobra 2008 ob 11:20 Ljubljana - MMC RTV SLO dne 6.12.2009 in v Primorskih novicah v petek, dne 4.12.2009, vezano na gradnjo vetrnih elektrarn na Volovji rebri se zadeva zapleta okrog metodologije štetja jastrebov nad tem območjem, odnosno možnosti predvidevanja možnih trkov jastrebov z vrtečimi deli vetrnic. Zgolj s štetjem preletov teh ptičev ne glede na letni čas je sila težko potegniti povezavo med tema dvema podatkom, ki sta možnostjo potencialnih trkov in negativnega vpliva vetrnic brez upoštevanja ostalih bistvenih podatkov. Za dejanski vpliv vetrnic na živalstvo in zemljišče je potrebno poznati zgodovino tega območja in aktivnosti, ki so vezane na to območje. Kar se tiče zgodovine je dovolj, če

otoku Krku, da o drugih manjših negativnih vplivih niti ne govorimo.

Kot je iz zgodovine navedenega področja razvidno ne razpolagamo z ustreznimi podatki, ki bi bili primerljivi z negativnim učinkom delovanja vetrnih elektrarn o katerih je toliko govora. Lovska zveza Slovenije nima iz tistega časa nobenih terenskih podatkov o ubitih planinskih orlih kot posledica trka hitro in visoko letočih tankovskih in minometnih izstrelkov. Prav tako ni poročil o ubitih nizko letočih ali mirujočih jastrebi kot posledica eksplozij. Tudi vojno letalstvo ni poročalo o nepričakovanih trkih s pticami. Edino letalo, ki je strmoglavilo pri izvajanju preletov je padlo zaradi neugodnih vremenskih razmer. Prav tako ni poročil o ubitih ostalih živalskih vrstah, čeprav so požari opustošili večje po-

domuje na otoku Cresu. Več koristnih in zanimivih podatkov lahko pridobite na spletni strani <http://www.supovi.si>. Tu ni zaslediti ovir in umrljivosti zaradi velikih ovir, kot so visoki jambori jadrnic, ki jim sekajo pot pri njihovem preletu z otoka Krka in Cresa in tudi v področje naših krajev. Na koncu pa malo za šalo, še največja verjetnost trka bo verjetno ponoči, ko se vidljivost zaradi naravnega pojava bistveno zmanjša. In še fiziološki podatek za sposobnost reagiranja, človeški možgani v eni sekundi obdelajo 16 - 18 vizualnih informacij, pri orlih je obdelanih 100 informacij, da o ostrini vida niti ne govorimo.

Vrteče elise niso in ne morejo biti razlog za morebitno umrljivost za počasno leteče ptice. Ta razlog ali argument ne vzdrži in ne sme biti ovira za pridobivanje čiste energije.

Razlogov, vprašanj, perečih problemov kar se tiče varovanja narave v Bistriški občini, Sloveniji in tudi na planetu Zemlja je zelo veliko. Vsled navedenega je potrebna celovita analiza vseh potencialnih škodljivih in obremenjujočih dejavnikov, ki neposredno in posredno vplivajo na živo in neživo naravo. Nad našo občino potekajo številni mednarodni koridorji, po vsej verjetnosti naše področje ne preletavajo jadrna letala. Velik del emisij iz letalskih motorjev pa prej ali slej pride k nam na rastline, na živali na ljudi. Od kod prihaja kisel dež in kakšne so njegove posledice so vsakomur jasne.

Promet, ki gre skozi naše mesto, vpliv mejnega prehoda Jelšane in Rupa predvsem v poletnih mesecih, pomeni veliko povzročitev emisij. Večina emisij, tudi težkih kovin ostane trajno na našem neokrnjenem področju. Komunalno odlagališče v Jelšanah, žal še vedno ne sanirano industrijsko odlagališče Globovnik, odlagališče nevarnih snovi v Šapjanah, komunalno odlagališče na Viškovem, vpliv kmetijstva je razmeroma malo obremenjujoč. In še in še bi lahko naštevali. Okoljskih problemov na našem malem prostoru je zelo veliko, aktivnosti naravovarstvenikov pa se zadnja leta omejujejo predvsem na zaščito področja Volovje Rebrji.

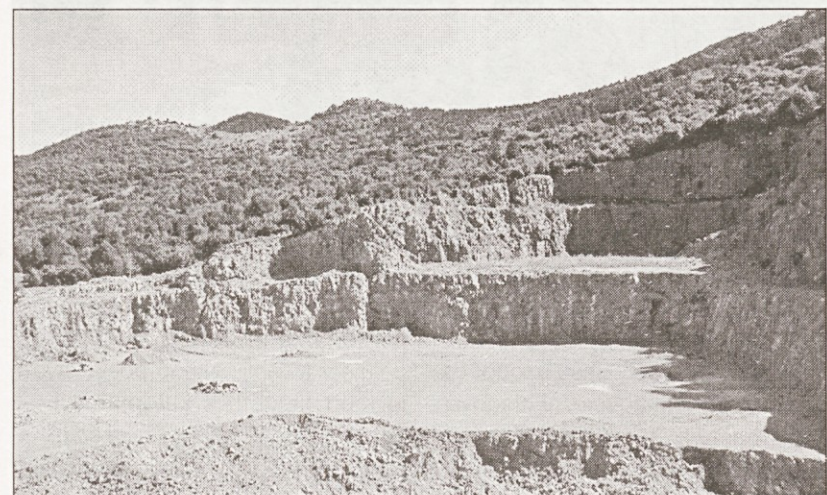
Zaradi neobdelanosti celotnega področja Volovje Rebrji, je le ta v intenzivnem zaraščanju, kar ima za posledico izginjanje številnih avtohtonih rastlinskih vrst. Kaj je tu potrebno

storiti, da bi se zadeve izboljšale je vsakemu jasno. Tudi v drugih krajih naše države se pri različnih zadevah zapleta. Postopki za pridobivanje gradbenih dovoljenj so izredno dolgi in težki, saj se pred potencialne investitorje postavlja številne in vsakemu razumnemu državljanu nerazumljive ovire in pogoje. Nujno je potrebno, da so že v fazi ideje in nato v fazi izdelave projekta vključene vse ciljne skupine: projektanti (strojniki, elektriki), naravovarstveniki, gradbeniki, ekonomisti, zdravniki, predstavniki lokalnega prebivalstva..... Stroka in vsi skupaj moramo odgovorno poiskati tehnološko, sodobno preizkušeno opremo, ki bo za ljudi, živali, rastline (za naravo) najbolj sprejemljiva in najmanj problematična s stališča porabe energije in obremenjevanja okolja. Tudi najugodnejši ponudnik in velikokrat posledično slabo in nekvadratno izvedena dela pustijo za seboj energetsko problematične objekte, ki v večini primerov pomenijo tudi določene okoljske obremenitve. Torej ne glede od kje prihajaš, kaj si po političnem prepričanju je nujna potreba

združiti znanje in moči za izdelavo kompromisnih in dobrih rešitev. V kolikor bomo stali na različnih bregovih in se obstreljevali z neargumentiranimi zadevami, lažmi, podtikanji se še dolgo ne piše dobro nam samim in naravi. Emisije in izpusti obremenjujejo zrak, vodo, tla. Žal industrije imamo bolj malo, jo pa nujno potrebujemo za zaposlovanje naših ljudi, da bi zaustavili trend odhajanja mladih. Prepričani smo, da bo zmagal razum, modrost in zdrava pamet in da bomo naša naravna bogastva in danosti koristili v sožitju z naravo in njenimi naravnimi zakonitostmi. Za konec pa moramo vsem jasno in nedvoumno povedati, da so naše kraje, naše naravno bogastvo ohranili izključno naši dedki in babice. Prav njim gre zahvala, da so nam zapustili to kar imamo. Ob polni odgovornosti sami vemo, kaj moramo riskirati, čeprav si vedno tega ne želimo, da z minimalnimi posegi v naravi sebi in našim zanamcem zagotavljamo nadaljnji razvoj in obstoj na področju, ki nam je že tisočletja namenjeno.

Civilna iniciativa za varstvo

se omeni, da so na predvideni lokaciji postavitev vetrnic nekoč potekala zelo obsežna zemeljska dela pri utrjevanju Italijansko - Jugoslovanske meje. O tem neizpodbitnem dejstvu še vedno pričajo številni ostanki bunkerjev s podzemnimi kavernami. Bivša JLA je na tem območju izvajala v vseh letnih časih bojna streljanja (tudi ponoči) z lahko in s težko oborožitvijo. Pri taktičnih vajah so to območje preletavala letala in helikopterji. Požari tega območja so bili vsakomesečni pojav. To območje - vojaški poligon je Slovenska vojska uporabljala vse do ukinitve obveznega služenja vojaškega roka. Aktivnosti, ki sedaj potekajo na tem območju so vezane na kamnolom (hrup, prah, miniranje) ter mednarodni letalski koridor nad Ilirsko Bistrico, kot tudi izredno nizek koridor pristajalne letalske steze na

vršine. Kljub ekstremno neugodnim aktivnostim za živali in okolje izgleda, da so se slednji izredno hitro prilagodili tako, da jim tudi vojne razmere niso mogle do živga kar navsezadnje priča današnje stanje.

Kar se tiče štetja samega števila jastrebov menimo, da je štetje vezano na letni čas izredno diskutabilno in nepopolno. Obvezno bi morali upoštevati celoletni čas, skozi vse dni v letu. Upoštevanje dnevnega in nočnega časa in pri preletih smer in višino, pri postankih pa čas zadrževanja in pa vzrok odleta. Če niso mogli škodovati jastrebom minometni izstrelki, preleti letal, eksplozije tankovskih granat, miniranje v kamnolomu, obsežni požari jim tudi kraki vetrnic po vsej verjetnosti ne bodo mogli do živga. Prav gotovo ne gre zanemariti dejstvo, da kar lepo število beloglavih jastrebov

Društvo »Tvoj telefon« vabi k sodelovanju nove prostovoljne telefonske svetovalce, ki bi želeli koristno izrabiti svoj prosti čas.

Informacije : tel 05 720 1 720, od ponedeljka do petka, od 08. do 20. ure.

Liburnia

Trgovina in storitve d.o.o.

Vilharjeva 36
6250 Ilirska Bistrica, Slovenija
tel.: +386 5 71 01 060
gsm: +386 41 860 306
e-mail: liburnia@iol.net

V apartmajskem naselju Terme Čatež vam nudimo apartma s kartami za kopanje za 4-5 oseb.

Pokličite:
041 / 860 306

BILKA

VZGOJA IN PRODAJA OKRASNIH RASTLIN
SVETOVANJE IN NAČRTOVANJE BIVALNEGA OKOLJA
UREJANJE OKOLJA
UREJANJE GROBOV

OD IDEJE DO IZVEDBE

URNIK 08⁰⁰ - 12⁰⁰
13⁰⁰ - 17⁰⁰
SOBOTA 08⁰⁰ - 13⁰⁰

Ulica 7. maja 19, 6250 Ilirska Bistrica
Tel/fax: 05 / 714-13-72

20% POPUST
NA ZIMZELENE RASTLINE
ZA ŽIVE MEJE

na tel. št. 041 / 567 882 lahko pokličete od 7 do 20 ure

orajt

TIK TAK
IRENA KOŽMAN s.p.
6250 IL. BISTRICA, Cankarjeva 8
tel/fax: 05/71-45-059

Sladkanje s čokolado
Modni trendi
Idealne barve
Obleke za različne postavne

MATURANTKA!
Dnevi odprtih vrat zate.
Brezplačno svetovanje in izdelava skic
modne oblikovalke Mojce Celin

KDAJ: petek 19. in sobota 20. februar 2010
KJE: butik ORAJT, Cankarjeva 8, Ilirska Bistrica
ZAKAJ: ker želimo, da ste najlepše na maturantskem plesu

ProDent

zobna ambulanta dr. Surina
Ilirska Bistrica
Župančičeva 5
tel.: 05 71 41 986

URNIK
po., če.: 13h - 19h
to., sr., Pe.: 8h - 13h

Dinamično upravljanje premoženja

ILIRIKA predstavlja novost na slovenskem trgu, ki lahko zadovolji pričakovanja še tako zahtevnega vlagatelja. Predstavila je storitev

Dinamično upravljanje premoženja, ki ponuja dodano vrednost običajnemu investiranju sredstev znotraj vzajemnega sklada. V časih, ko je negotovost prva beseda finančnih trgov, so v ILIRIKI razvili rešitev, s pomočjo katere se opravi prilagoditev strateške naložbene alokacije. Dejstvo je, da so za finančne trge značilna ciklična gibanja. Tem spremembam dolgoročnih trendov se v naprej predpisana naložbena politika ne more učinkovito izogniti ali uporabiti sebi v prid. Ob pričakovanju obrata na finančnih trgih in oceni, da se s spremembo naložbene politike znotraj portfelja lahko izboljša rezultat, se opravi realokacija izhodiščnih naložb v druge podsklade ILIRIKA vzajemnega sklada. In prav slednje je dodana vrednost dobrega upravitelja znotraj produkta Dinamičnega upravljanja premoženja.

ILIRIKA ponuja dve naložbeni politiki, ILIRIKA Pospešeni (sestavljen iz treh najbolj dinamičnih investicijskih politik podskladov) in ILIRIKA Zmerni (sestavljen iz treh najbolj umirjenih - netveganih investicijskih politik podskladov). Naloga dobrega upravitelja je, da ob pričakovani strateški spremembi razmer na finančnih trgih prilagodi portfelj znotraj krovnega sklada v prid bolj agresivni ali bodisi konzervativni naložbeni politiki ter tako aktivno prispeva k boljšemu rezultatu upravljanja. Oba portfelja združuje ista ideja; naložbene politike s tremi ILIRIKINIMI podskladi, ki ju strokovnjaki ILIRIKE pozorno spremljajo ter tekoče analizirajo. K storitvi Dinamično upravljanje premoženja lahko vlagatelj vstopijo že z osnovnim vložkom 6.000 evrov, ki so ustrezno razpršeni v tri podsklade. V primeru pričakovanih sprememb na finančnih trgih se opravi ustrezna prilagoditev portfelja, s ciljem doseganja boljše donosnosti kot v primeru statičnega portfelja. Vlagatelju tako ni potrebno misliti na to, ali je njegovo premoženje preko vzajemnega sklada usmerjeno v pravi nabor podskladov. To ima za rezultat višji potencialni donos portfelja.

PODJETNIŠTVO

Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere

Predmet razpisa so garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, ki jih razpisuje Sklad v sodelovanju z bankami.

Namen javnega razpisa je spodbujanje podjetij za izvedbo operacij, ki omogočajo konkurenčno uveljavljanje na trgu, izboljšanje tržnega položaja ter širitev dejavnosti in izboljšanja financiranja obratnih sredstev v težjih gospodarskih razmerah. Ugodnost kredita je izražena v nižji obrestni meri, ročnosti kredita in možnosti koriščenja moratorija pri vračilu kreditov.

Na razpis se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja (v nadaljevanju MSP), ki so organizirana kot gospodarske družbe ali samostojni podjetniki posamezniki.

Operacija, s katero vlagatelj kandidira na razpis, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- podjetje mora zagotavljati ohranjanje zaposlenih (izhodišče število zaposlenih delavcev na zadnji dan preteklega meseca glede na mesec oddaje vloge) do zaključka operacije. Operacija se mora zaključiti najkasneje do 31.12.2013,
- podjetje mora izboljšati tehnološko opremljenost in delovne pogoje z vidika povečanja prihodka podjetja in dobička podjetja ali dodane vrednosti na zaposlenega, razen če se upravičeni stroški operacije nanašajo samo na financiranje obratnih sredstev,

- podjetje mora imeti zaprto finančno konstrukcijo in zagotovljeno likvidnost za dobo trajanja kredita,
- operacija mora biti realizirana v Republiki Sloveniji.

Kreditni in garancijski pogoji:

- višina upravičenih stroškov operacije ni omejena, upoštevajo se neto stroški operacije brez DDV,
- maksimalna skupna višina bančnega kredita, ki je zavarovan z garancijo Sklada, je 1.500.000EUR, od tega je lahko maksimalni znesek kredita za namene financiranja obratnih sredstev 200.000EUR,
- garancije v višini 80% glavnice kredita brez obresti se odobrijo za upravičene stroške operacije, ki se nanašajo na nakup nove tehnološke opreme in/ali ko gre za podjetja s statusom novega podjetja[1],
- garancija v višini 60% glavnice kredita brez obresti se odobri za vse ostale upravičene stroške,
- obrestna mera za kredit pri banki je EURIBOR 6mesečni+0,5%,
- odplačilna doba kredita, namenjenega financiranju 100% obratnih sredstev, je od 1,5 do 3 let, odplačilna doba kredita, namenjenega financiranju operacij brez ali delno z obratnimi sredstvi, je od 1,5 do 10 let,
- za odplačevanje glavnice kredita, namenjenega financiranju operacij brez ali delno z obratnimi sredstvi je možen moratorij do dveh let, če ga odobri tudi banka, moratorij se šteje v odplačilno dobo, moratorij na glavnico kredita namenjenemu financiranju 100% obratnih sredstev, je največ 6 mesecev,
- stroški kredita se določijo v skladu s tarifo banke,
- provizija za odobritev in vodenje garancije znaša 0,5% od vrednosti garancije enkratno,
- zavarovanje kredita izvede banka v skladu z njenimi pogoji poslovanja,
- zavarovanje garancije: Sklad z banko sklene sporazum o zavarovanju svojega dela terjatve, na podlagi katerega bo banka pooblaščenca za celotni postopek zavarovanja in postopek izterjave neplačanega dela glavnice in obresti kredita; pogodbenici se bosta poplačali v skladu z Obligacijskim zakonikom.

Garancija in subvencija obrestne mere se odobri za dolgoročni namenski kredit. Kredit se lahko porabi za:

- materialne investicije, ki pomenijo stroške nakupa nove tehnološke opreme, nakupa zemljišč, stroške komunalnega in infrastrukturnega opremljanja zemljišč, stroški gradnje in/ali nakupa objekta,
- nematerialne investicije, ki pomenijo prenos tehnologije v obliki nakupa patentiranih pravic, licenc, znanja in nepatentiranega tehničnega znanja,
- obratna sredstva (nakup materiala, blaga, oziroma denar za financiranje storitev, promocije, plač, davčnih obveznosti, stroškov testiranja...).

Med upravičene stroške ne spada nakup cestno prevoznih sredstev.

Za novo tehnološko opremo se upošteva vsa nerabljená oprema izdelana vsaj v letu 2009.

Nakup zemljišča mora biti v neposredni povezavi z namenom celotne razvojne investicije. Upravičeni strošek naložbe v zemljišče lahko predstavlja max. 10% višine upravičenih stroškov celotne investicije.

V primeru nakupa starih objektov, je potrebno predložiti cenitev objekta, izdelane s strani neodvisne institucije.

Več informacij o razpisu prejmete na povezavi:

http://www.podjetniskisklad.si/index.php?option=com_content&view=article&id=109&Itemid=118

Lahko pa nas pokličete tudi na 05 73 44 362.

KRONIKA

POROČANJE O DOGODKIH NA OBMOČJU PP ILIRSKA BISTRICA ZA OBDOBJE 16.12.2009 DO 15.01.2010

Aleksander Moran, komandir Policijske postaje, višji policijski inšpektor III

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 14 kaznivih dejanj in sicer 7 kaznivih dejanj tatvine, 3 kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari, 1 kaznivo dejanje Ponarejanja denarja, 1 kaznivo dejanje vloma, 1 kaznivo dejanje goljufije in 1 kaznivo dejanje nasilja v družini. V enem primeru je bil kršitelju izrečen ukrep prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi.

Pri varovanju državne meje so policisti prijeli 2 osebe, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Vsem kršiteljem so bile izrečene globe, po končanem postopku pa so bile izročene hrvaškimi mejnim organom.

Policisti so obravnavali tudi 8 kršitev javnega reda in miru, od tega 2 kršitvi na javnem kraju in 6 kršitev v zasebnem prostoru. Kršiteljem so bile za ugotovljene kršitve izdani plačilni nalogi. V enem primeru smo obravnavali tudi lažno naznanitve prekrška, za katerega je bil kršitelju izdan plačilni nalog.

Na območju naše policijske postaje se je pripetilo 11 prometnih nesreč, ena prometna nesreča se je končala z lažjimi telesnimi poškodbami, v 10 prometnih nesrečah pa je nastala samo materialna škoda. Obravnavali smo tudi 3 poškodovanja osebnih vozil na parkirnih prostorih in 11 primerov povoženja divjadi.

Na področju prekrškov smo zaznali tudi kršitev Zakona o orožju, kjer je bilo kršitelju zasežena puška, zoper njega pa bo uveden hitri postopek. Obravnavali smo tudi en napad psa in kršitelju izdali plačilni nalog, enem kršitelju pa smo zasegli manjšo količino prepovedana droge in smo zoper njega uvedli hitri postopek.

Prav tako smo obravnavali še en požar na tovornem vozilu.

Zaradi vožnje pod vplivom alkohola pa smo v omenjenem obdobju pridržali 4 kršitelje. Zaradi kršitev Zakona o javnem redu in miru pa sta bila pridržana 2 kršitelja.

V omenjenem obdobju je bilo zaradi kršitve Zakona o varnosti cestnega prometa v enem primeru kršitelju odvzeto vozilo.

POSEBNA OPOZORILA:

V prihajajočem pustnem času opozarjamo vse občane, da med vožnjo vozil ne uporabljajo pustnih mask, saj le-te zmanjšujejo vidno zaznavanje. V skladu z določbami Zakona o varnosti cestnega prometa je za tovrstni prekršek predpisana globa v višini 120,00 EUR. Prav tako pa velja opozorilo glede vožnje pod vplivom alkohola, saj je prav alkohol eden od poglavitnih vzrokov prometnih nesreč z najhujšimi posledicami.

Snežnik

PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

kalister avto

Dolenje 2a, 05 / 788 60 10
Prodaja vozil OPEL, 05 / 788 60 09
PE Ilirska Bistrica, 05 / 710 14 30

POZOR !

Ugodna ponudba zimskih pnevmatik različnih blagovnih znamk + **DARILO (do 30.11.)**

MERJENJE IZPUŠNIH PLINOV

OPTIKA

KONTROLA ZAVOR IN AMORTIZERJEV

POOBLAŠČENI OPEL SERVIS

IN PRODAJALEC VOZIL OPEL

delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

Prem in Premski grad

Malo je tako romantičnih vasi kot je Prem. Kup skupaj stisnjenih hiš, grad in velika cerkev. Vas leži nedaleč od Ilirske Bistrice. Obrne se na levo in se nam od daleč bliža starodavni grad in vas Prem. Vem, da ne bo vse točno opisano v teh mojih spominih, zato, če bo kaj pomanjkljivega naj mi bralci oprostijo. Tu imam nekaj podatkov iz mojih šolskih zvezkov iz leta 1926.

Kdaj je grad nastal in kdo ga je zgradil ni znano. Ustno izročilo govori, da je bil grad sezidan približno leta 200. Zgodovina omenja, da so prišli trije bratje s Češkega in sezidali tri graščine. V Senožečah, v Ravnah pri Šmihelu in na Premu. Stolp pred obzidjem in notranje zidovje na severni strani imajo približno 2 metra debel zid, vse spominja na nekdanjo trdnjavo. Tudi zunaj obzidja je še razločen sled dveh jarkov. Zgodovinar Valvasor piše, da je bil leta 1313 Egles iz Raven posestnik te graščine. V letu 1499 je bil gospod Volf iz Dolnega grada Oderburg tukaj stotnik. Tukaj so se mogoče izbrali primerno mesto.

S tega roba so videli vse svoje posestvo. Grad je bil dobro naravno zavarovan.

V Premskem gradu je bila nekdanj sodnija. Leta 1840 pa so jo prenesli v Il. Bistrico. Še kroži spomin na nekdanjo "krvavo rihto" v katerem so do zadnjih časov pričali tudi prostori v gradu.

Leta 1521 je imel to graščino neki Bernardin iz Raven nakar je to imetje postala last deželnega kneza dokler je neki Avstrijski vojvoda zopet odstopil gospodi iz Raven. Po ženitvi je prišla lastnina na grofa Parcija c. kr. dvornega administratorja, ki so bili zadnji gospodarji. Na vratih graščine je še grb Halerjev. Zadnji gospodarji so bili Parcija nakar je premoženje razpadlo. Znameniti je tudi most čez reko, ki ga je dal zgraditi knez Parcija leta 1694. Knez Franjo Parcija ga je obnovil leta 1808. Ko ga je naraščajoča reka odplavila, ga je istega leta ponovno obnovil. Kasneje je grad kupil župnik Lenassi iz Šmihela. Prodal je nekaj parcel raznim kmetom. Za njim je to graščino podedoval njegov svak Biščak, ki jo je potem prodal Premskemu župniku Ignaciju Žgajnarju. Gospoda Žgajnar je dal posekat precejšen del gozda za gradom. Osebnost tega jaz dobro spominjam. Ta denar so porabili za obnovo in slikanje lepe premške cerkve. Po kupčiji leta 1922-1923 je prišla ta graščina v roke dveh posestnikov kmetov, Šajna iz Prema po domače Filipira in Grahorja Mihela iz Smrij. Saj ta grad je bila razvalina. Omenjena kmeta sta hotela popolnoma porušiti grad in to kamenje uporabiti in prodati za zidanje hiš. Cena gradu je bila zelo nizka borih 5.000 lir. S prodajo kamenja bi poravnala kupčijo in še zraven dobro zaslužila. Proti temu se je oglašil takratni trgovec Pavel Znidaršič po domače Mumič iz Prema in to razdiranje in rušenje gradu preprečil. To je prav njegova zasluga, da še obstaja Premski grad.

Leta 1925 sta ta dva kmeta prodala graščino skoraj podrtjo tržaškemu bogatašu Brumi Zucculiniju, ki jo je potem temeljito popravil in vse prenovil. Skušal je pri tem ohraniti koliko je bilo mogoče srednjeveško zunanost in notranost gradu. Rad je vabil svoje znance in prijatelje iz Trsta. Njegov prijatelj Lenassi mu je podaril knjigo, ki opisuje lepoto gradu in okolico. To knjigo imajo v muzeju Tržaške knjižnice. Za vso to obnovo je potrošil ogromnega denarja. V gradu sta stanovala dobra oskrbnika mož in žena. Mož je bil majhen čokate postave in vedno nosil čepico na glavi. Žena je bila prijazna in smo jo klicali gospa Hinderburgh po priimku. Radi smo se srečevali posebno mi takratna otročad, ki smo hodili na šolo na Prem. Ker nista znala dobro slovensko in ne razločevala ženski in moški spol. Npr. naša gospod je doma, seveda to je bilo za nas zabava. Pozneje sem izvedela, da sta bila doma iz Kočevja iz skupine kočevskih Nemcev.

Leta 1933 je bil pri nas bratranec narodni heroj Pinko Tomažič, ki je rad zahajal na Janeževo Brdo k Paškovim po domače na rojstni dom svojega očeta. Večkrat smo šli na Prem k maši in si je tudi on želel pogledati ta lepi obnovljeni grad. Znal je precej nemško in sta se z oskrbniki gradu kar kmalu spoprijateljila. Razkazala sta nama vse sobe, lepo kapelico in vse čudovito opremljeno v stilu tistega časa, posebno pa velika grajska dvorana in pravi dvorec.

Po razpadu Italije je prišla ta graščina v pravi propad. Debel širok zid ga je le obvaroval, da ni popolnoma razpadel, ker je utrpel več napadov iz vseh strani. Leta 1943-1945 je bil v gradu Nemški štab, pozneje njihovi hlapci Nedičevci in ostala drhal. Ti so hodili po vaseh iskali hrano

ustrahovali ljudstvo in iskali partizane. Imeli so dolge lase, bili so grobi in hudobni.

Proti koncu vojne 28.4.1945 je grad utrpel drugi hud napad. Štab Nemcev, četnikov in Nedičevcev se je umaknil, ker so se približevali Prekomorske brigade.

Izdano je bilo, da se bodo ustavili v tem gradu, zato so isti večer na 28.4.1945 obstreljevali s topovi izpod Košanskega predora naravnost proti premskemu gradu. Ker je bil večer – tema okrog 8-9 ure so topovske granate padale tudi ob gradu, sicer bolj na levo in zadele Jergoletovo hišo in polovico hiše je odneslo v zrak v kateri sta še spala dva sinova, 15 in 17 letna brata Franc in Ivan Čandek in bila pri priči mrtva.

Ostali del hiše je ostal delno pokonci, kjer sta bila mati in oče z najmlajšim sinčkom, ki so ostali pri življenju. K sreči v gradu ni bilo nikogar v tem času, ker je 1. bataljon brigade prišel in tudi odšel naprej proti sv. Katarini na svoj položaj. Tudi Nemci iznad Košanskega predora so morali že drugi dan zbežati, ker so jih napadale Prekomorske brigade. Top so Nemci pustili, in je bil nekaj časa na ogled na Pivki blizu postaje.

Omeniti hočem, da je leta 1936 takratni gospodar grada Zuccolin povabil tržaškega škofa Fogarja in je bil zelo naklonjen Slovincem, zato je bil takratnim fašističnim oblastem kot trn v peti, zato je moral iz Trsta v izgnanstvo v Rim oz. Vatikan. Tam je ostal do smrti. Pred nekaj leti so njegove posmrtno ostanke prepeljali v rodno vas blizu Gorice.

V letu 1945 po končani vojni se je še oglašil prejšnji gospodar gradu Zuccolin. Ker mu je bil grad pri srcu se je želel pogoditi z oblastjo po d pogojem, da bi on ponovno grad obnovil in da po njegovi smrti avtomatično zapušča državi, ker ni imel svojih potomcev – na žalost se to ni zgodilo. Zuccolin je umrl v Trstu 21.11.1967. Na tržaškem pokopališču je tudi njegov spomenik.

Večkrat pridem tu v naše kraje Brkine in seveda tudi na Prem. Moji spomini me še vedno vežejo na preteklost. Ogledala sem si tudi grad, ki ga počasi obnavljajo. Tudi notranost, se vsaj delno spreminja v drugačno dvorano. V spodnjem delu so uredili lepo zgodovinsko sobo. Tam prireja literarne večere, katerih sem se tudi jaz udeležila. Zunaj na dvorišču je postavljena zgodovinska plošča v spomin na edinega tam rojenega 1818 dr. Karla Lavriča. Umrl je v Gorici v hotelu "Tri krone".

Na drugem koncu vasi je velika premška farna cerkev. Leta 1613 je bila ravno tam sezidana majhna cerkva, saj je v cerkvi vzdana plošča z grbom. Nad cerkvenimi vrati je letnica 1658.

Nova cerkev posvečena sv. Heleni je bila zidana 1868. Za zidanje te velike cerkve je bilo potrebnega ogromno materiala. Po pripovedovanju mojega očeta Ivana Tomažiča iz Janeževega Brda št. 7 je družina očetove matere Ivane, rojene Valenčič bila premožna, imeli so nekako grofovsko domačijo. Celo na vhodu v hišo je bil vklesan cesarski grb, tega se še jaz spominjam.

Imeli so žago in mlin na vodo. Okrog domačije je bilo mnogo rodovitne zemlje, ki so jo imenovali cvet zemlje te doline. To veliko posestvo je pripadalo pod vas Kilovče št.1 po domače pri Jošku. Sedaj Spodnja Bitnja št.25. V tistem času je bila v tem kraju samo njihova žaga na vodo zato ni primanjkovalo dela. Prevzeli so tudi delo žaganja lesa, ki so ga potrebovali za novo premsko cerkev.

Za vse to niso hoteli nobenega plačila. Za to delo jim je tedanji župnik v zahvalo in spomin ponudil naj si izberejo na pokopališču najlepši prostor za večni dom njihove družine Valenčič. Prav rade volje so to ponudbo sprejeli in dogovor zapisali v farovško knjigo. Naslednji župnik Škrjanc, pa je na žalost tega sporazumi ni upošteval in je brez obvestila članom družine Valenčič prostor prodal družini Valentina Repinca in to je ostalo mojemu očetu za vedno zagrenjeno.

Leta 1921-1922 je bila cerkev obnovljena in zelo lepo poslikana. Verjetno ni daleč na okrog tako velike cerkve kot je Premska. Takratni gospod župnik Ignacij Žgajnar je zvalil svojega sovaščana znanega slikarja Toneta Kralja za obnovo cerkve. Na strani oltarja sv. Matere božje in nasprotni strani oltarja sv. Miklavža vidimo še njegovo delo, čeravno izgublja svojo podo. Sprednji del proti glavnemu oltarju so krasna dela nekega italijanskega slikarja, čigar imena ne vem.

Leta 1922 je bila v tej cerkvi sv. Birma.

Daroval jo je reški škof Ugo Camozzo. Tudi jaz sem bila takrat pri birmi. Bilo nas je dosti birmancev. Dolga vrsta je segala od glavnega oltarja do vhodnih vrat, ki peljejo ven iz pokopališča. Ob eni strani deklice na drugi dečki. Vsi smo imeli pripete svetinje na gumbih, deklice z roza trakom, dečki pa sinje plavo. Spominjam se, da je bila cerkev nabiti polna, morda nikoli prej in tudi pozneje ne, ker je cerkev zelo velika.

Tudi cerkveni pevski zbor je bil takrat zelo kvaliteten. Leta 1922-1927 ga je vodil takratni učitelj Viktor Črmelj, doma iz Barkovelj pri trstu. Bil je zelo nadarjen pevovodja, ker takega pevskega zbora ni bilo daleč na okrog. Spominjam se dobro novih zvonov na Premu in vseh ostalih vaseh. Dan blagoslavljanja zvonov je bil velik praznik za vso faro. Premski cerkvi ni prizanesla zadnja vojna. Streha je bila pokvarjena, šipe razbite, saj če gremo mimo še danes vidimo po zidovih sledove vojne. Pred nekaj leti so streho obnovili, ampak so imeli smolo, ker je ravno tiste dni zelo deževalo in voda je pokvarila notranjost lepe freske in ostalo. Tudi oblika strehe ni več kakor je bila prej. Gotovo so bili taki gradbinci, ki niso bili sposobni za tako zahtevna dela.

Na pokopališču je grob talcev – borcev, saj je dala premska fara velik del žrtev. 4.6.1942 je padlo v enem dnevu 32 faranov večina mož, skoraj sami hišni gospodarji. Koliko otrok je tistega dne ostalo brez očeta? Poleg žrtev so še požgali 7 vasi in okrog 447 ljudi so odpeljali v izgnanstvo po raznih krajih Italije. Žrtve pa v vročem dnevu 5. junija peljali kot naložene na vozu iz Jerandove ograde nad Kilovsko železniško postajo na pokopališče v skupni grob na Prem. Blizu cerkve je več kot 100 let stara šola. V njej je bil 19.1.1876 rojen pesnik in pisatelj Dragotin Kette. Umrl je komaj star 23 let v Ljubljani. Leta 1968 so mu rojaki postavili vzdano ploščo na šolsko poslopje in v spodnjem razredu pa muzej Ketteju v spomin. Njegov oče Filip Kette je bil učitelj na Premu. Iz prema je bil premeščen na Col na Vipavo. Leta 1889 je bil zopet premeščen in postal nadučitelj v Košani. Dve leti pozneje je umrl in je tudi v Košani pokopan to je leta 1891. V tej premški šoli je bilo leta 1922-1953 približno 300 učencev. Iz vseh okoliških vasi smo hodili v Prem v šolo, npr. iz vasi Smrje, Čelje, Janeževo Brdo, Kilovče, Ratečevo Brdo, Zgornja in Spodnja Bitnja in seveda Prem. Ker so bili prostori prenatrpani so odprli še en razred v Znidsarčevi, po domače v Mumčevi hiši. Ta del vasi so ga imenovali Rep. Pouk je bil zjutraj in popoldan. Ko so se odprla šolska vrata, konec pouka smo vsi v vrsti pozdravili Z Bogom. Nato smo se spustili in tekmovali kdo bo prej prišel do pošte in nato dol do Repincove trgovine. Tu smo kupovali za dom kvas, olje, sladkor in če je ostal kak čentezim smo kupili rožiče, ker so bili najcenejši. Na tej šoli so poučevali mnogi ugledni slovenski učitelji. Po mojem spominu so bili naslednji: Ivan Vadrjal in žena Anica, Olga Čok iz Cattinare pri trstu, Viktor Čermelj iz Bakovelj pri Trstu in 19 let stalna učiteljica Lojzka Baša, doma iz Bitnje, po domače Joškotova. Bila je visoke in vitke postave, resna po značaju in v šoli zelo stroga. Lepih in koristnih spominov imam nanjo, saj nam je skušala vcepiti čim več znanja. Še vedno se spominjam tistega žalostnega dneva ob slovesu, ko je morala za kazni v izgnanstvo v neko stransko šolo v Umbrijo v Italijo, ker ni hotela botrovati italijanski zastavi. Ni ostala dolgo časa v Umbriji, vrnila se je še tisto leto domov in potem šla v staro Jugoslavijo. Učila je nekaj časa neke pri Murski Soboti. Umrla je v Ljubljani in je tam tudi pokopana. Leta 1927-1928 je bil pouk slovenščine popolnoma ukinjen. Prišli so novi italijanski učitelji in njihov ravnatelj Zafarana Rodolfo na čelu ter poučevali v italijanskem jeziku do razpada Italije. Po vojni je spet pouk na Premu nekako oživel, ampak ne v taki obliki kot je bil poprej, ker italijanske oblasti so že prej ustanovile po vaseh pouk, tako, da je imela vsaka vas svojega italijanskega učitelja. Tudi po vojni je le nekaj časa trajalo učenje materinskega jezika. Posledica vojne je bila ta, da je bilo manj otrok. Začeli so najprej voziti učence iz višjih razredov v šolo v Ilirsko Bistrico in tako je zdaj prišlo, da vozijo iz vseh vasi. Tako je zdaj uboga premska šola osamljena in že nekaj let zaprta. Prem ima lepo asfaltno cesto, ki povezuje ostali del Brkinov. Upati je, da bo s tem spet ponovno zaživel in bo nov čas prinesel napredek Premu in njeni okolici.

Napisala Ivanka Tomažič Colja roj. na Janeževem Brdu št. 7

*Beseda je kot ptica,
ki je v našem srcu
pripela svoje gnezdo
in je kot zvezda,
ki je daleč od nas
v neko tuje nebo pobegnila.*

Žalost nas je prevzela ob spoznanju, da si nenadoma odšla in da te ni več med živimi.

Še pred kratkim si mi poslala obsežno zgodovino Prema.

Ivanka Tomažič po domače Paškova iz Janeževega Brda se je rodila 1.9.1914. Ko je hodila na Prem v šolo, so ugotovili, da je zelo pridna in brihtna deklica.

Ivanka je sodelovala osvobodilnem gibanju in 1943 leta postala vaška učiteljica. Učiteljski tečaj je opravila v Trebuši in 1945. dvomesečni tečaj v Ravnah pri Pivki. Rada se je spominjala šole v Knežaku (poučevala je tudi domačega slikarskega umetnika Jožeta Šajna), kjer je bilo kar 207 otrok.

Ivanka je izhajala iz Tomažičeve družine. Z bratrancem, narodnim herojem Pinkom Tomažičem in njegovo sestro Danico je živela na Janeževem Brdu. Pinko je bil zadnjič pri njih 19.3.1940 kjer je izvedel, da je fašistična policija aretirala Viktorja Bobka iz Trnovega. V naglici je odšel, a se ni rešil pred aretacijo in nato smrti na strelišču na Občinah.

Leta 1947 se je poročila z Zdenkom Coljo, ki je bil brat Pinkove mame. Stanovali so v Trstu pri sv. Jakobu. Rodila je dve hčerki – Alenko in Danico. Obe sta obiskovali slovenske šole in obe ostali zavestni Slovenki. Alenka stanuje v Trstu, Danica pa ima s svojo družino v Prečniku tudi osmico.

Pokojna Ivanka je imela še veliko načrtov, da bi napisala še druge svoje spomine. Žal je 26. decembra umrla, pokopali pa smo jo 6. januarja na tržaškem pokopališču.

Vsi, ki smo jo imeli radi, nam bo ostala v lepem spominu na zavedno Slovenko.

Bila je tudi sošolka premškega rojaka pesnika, prevajalca in vsestranskega umetnika Bogomila Faturja, ki je bil tudi rojen leta 1914. Ob otvoritvi spominske plošče na pesnikovi hiši, je bila še edina živeča sošolka.

Darinka Žbogar

- 42 -

Primorje, junij 1984

NA UČITELJSKEM TEČAJU

Leta 1944 je bil v Gorenji Trebuši organiziran tečaj za učitelje iz Slovenskega primorja. Udeležila se ga je tudi tovarišica Ivanka Tomažič – Colja z Janeževega brda.

- TOVARIŠICA IVANKA, ALI TI NAM LAHKO OPISALI POT NA TEČAJ?

- Pot je bila resnično trnova. Težko si predstavljate, koliko zaprak smo morali premagati, preden smo končno prišli v Trebušo. In tam? Tam je bila naša prva naloga, da smo si na seniku pripravili ležišče.

- KDO JE VODIL TEČAJ IN KDO SO BILI PREDAVATELJI?

- Tečaj sta vodila tov. Zdešar in prof. Dolgan. Ostali predavatelji so bili: Mara Samsa za dramatiko, Saša Dominke za slovenščino, Vlado Schmidt za psihologijo, Maks Pirnik za glasbo, prof. Dolgan za metočko.

- KAKO JE POTEKAL TEČAJ?

- Pouk smo imeli v majhni kroški sobi. Nemoteno smo delali le nekaj dni, kajti kmalu se je začela hajka. Sovražnik je napadel XXX. divizijo, ki je bila v okolici čepovana in na Lekvah. Morali smo po strmih stazah v gozd, kjer je bilo varneje. Ciril Zlobec in Danilo Cerar sta napravila nekakšno utico in to je bila naša "učilnica". Med realizacijo strojnic smo se utrjevali v slovnici. Po dveh dneh smo odšli v Gorenjo Trebušo. V tem času nas je obiskal tudi pisatelj France Kavk. Po končanem tečaju, ki je trajal približno mesec dni, smo se skozi Trnovski gozd vrnili na svoje domove.

Helena B. 3.a

FUTSAL

Futsal U 15

Vojko Kalc, ŠKD KRT

V nedeljo 10. januarja je bil v organizaciji ŠKD KRT in NK PLAMA PUR Podgrad odigran turnir v futsalu v kategoriji U 15. Odigranih je bilo pet dokaj izenačenih tekem in rezultati so bili v nekaterih tekmah znani šele v zadnjih sekundah. »Vroč« je bilo na parketu, še bolj pa na tribunah, kjer so se nekateri starši »pretirano« vživeli na dogajanje na igrišču. Domači so dosegli prvo zmago na tem prvenstvu, kar jim je velika spodbuda za nadaljnje delo.

Menim da je ideja in pomoč (pokrivanje stroškov sodnikov in delegata) NZS, da v zimskem času vključi v tekmovanje čimvečje število mladih odlična. Futsal klubi nadgrajujejo svoje delo, nogometni klubi pa imajo z mladimi odlično popestritev in ohranjanje tekmovalne in kondicijske priprave. Mladi pa se srečujejo z nekoliko drugačnim načinom dela in tudi njim popestri igranje in treniranje dolge zimske dneve! Rezultate in lestvico poiščite na spletni strani futsal.si, fotogradije pa na spletni strani društva KRT.

I. Zimska Futsal Liga

Dejan Trakoštanec

V našem društvu smo se prvič podali v organizacijo in izvedbo ZFL-ja, katera je potekala v mesecu decembru in januarju 2009/10. V tem času večina klubov, ki nastopajo v ligaških tekmovanjih opravlja zimsko "pavziranje" kot tudi večina rekreativnih športnikov išče možnosti aktivnega druženja.

dnje tekme ni vedelo kdo bo zasedel drugo in tretje mesto. Po začetnem slabšem startu in boljšem nadaljevanju je drugo mesto osvojila ekipa MESNICA SEDMAK pred ekipo KRT, ki je na koncu zaradi slabše gol razlike zasedla tretje mesto.

Ekipe so za osvojitev od prvega do tretjega mesta prejele pokale,

Prijava in pripravljenost za sodelovanje je pokazalo osem ekip katere so tekmoval po ligaškem sistemu (vsak z vsakim). V celotnem tekmovanju smo gledali zanimive tekme z veliko lepimi in atraktivnimi športnimi potezami ter veliko zadetki. Razveseljivo dejstvo je bila korektna igra vseh ekip, fair play obnašanje igralcev na parketu in ob njem ter korektno športno spodbujanje s tribun.

Že po nekaj odigranih kolih se je pokazalo kdo je favorit za letošnjega prvaka. Ekipa BELI BALET - KUDRA je bila sestavljena iz igralcev, ki imajo za seboj že obilo odigranih tekem in veliko "prebranih" ur nogometa ter so pokazali svoje kvalitete in igro na "višjem nivoju". Čestitke celotni ekipi za osvojitev prvega mesta in naslov prvaka I. Zimske Futsal Lige v sezoni 2009/10. Vendar pa se vse do za-

najboljša ekipa pa je prejela včasno last prehodni pokal za obdobje enega leta. V celotnem tekmovanju je bilo podeljenih 16 rumenih kartonov in le 1 rdeč karton še ta brez potrebe (v žaru igre). Na žalost pa nobena od ekip ni izstopala po fair play potezah (akumulirani prekrški, rumeni kartoni) tako da nagrada za fair play ni bila podeljena.

Končni razpored vseh ekip si oglejte spodaj v tabeli ali pa obiščite spletno stran društva KRT () na kateri najdete vse aktualno dogajanje.

Zahvala gre tudi Občini Ilirska Bistrica ter vodstvu šole Antona Žnidaršiča in ostalim posameznikom, ki so pripomogli k celotni izvedbi ZFL-ja. Kakorkoli že, ZFL smo uspešno pripeljali do konca in če ne prej se vidimo naslednje leto. Ob letu osorej, torej!

SMUČANJE

Smučarski klub Snežnik slavil 40-letnico

Vojko Čeligoj: Konec šestdesetih let je skupina članov Planinskega društva Snežnik Ilirska Bistrica z močnim smučarskim nabojem zaorala ledino v oblikovanju samostojne smučarske organizacije na ilirskobistriškem.

Ustanovili so Smučarski klub Snežnik. Odločitev je bila več kot očitno na mestu.

Potekla so štiri desetletja in na nedavni slovesnosti, v petek, 18. decembra so ob prijetni slovesnosti v veliki dvorani doma na Vidmu v Ilirski Bistrici položili račune za preteklih 40 let. Sedanji predsednik društva arh. Leon Belušič je v slavnostnem nagovoru naštel res velike uspehe smučarskega kluba, ki je v svojih aktivnostih zajel več tisoč mladih nadebnih smučarjev, izšolal sto in več smučarskih učiteljev, organiziral in se udeležil mnogih smučarskih tekmovanj doma in zamejstvu, prinašal domov mnoga odličja in pokale, povezal smučarske prijatelje na Primorskem, zamejstvu v Italiji, Avstriji in na Hrvaškem in bil pobudnik gradnje prvih smučarskih vlečnic pod Snežnikom. Jubilejno slavlje je bilo prilika, da se sedanje vodstvo kluba zahvali vsem dosedanjim društvenim predsednikom in vsem, ki so podpirali smučarsko dejavnost tega kluba. Zbranim smučarjem je čestital tudi župan občine Anton Šenkinc. Marljiva članica kluba Mojca Klanšček je za slavlje pripravila lep telovadni nastop smučarskega podmladka s prikazom »suhega treninga« svojih varovancev. Omenjena je tudi vodila uredniški odbor, ki je v knjižni obliki zajel delovanje smučarskega kluba v tem času. Z bogatim izborom fotografij pa tudi dokumentiral to dejavnost. Vešči klubski fotografi so na mnogih izvrstnih fotografijah zasneženega Snežnika in pokrajine pod njim dokazali, da so verni nasledniki svojega fotografskega vzornika rojaka Bogumila Brinška.

Kot zanimivost naj omenimo, da so iz velikega planinskega društva Snežnik v Ilirski Bistrici poleg smučarjev, izšli tudi jamarji in ustanovili Jamarski klub Netopir in veslači na divjih vodah - Rafting klub Mrzla voda. Vsa ta društva so danes samostojna in zelo uspešna.

Povzeto po gore-ljudje.net

Smučarski klub Snežnik 40 let

KARATE

Bistrica bogatejša za tri nove mojstrice karateja

Z.K.

Že kar nekaj časa je minilo, odkar smo zadnjič slišali za odmeven rezultat treh biserov bistriškega karateja. Gre za državne reprezentantke Doris Brne, Sašo Štefančič in Tamara Kovarčević - nekoč sem jih poimenoval vrazje Bistričanke. Pred leti najboljši slovenski kata ekipi sta športno pot ustavili hudi poškodbi. Najprej Saša, potem pa še Tamara sta utrpeli izjemno hudi poškodbi križnih kolenskih vezi. Ko je rehabilitacijo zaključila Saša in je že kazalo, da bo ekipa ponovno s polno paro nadaljevala z delom se je poškodba primerila Tamari in zopet je šlo leto naokoli. V začetku letošnjega leta, je Tamara zaključila rehabilitacijo in dekleta so si zadala nalogo, da v premoru med tekmovanji končno položijo izpit za mojstrski pas 1 DAN. Do sedaj za to enostavno ni bilo časa. Preveč je bilo obveznosti v reprezentanci in seveda je bila tu tudi šola, katere dekleta nikoli niso zapostavila. Dobro so se pri-

pravila in v nedeljo 24. 1. 2010 izpit položila pri mojstru karateja 7 dan gospodu Oliverju Tomiču iz Srbije. Mojster je ta konec tedna vodil karate seminar, katerega sta v Postojni organizirala karate klub Postojna in karate klub Cerknica. K sodelovanju na karate seminarju sta dekleta povabila trener Postojnskih karateistov gospod Josip Kovšca in trener Cerkniških karateistov gospod Igor Jadrič, za kar so jima dekleta neizmerno hvaležna. Zahvala za dobro pripravo na izpit pa velja tudi njihovi domači trenerki Špeli Muha. Mojster

Tomič, je dekleta na koncu polaganja pohvalil in jim položil na srce, da se za njih karate z dnem, ko so postale mojstrice šele začneja. Dolgo so dekleta čakala ta trenutek, saj smo vsi vedeli, da imajo dovolj znanja za mojstrsko stopnjo pasu, samo časa je za to je vedno zmanjkalo. Upamo, da so se hude ure ustavile, da poškodbe ne bodo več krojile njihove športne poti. Od njih pričakujemo, da se ponovno sestavijo v kata ekipo, saj smo prepričani, da so ponovno sposobne zasesti slovenski vrh, zelo verjetno pa tudi kaj več.

Čestitamo vam, mojstrice karateja, in želimo vam novih zmag v karateju ter veliko uspehov pri študiju. Prepričani smo, da vam bo z vašo vztrajnostjo, talentom in znanjem to tudi uspelo. Srečno!

Rezultati futsal lige

Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Razlika	Točke
BELI BALET - KUDRA	7	7	0	0	53:10	+ 43	21
MESNICA SEDMAK	7	5	0	2	36:13	+ 23	15
KRT	7	5	0	2	31:18	+ 13	15
EKIPA	7	3	1	3	26:19	+ 7	10
AVTOSHOP	7	3	1	3	19:30	- 11	10
PEK DOLENJE	7	3	0	4	20:34	- 14	9
DOLINA LJUBAVI	7	1	0	6	12:55	- 43	3
SAMI NAŠI	7	0	0	7	0:21	- 21	0

ZDRAVNIK ZA ŽIVALI SVETUJE

Zastrupitve s strupi za zatiranje glodalcev

Gašper Baša, dr. vet. med., VA Ilirska Bistrica

Mali glodalci kot so miši in podgane nam v vsakdanjem življenju povzročajo precejšnjo škodo in nevšečnosti, zato jih zatiramo z najrazličnejšimi sredstvi kot so na primer lepilo, pasti, različni strupi. Prav slednji so za zatiranje glodalcev najbolj učinkoviti. Izdelani so tako, da so za glodalce čim bolj prijetnega vonja in okusa. Žal pa je ta vonj in okus privlačen tudi za naše hišne ljubljence pse in mačke, ki so nemalokrat žrtev nepravilno postavljenih rodenticidov.

Sredstva za zatiranje glodalcev ali rodenticidi največkrat vsebujejo strup dikumarin, ki preprečuje strjevanje krvi, kar ima za posledico izkrvavitve

Ob samem transportu živali pa z njo ravnati čim bolj nežno, saj že grobi prijemi in udarci lahko povzročijo močne notranje krvavitve. Možnosti za preživetje vašega ljubljence so največje če je strup izbruhal še preden se je v prebavilih raztopil in absorbiral. Če naš ljubljeneček preživi začetno zdravljenje pri veterinarju, je potrebno še nekaj tedensko zdravljenje.

Ker pa je preventiva vedno boljša od kurative, je najbolj pomembno pravilno nastavljanje strupa za zatiranje glodalcev. Strupe namreč ne odlagamo prosto na mestih, kjer smo recimo opazili iztrebke miši ali podgan, saj prosto postavljene predstavljajo nevarnost, da jih zaužijejo naši ljubljenci.

Da bi dosegli učinek rodenticidov, ki hkrati ne bi predstavljali nevarnosti za naše domače ljubljence, moramo rodenticide postaviti tako, da so za naše pse in mačke nedostopni.

To najenostavneje storimo tako, da kar sami izdelamo vabo. Za izdelavo le-te potrebujemo približno 40 centimetrov dolgo cev s premerom približno 10 centimetrov, nekaj kosov tanke žice in leseno paličico. Za cev lahko uporabimo kar kos drenažne cevi. V sredino dolžine cevi zavrtamo luknjico. Nato na žico damo eno ali dve vrečki s strupom. Žico z

vrečko strupa damo v cev in žico pretaknemo skozi prej zavrtano luknjo v cevi. Žico, ki smo jo pretaknili, na zunanosti cevi tesno navijemo na leseno paličico in s tem preprečimo, da bi se žica iztaknila. Ob izdelavi vabe moramo paziti, da se ne urežemo ali zbodemo in zato nositi zaščitne rokavice, saj se moramo zavedati, da delamo s strupom.

Izdelano vabo postavimo na višje mesto, kjer smo opazili sledi, ki jih puščajo miši in podgane, na primer naglodane stvari, njihovi iztrebki, ali ob robovih prostorov kjer imajo glodalci svoje poti. Vabo od zunaj tudi obežimo na primer z večjim kosom polena da preprečimo njeno kotalenje. Vabe tudi ne postavljamo v prostor kjer zapiramo naše ljubljence ko jih pustimo same, na primer pesjak, garaža, njihova uta...

Upam, da vam bodo nasveti za izdelavo in postavitev vab koristili in preprečili zastrupitev vaših hišnih ljubljencev.

v telesne votline. Sredstvo se nahaja v obliki gela v vrečkah.

Zaužitje rodenticidov se kaže z močno oslabelostjo živali in bledimi sluznicami, krvavitvami iz nosu. Žal pa je ob pojavu teh znakov ponavadi že prepozno. Če psa ali mačko vidimo, da je zaužila strup, jo moramo nemudoma odpeljati k veterinarju.

PRSI V OVITKU PRSI V OVITKU PRSI

ŠUNKARICA ŠUNKARICA ŠUNKARICA

POSEBNA s papriko

POSEBNA s papriko

NEZGREŠLJIVE. ODLIČNE.

Pivka

V šegah in navadah se kaže duh nekega časa

Alenka Penko, foto: Damjan Škrj

Verska obredja praznovanja božiča se z leti niso bistveno spremenila. Številne šege in navade, katerih večji del temelji v predkrščanskih verovanjih, pa so se z leti, standardom in načinom življenja spremenile in celo pozabile. Nekaj smo jih obudili na letošnjo božično vilijo v Harijah s pomočjo Lavrenčičeve Ivanke, Evelin in Denisa. Z igranjem in petjem

Z leti se običaji in navade spreminjajo, nameni pa ostajajo enaki....

so program, ki ga je povezovala Helena Boštjančič Škrj, obogatili člani Brštulin bande in Aleš Lavrenčič.

Vsem sodelujočim iskrena hvala, posebej Nadjii in Iztoku Čebokliju ter harmonikarju Mateju Dolganu. Hvala tudi vsem, ki ste si vzeli čas in nam prisluhnili.

Snežnik

PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

Džemo-Pek d.o.o.

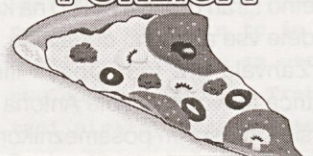
PEKARNA BISTRIC

SVEŽI KRUH,
BUREK, KROFI,
SLAŠČICE ...

ODPRTO
VSAK DAN
6 - 24

PICERIIJA
PARK
TEL.: 71 45 144

ČE TE PIČI,
PIZZERIO PARK
POKLIČI!

71 45 144

RAZVOZ PIC JE CEL DAN
9 - 22 URE

BAR **Julija**
(bivši Baladur)

VAM NUDI ODLIČNO
HAUSBRÄNDT-KAVICO,
IZBRANE RONNEFELDT
ČAJE, TER VAS VABI
NA STALNO RAZSTAVO
UMETNIŠKIH SLIK.

ODPRTO
7 - 22
PETEK in SOBOTA DO 24

OD IDEJE DO IZVEDBE
www.maryart-mc.si

- računalniško izrezovanje samolepilnih napisov, grafike, simbolov, logotipov ...
- izdelava vizitk, štampiljk, cenikov
- grafično oblikovanje
- reklamne table, transparenti

Mary
ART
DESIGN

gsm: 040 473 105
Bazoviška cesta 25, Ilirska Bistrica

ČESTITAMO

90. let Zofije Dovgan - Grščetove

Petar Nikolič

Na dan novega leta je v domu starejših občanov v Ilirski Bistrici, Zofija Dovgan iz Kosez, praznovala okroglih 90 let. Domačinom je poznana kod lastnica preko 150 let stare gostilne pri »Pri Grščetu«. »Nekoč je tu vodila furmanska pot, danes pa je to glavna cesta proti Reki. Gostilna je živila

Zofija v veseli družbi

s tradicijo, šoferji in domačini Kosez in sosednih vasi so bili redni gosti. Pa tudi krajevna skupnost je imela tu sestanke. Veselje, petje v gostilni je bilo vsakodnevno, vrhunec pa je bil na dan pusta, ko je bila gostilna odprta 24 ur«, nam je povedala slavljenka. Žal pa se je z njenim odhodom v pokoj prekinila tradicija in danes lokal sameva. Zofija je jubilej praznovala v družbi svojih najbližjih in sostanovalcev Doma starejših občanov. Za veselje so skrbeli Kerglci izpod Ahca. Z obiskom pa so jo razveselili tudi »bistrški možakarji - petkarji«, sicer nekdanji redni obiskovalci gostilne, ki se držijo tradicije, da ob koncu leta obiščejo Zofijo, ji voščijo rojstni dan ter zaželi vesele praznike. Še čila in zdrava Zofija je pokazala, da še vedno zmore zaplesati in zapeti stare izvirne ljudske pesmi. Vrhunec proslave tega jubileja je bila tudi torta, ki so jo pripravili njeni najdražji.

Ilijov pes

Alenka Penko

V Tominjah pri Ilijovih imajo že nekaj časa ljubkega »mešančka«, potomca čistokrvne mame, pasme Šicu in neznanega junaka iz Zabič.

Kljub temu, da se pes ne ponaša s kakšnim plemenitim rodovnikom, je zelo prikupen in se hitro uči ter kot pravi cirkuški artist obvlada že vse mogoče.

Ilijov pes med eno izmed svojih vragolji

Silvestrski večer v Jasenu

Tekst-foto, Gršče

Že vrsto let, zadnji dan v letu člani društva Ahec iz Jasena, pripravijo silvestrski pohod na hrib Ahec. Lanski mraz je letos zamenjalo toplo in deževno vreme, ki pa ni ustavilo okrog 15 najbolj vnetih pohodnikov. Udeleženci so iz vasi Jasen, na pot krenili v zgodnjih večernih urah, opremljeni s žepnimi svetilkami. Dež, ki je nenehno pretil, se je čudežno umiril in po slabi uri prijetne hoje po gozdni stezi, so pohodniki prispeli na vrh. S kozarčkom v roki so nazdravili prihajajočemu novemu letu. Po vrnitvi v društvene prostore, se jim je pridružilo dobršen del vaščanov in prijateljev. Gost iz Ljubljane, Franci jim je s pomočjo članic društva pripravil okusno domačo večerjo. Vsi skupaj so ob igranju Kerglcev izpod Ahca, petju in plesu dočakali Novo

leto 2010, si voščili in uživali v ognjemetu. Prav neverjetno je, da so pred leti ob takih priložnostih še krepko pokale petarde, tokrat pa je bilo ne-

navadno mirno. Pokanje petard so zamenjali razni svetlobni efekti, kar pa je seveda lepše za oko pa tudi nekoliko manj nevarno.

KINOLOŠKI KOTIČEK

Barry in Benny

Danica Kirn

Barry in Benny sta zdaj že skoraj petmesečna pasja in 'pudlovska' brata. Rasteta v prelepa srednja kodra.

Barry je velik že kot njegova mama Brena. Tudi zelo podoben ji je, le da je rjav. Rjavo barvo je podedoval po nekih svojih prednikih, ki so zapisani v rodovniku. Barry je prijazen dobrodušen, ubogljiv. Zna že kar lepo hoditi na vrvi. Pozna povelja: sedi, prostor, počakaj in najbrž nas včasih tudi razume, ko smo dobre ali slabe volje.

Benny je črn, črno črn. Pravimo, da je mali škrat. Tudi on zna vse tisto, kar zna Barry, zna pa tudi biti popolnoma gluha, če se mu tako zazdi. To lastnost je podedoval po svoji mami Brenki. Po svojem očetu je podedoval prelepo gosto, kodrasto dlako in prikupen 'pudlovski' obrazek, razstavno hojo in gibčnost. Ko se Benny stisne v naročje in skoraj zaprede, pa pozabiš, da je kdaj svojeglav.

Oba psička sta cepljena, zdaj tudi proti steklini, imata čip in potni list. Sta tudi skoraj sobno čista; Benny zabevska, ko hoče ven, Barry se oglasi, ko bi šel rad notri. Šla sta tudi na pasjo razstavo v Ljubljano, seveda samo kot gledalca, in med množico ljudi in psov sta se zelo lepo vedla. Z avtom se rada vozita in posebno rada hodita na sprehode, a kaj ko sta tu tudi mama Brena in stric Čopi, ki hodita pred njima in se velikokrat zapletejo vsi povodci, če ni vsaj treh parov rok, ki bi vodile in razpletale razne nevšečnosti. Zato vztrajno iščeta te roke in srca zase, a do zdaj brez uspeha.

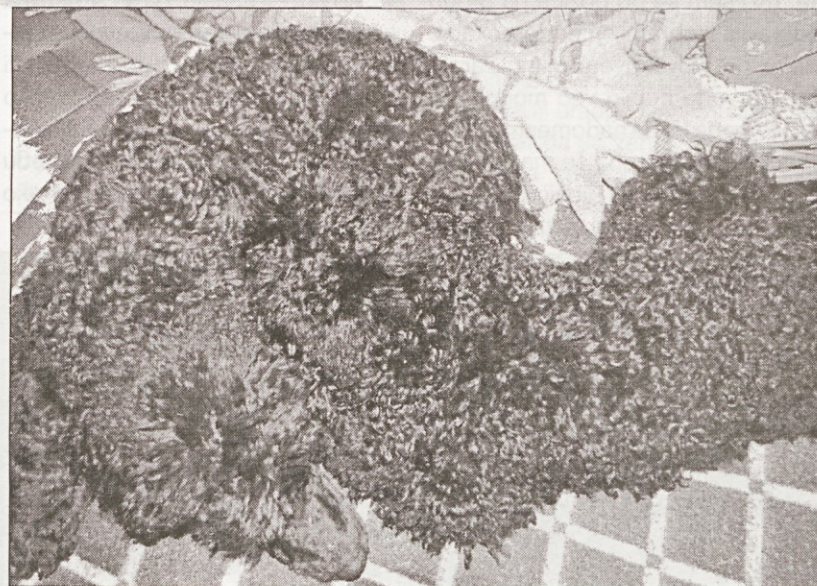
Obenem se zahvalujeta, tudi v imenu treh sester, ki so že kar nekaj časa pri novih lastnikih, vsem prijateljem, ki so jih hodili in jih še pridejo občudovat in se kdaj poigravo z njima, veterinarjem, ki so nam na voljo, kadar jih potrebujemo in še po-

BENNY

BARRY

sebej Miranu Kožmanu, ki jih je prišel tetovirati in cepiti na dom, da ni bilo treba prevažati celega krde.

Več informacij o naših kodrih lahko najdete na spletni strani KO-DRPUDL.

REKREACIJA

Tek skozi najlepše urejeno naselje v občini

Katja Rutar

Popularnost teka se iz večjih in naprednejših krajev počasi širi tudi v kraje med Snežnikom in Brkini. Imamo aktivno tekaško društvo, kar nekaj označenih in še več neoznačenih za tek primernih poti, bistiški tek in tekaški dan, atletski krožek, začetne in nadaljevalne tekaške tečaje. Po poteh pa je videti vse več ljudi, ki sami ali v družbi, redno ali občasno tečejo.

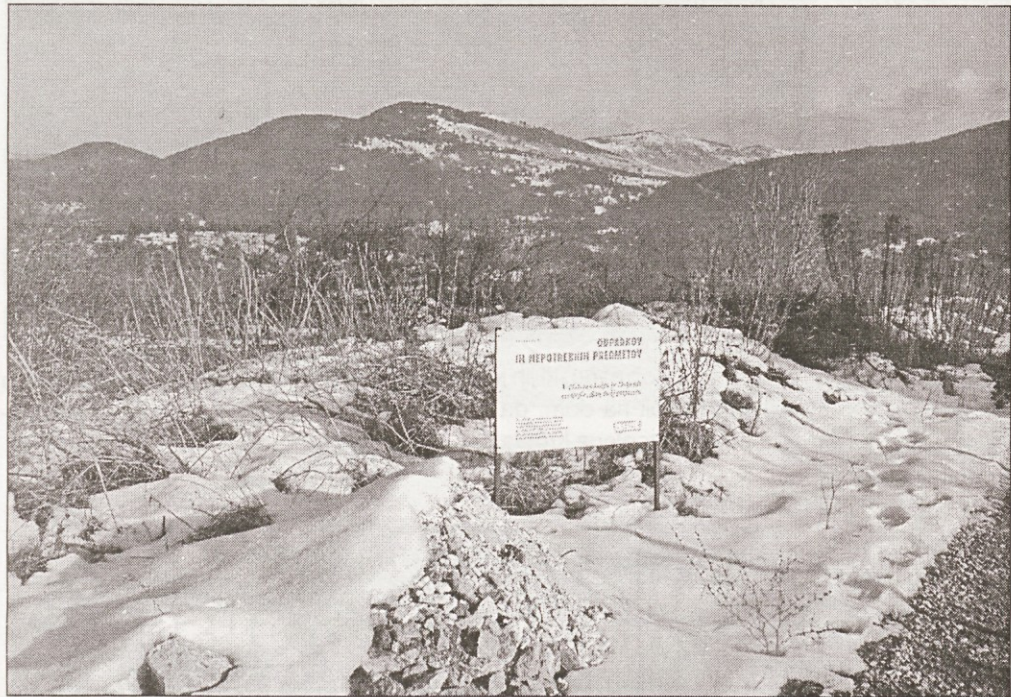
Neke sončne sobote sredi veselega decembra, ko je skoraj vsak večer na vrsti kaka obilna predpraznična večerja s kako izmed družb, se je tudi meni zazdelo pametno odpraviti se za spremembo tudi v naravo. Na raziskovanje bližnje okolice s pomočjo teka.

Iz domačih Dobropolj sem se po poljski poti, po kateri je par let nazaj vozil celo šolski avtobus, odtekla v Zarečje, od tam naprej proti Brcam in na novem mostu čez potok Posrtev zavila na novo urejeno cesto proti Novakovemu mlinu. Čeprav je ta pred kratkim urejena cesta zelo kratka, ima vse možnosti, da bi jo lokalni sprehajalci izbrali za največjo občinsko infrastrukturno pridobitev v preteklem letu, če bi tako glasovanje obstajalo. Jaz sem jo tistega dne uporabila celo kot povezavo za krožno pot proti bistiškemu tekaškemu raju – Črnim njivam. Pri Novakovem mlinu sem čez tamkajšnji most za pešce prečkala reko Reko, ki je bila takrat za prečkanje še primerno visoka/nizka. (Ko sem se po božiču na progo odpravila v obratni smeri, prečkanje Reke pri Novakovem mlinu zaradi preveč vode ni bilo več mogoče in je bilo treba iskati nadomestne poti.) Prečkati je bilo treba še magistralno cesto iz Bistrice proti Ribnici in že sem bila spet na samotni poti s strmimi

skozi stranski vhod. Ogledala sem si lahko tudi tisti del vasi, ki ga ob vožnji po glavni cesti spregledamo. Domačije v vasi so res lepo urejene, še posebej tiste na stranskih poteh, ki so povprečno malo starejše od zgradb ob glavni cesti.

Prišla sem tudi na glavno cesto, jo prečkala in malo pred tablo, ki nakazuje konec vasi, zavila na poljsko pot proti Volovji rebri, Črnim njivam ali Milanji. V tistem delu vasi ali vsaj vaškega ozemlja se pa podoba o krajo zelo spremeni. Ob poti po ravnini so namreč ves čas in na obeh straneh kupi v glavnem gradbenega materiala, ki pa je zelo bogat tudi z drugimi tipičnimi obcestnimi odpadki: plastenkami, plastičnimi vrečkami, pločevinkami, odsluženimi gospodinjstvi aparati, rezervnimi deli strojev in avtomobilov, smetmi v vrečah, drobnimi smetmi ipd. Vse to pa krasi tabla z napisom Odlaganje odpadkov in nepotrebnih predmetov strogo prepovedano. Ampak prva in zadnji dve besedi v prepovedi sta z(a)brisani, tako da tabla trenutno označuje odlagališče odpadkov.

Iz zelo oddaljenih spominskih celic se mi v glavi pojavi informacija, da če nisem nekje brala, da so Šembije pred kratkim dobile ... nagrado za najlepše urejeno naselje v občini?! Raziskovanje doma po računalniku je ta preblisk potrdilo. Začela sem se spraševati: a so Šembijci odpadke iz svojih dvorišč odpeljali kar na bližnjo vaško pot? V upanju, da se strokovna komisija, ki ocenjuje urejenost naselij, verjetno ne bo potrudila ogledati si stranskih vaških poti? Če so tako razmišljali, se niso zmotili. Saj dvomim, da bi ocenjevalci ob ogledu omenjenega dela vasi sprejeli tako odločitev, kot so jo.

Ko sem šla v novem letu na šembijški del moje tekaške proge s fotoaparatom, sem našla kupe obcestnih odpadkov varno skrite pod belo snežno preprogo.

vzporni proti Podstenjam in naprej proti Podtaboru. Tam me je na novo asfaltiran klanec zvabil v Šembije

Drugo polovico poti po šembijškem ozemlju sem nenačrtovano pretekla še posebej hitro, da sem

OBISK SEJMA

NOTRANJSKO - KRAŠKE REGIJE, d.o.o.

Zeleni kras

Na letošnjem sejmu Turizem in prosti čas, Ljubljana 21.-24. januar 2010, so prvič skupaj predstavili turistično ponudbo Notranjsko-kraške regije pod znamko Zeleni kras.

Rdeča nit predstavitve je bila promocija celovite ponudbe na Zelenem krasu, ki temelji na povezovanju naravnih in kulturnih zanimivosti, možnosti aktivnega oddiha ter ogledu različnih tradicionalnih prireditev. Svojo ponudbo in domače dobrote pa so predstavile tudi turistične kmetije Zelenega krasa.

Na sejmu so sodelovali: Turizem-kras, d.d., Park Vojaške zgodovine Pivka, Posestvo grad Prestranek, Zavod Martin Krpan, turistične kmetije v okviru Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom ter turistično-informacijski centri občin Bloke, Cerknica, Loška dolina, Ilirska Bistrica in Postojna. Na številne tradicionalne prireditve, ki se na Zelenem krasu odvijajo skozi vse leto, so obiskovalce sejma povabili Martin Krpan, Napoleon, Erazem Predjamski z vitezi, Hruškiški škornjari in cerkniške pustne šeme. Ostalo ponudbo iz vseh sedmih občin Notranjsko-kraške regije pa zastopajo turistično-informacijski centri skupaj z RRA Notranjsko-kraške regije, ki je nosilka in organizatorka sejemskega prostora Zeleni kras.

bila čim prej stran od odlagališča smeti in spet v čisti lepi naravi, ki pomaga pozabiti tudi sveže slabe izkušnje. Po dolgem vzponu sem na križišču z oznako spusta proti Črnim njivam zavila tja in se od tam še naprej spuščala proti Gabrijam. Ker sem bila že utrujena od dolge in naporne poti, sem se nazaj domov odpravila v večji meri kar po 'avtomobilskih' cestah. (Za take namene zelo pogrešam tisto že dolgo časa uničeno visečo brv čez Reko med Bistrom in Zarečico!) Na preostanku pretečene poti razen naravnih luž in blata večjih presenečenj na srečo nisem več doživela.

Po časopisih in internetu se te dni intenzivno širijo vabila na akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Če poznate koordinatorje akcije v naši občini, jim predlagajte, da predstavljeno 'divje'

odlagališče uvrstijo na seznam točk, kamor bi bilo 17. aprila koristno poslati prostovoljce.

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

Dolenje 64
6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5 / 71 42 648
GSM: +386 (0) 41 / 747 657

urbanizacija
OKREPČEVALNICA
TRNOVO

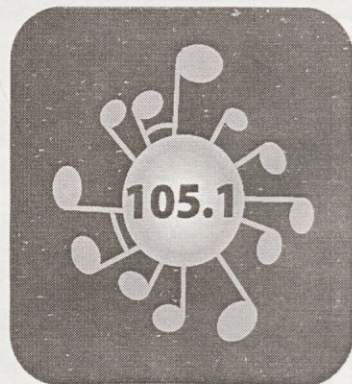
SPREJEMAMO
REZERVACIJE ZA
ZAKLJUČENE
DRUŽBE

OPRAVLJAMO
VSE VRSTE
CATERINGOV

Tel.: 05/714 12 07
041/424 974

Družinske skupine AL-ANON

Skupnost svojcev in prijateljev alkoholikov. Je pri vas doma problem alkohol in potrebujete anonimno in brezplačno pomoč? Pokličite avtomatski odzivnik 01 251 3000, GSM 041 590 789. Lahko obiščete tudi našo spletno stran: <http://al-anon-drustvo.si> ali nam pišete na e-naslov: alanon@email.si

radio capris
dobra družba

Nova uspešnica Mira Simčiča KAKO JE BILO ŽENSKAM V TITOV SENC

mag. Milena Urh

Miro Simčič, novinar i publicist, je dobro znan bralcem Snežnika, saj se je v preteklih letih pogosto oglašal v našem časopisu. V zadnjem času je objavil dve zelo odmevni knjigi - Tito brez maske i Ženske u Titovi senci. Leta 2007 je Mladinska knjiga objavila Tita brez maske v slovenščini, ki je kmalu bila natisnjena na štirih jezikih, v Sloveniji pa je postala ena od največjih uspešnic vseh časov, zelo dobro pa je bila sprejeta tudi na Hrvaškem, v Srbiji in v Makedoniji. Knjiga je v kratkem času povsod doživela večje število ponatisov. Leta 2008 pa je Simčič objavil nadaljevanje Tita brez maske pod naslovom Ženske v Titovi senci. Knjiga je najprej izšla na hrvaškem jeziku pri zagrebški založbi VBZ. Bila je natisnjena v sanjski nakladi prek 20.000 izvodov in je lani bila med tremi najbolj prodajanimi in brani knjigami s publicistično tematiko na Hrvaškem in v Srbiji. Sedaj se pojavlja tudi v slovenski inačici pri založbi Intelktualne storitve iz Ilirske Bistrice.

Snežnik: Kako pojasnjujete uspeh svojih knjig deželah na območju bivše Jugoslavije?

Simčič: Predvsem s splošnimi gospodarskimi in političnimi razmerami v postkomunističnih državah. Rušenje Berlinskega zidu, propad komunizma kot sistema in ideologije, propad Sovjetske zveze in Jugoslavije, je pred dvajsetimi leti spodbudilo velike upe in pričakovanja v vseh postkomunističnih deželah. Ta pričakovanja so bila izdana, ljudje v vseh tranzicijskih deželah se danes počutijo kot žrtve hude, epohalne prevare. Nasprotno pričakovanjem nikakršnega novega evropskega Marshallovega načrta ni bilo, vzhodne Evrope se je polastil špekulativni kapital najslabše vrste. Vzhod Evrope se po češkem mislecu Karlu Kosiku počuti kot nemočna žrtev evropskega »minhenstva«, torej sistematične prevare razvite Evrope. Trideset let po smrti Josipa Broza in skoraj 20 let po propadu Jugoslavije se ljudje sprašujejo, kaj se je v resnici zgodilo, zakaj so stvari v veliki meri šle po zlu. Resni analitiki napovedujejo propad globalističnega gospodarskega sistema, kar bi utegnilo stvari v bližnji prihodnosti še poslabšati.

Slovincem se še relativno dobro godi. Najslabše je v Romuniji, Bolgariji, na Poljskem in v Ukrajini. V teh deželah prek 80 odstotkov prebivalstva nima denarja za pokrivanje osnovnih potreb. V Sloveniji je takšnih ena četrtnina, to pa pomeni, da jih je petkrat več kot pred 20 leti.

Te množice so nagnjene k sprejemanju vsake demagogije in ekstremizma, lahko se nam ponovi tisto, kar se je dogajalo v 30. letih prejšnjega stoletja. Tu ne gre samo za socialno bombo Evrope, to bi utegnili biti atomska bomba stare celine. Nihče ne nudi rešitve. Odkod nostalgija za Titom? Jugoslovanski socializem je le bil precej drugačen od ureditve u deželah »realnega socializma«. Življenjska raven je bila višja kot v sovjetskem bloku, Jugoslavlani so svobodno potovali po svetu, vse socialne storitve (šolstvo, zdravstvo, stanovanjska politika) so bile zlahka dostopne, socialne razlike so bile neznatne, zaposlitev pa stabilna. Ta nostalgija za Titom (v Sloveniji je v javnomnenjskih anketah na primer Tito vedno na prvem mestu, kot najbolj pomembna zgodovinska osebnost) je v resnici zgodba o nas samih, o naših današnjih skrbih in naših aktualnih pričakovanjih. Tisto, kar me preseneča in tudi veseli je dejstvo, da so moje knjige enako dobro sprejete v Ljubljani in Beogradu, kot tudi v Zagrebu in Skopju.

Snežnik: Tito je imel tudi svoje temne strani. Lani so v Sloveniji odkrili Hudo jamo v kateri je pokopano na stotine ljudi, ki so bili pobiti v izvensodnih pobojih v prvih mesecih po koncu druge svetovne vojne.

Simčič: V knjigi Tito brez maske je bilo raziskovanje te tematike najbolj mučen del mojega pisanja, ki je tudi zahteval največ časa. V Sloveniji je kakšnih 600 grobišč s kakšnih 100.000 pobitih ujetnikov poraženih vojska iz tistega časa. Čeprav se hrvaški zgodovinar in akademik dr. Petar Strčić ne strinja z menoj, da je Tito zanesljivo s svojo osebno odločitvijo stal za temi poboji (dr. Strčić se sklicuje na Titovo depešo, naj enote z ujetniki postopajo korektno in naj jih ne ubijajo mimo sodišč), obstajajo tudi identične depeše Rankovića Zagrebu in Kardelja Ljubljani, ki svojim podrejenim ostro očitajo premajhno energičnost v likvidaciji »banditov«. Obstaja tudi zapis Titovega govora v Ljubljani iz maja 1945 v katerem brez zadržkov napoveduje surovo maščevanje kolaborantom. Janez Stanovnik pravi, da je dogovor o izvensodnih pobojih bil sprejet jeseni 1944 v Drvarju in da je za ta načrt vedelo bore malo ljudi. Pozneje so bile izbrane skupine za likvidacijo, ki so imele manj kot sto ljudi.

Velika večina pripadnikov NOB in partizanov ni vedela za te poboje, še manj pa je sodelovala v njih, torej so amnestirani vsake odgovornosti za te poboje.

Snežnik: Ali se je kaj podobnega dogajalo tudi drugod po Evropi po koncu druge svetovne vojne?

Simčič: Da, in to v takšnem množičnem obsegu da človeka zgrabi nepopisna groza. Tisto kar dodatno človeka zgrozi, je popoln molk o teh pošastnih dogodkih. V Teheranu je šlo je za dogovor »velike trojice« v novembru 1943. Takrat so se dogovorili, da mednarodno uveljavljeni termin POW (Prisoners of War – vojni ujetniki) ne bo veljal za ujetnike poraženih fašističnih vojska in so termin POW spremenili v DEP (Disarmed Enemy Persons – razorožene sovražnikove osebe). To navidez nedolžno birokratsko igranje s termini je v resnici pomenilo, da za DEP ujetnike ni veljala Ženevska in Haška konvencija, ki je izključevala vračanje ujetnikov v

domovino, kjer je njihovo življenje bilo ogroženo.

Anglo-američani so Stalinu in Titu vrnil skoraj 2,5 milijona ujetnikov, ki jih je čakala zanesljiva smrt, razen tega se dva milijona nemških ujetnikov ni nikoli vrnilo domov. V 1600 taboriščih v Franciji ter v 200 taboriščih v Nemčiji, so ujetnike držali pod nečloveškimi pogoji, pod milim nebom, celo brez šotorskega krila nad glavo, tako da je od lakote, zime in bolezni v poledenelih močvirjih reke Rehn, v kratkem času, v zimi 1945/1946, pomrlo najmanj 1.056.000 ljudi. In kar je še bolj zanimivo, nihče v Nemčiji ne prekopava njihovih kosti in ne sprašuje za njihovo usodo, kot je to primer pri nas, ko gre za Kočevski rog ali Hudo jamo.

Ti množični poboji so bili prva faza plana ameriškega finančnega ministra Henryja Morgentaua. Izpeljal ga je poveljnik zavezniški sil general Dwight Eisenhower, ki je menil, da je »Nemcem potrebno dati trdo lekcijo, da se nikoli ne dvigne iz pepela in zakuha jo 3. svetovno vojno«. Drugi del plana Morgentau je predvideval spreminjanje Nemčije v velikansko krompirišče in sistematično uničenje njene industrije in rudnikov.

To bi v nekaj letih pomenilo smrt za 20 milijonov Nemcev. Hladna vojna in dolgoletni spopad s Sovjeti je Američane prisilil, da so opustili ta peklenski načrt.

Stalin je tako Evropo rešil dvakrat: prvič pri Stalingradu pozimi 1943/44 z zmago nad nacističnimi armadami. Ta zmaga je omogočila zavezniško izkrcanje v Afriki, zatem v Italiji in na koncu v Normandiji. Drugič je Stalin rešil Evropo pred norimi ameriški načrti s hladno vojno, kar je omogočilo nastanek nove demokratične Evrope kakšno poznamo danes.

Snežnik: V knjigi Ženske v Titovi senci objavljate neznane podrobnosti o življenju petih Titovih žena. Po splošnem prepričanju, naj bi Tito bil velik zapeljivec in zenskar. Do kakšnih ugotovitev ste vi prišli?

Simčič: Tito je nedvomno bil srečne roko, ko je šlo za ženske. Ne-

dvomno je bil velik šarmer, angleška kraljica Elizabeta je bila izjemno huda na svoje varnostne službe, ki so ji napovedali nekega polpismenega ključavničarja, grobega in brez manir. Rekla je, da takšnega gentelmena težko srečaš. Tito je bil izjemno privlačen, eleganten in elokventen, tekoče je govoril več jezikov, toda v vseh petih zakonskih zvezah ni našel osebne sreče, pa tudi njegove partnerice se niso osrečile v zvezi z njim. Skratka, nikoli ni bil srečno poročen.

Moramo imeti pred očmi, da je osnovno Titovo življenjsko poslanstvo bila revolucija. On je bil revolucionar, prevratnik. Netenje revolucije in normalen, urejeni meščanski zakon, nikakor ne gresta skupaj. Vladimir Dedijer, njegov osrednji biograf pravi, da Tito ni bil zenskar. Trditve, da je Tito imel celo 16 zakonskih zvez, na Googlu lahko preberete, da so mu različne partnerice rodile celo 124 otrok, so čista traparija.

Mnoge ženske so se same hvalile da so zanosile s Titom. Po mojem gre tu za Valentinov sidrom. Izjemno popularen filmski igralec je snemal filme v katerih je bil velik zapeljivec in ljubimec. Bil je poročen z dvema prekrasnima igralkama, toda obe sta se ločili od njega zaradi »nekonsumiranega zakona«. Valentino je imel raje mlade moške kot zenske. Toda,

ko je umrl 31. let star, na njegovem pogrebu je stotine žensk vreščalo, da so noseče z njim.

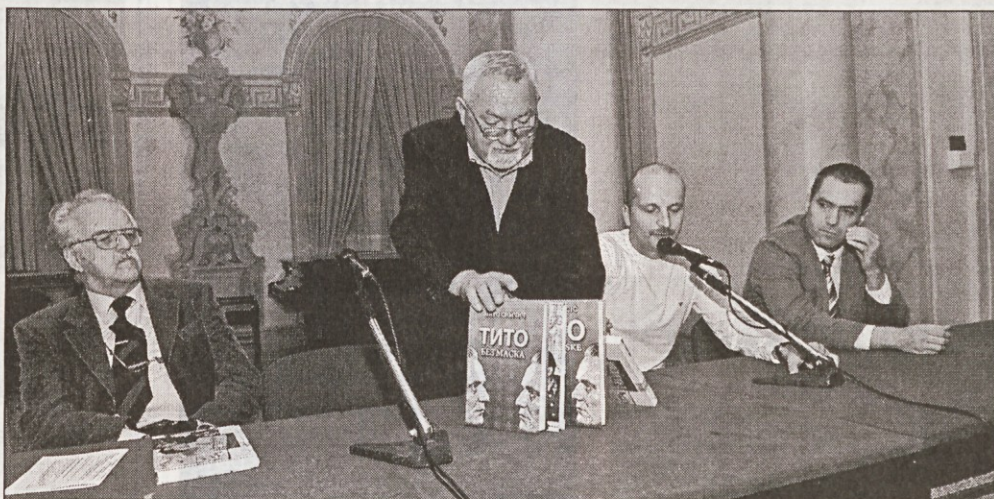
Poznam nekaj takšnih primerov tudi v zvezi z Titom. Vedeti moramo, da je Tito moral biti izjemno previden pri izbiri partneric. Samo svojo prvo ženo Polko je Tito spoznal na način, kakor se v našem kulturnem krogu običajno spoznata moški in ženska. Vse ostale štiri partnerice pa so pripadale ilegalnemu komunističnemu gibanju. Izven tega kroga je za Tita bilo nevarno iskati žensko družbo. Poznal je zgodbo o Samsonu in Dalili – in pazil je, da ne bi končal kot Samson. Ženske, ki so prihajale v njegovo bližino, so bile tisočkrat preverjene. Zgodbe, da so se ženske v njegovi postelji menjavale kot na tekočem traku, nimajo nobene realne osnove.

Snežnik: Nekateri kritiki vam očitajo estradizacijo Tita...

Mislím, da pretiravajo. Bilo bi preveč banalno ukvarjati se predvsem z ljubezenskim zakonskim življenjem Tita. Gre za osebne in občutljive stvari in jaz jih obravnavam z neko mero spoštljivosti. Ne zanimajo me senzacije. Seveda, se v drugem delu knjige ukvarjam z njegovimi prvimi štirimi ženami, toda prvi del knjige Ženske u Titovi senci obdeluje razvoj ženskega vprašanja na balkanskih prostorih. Ljudem ni znano, da je zakonsko dovoljena poligamija bila v Jugoslaviji uradno ukinjena šele leta 1946 ter da so ženske v Jugoslaviji šele leta 1945 prvič lahko volile. Titova oblast je prinesla ženskam na našem prostoru svobodo, ki jih v preteklosti niso poznale.

Tretji del knjige pa govori o Titovi tretji ženi, Jovanki Budisavljević Broz. V tem delu prvič objavljam dokumente iz slovenskih arhivov, kot tudi iz zasebnih zbirk, ki Jovanko kažejo v nenavadni in doslej neznani luči. Njene politične ambicije so bile neskončne in »ločitev brez ločitve« zakoncev Broz ni bilo zgolj naključje, še manj pa naj bi šlo za zaroto Dolanca in generala Ljubičića proti Titovi ženi, kot to vztrajno trdi Jovanka. Objavljam tudi faksimile teh dokumentov, tako da bralec lahko potegne lastne sklepe o kakovosti tega zakona. Zanimivo, toda Jovanka se je na objavo teh dokumentov javno oglasila v beograjskem Nedeljnom Telegrafu ter mi sporočila, da ne bo komentirala mojih laži. Za njo so ti dokumenti falsifikati, ki so bili sproducirani v kabinetu Staneta Dolanca. To ne drži, dokumenti so v arhiv prišli iz drugih virov in nimajo nobene neposredne zveze z Dolancem.

Hvala za pogovor in veliko sreče pri promociji knjige

O akciji ONA ali ON 2009

Akcija je potekala od 1. decembra do božiča 2009. Že petnajstič smo iskali tiste, ki so s v okviru svojega dela ali pa izdelovanjem v prostem času oplemenitili širšo skupnost. Minula leta smo za predloge vprašali poslušalce. V jubilejnih 15. letu Radia 94 pa smo se odločili za spremembo. Imena kandidatov za naziv on ali ona 2009 so nam predlagali izbranci naših poslušalcev iz preteklih let. Prejeli smo šestnajst imen kandidatov, urednico in ustanoviteljico lokalnega časopisa Prestop, tudi 15. letnega jubilarja, Ester Fidel pa smo predlagali mi. Ostali nominiranci so bili še: podjetnik in avtomobilist Marjan Nagode, likovna kritičarka Polona Škodič, na vseh celinah znana skupina prostovoljcev Bejž če uejdeš in domoznanskemu oddelku naklonjena direktorica cerkniške knjižnice Marija Hribar. Poslušalci so glasovali tudi za inovativno ravnateljico SGLŠ Postojna Cvetko Krnel, režiserja in igralca iz DPD Svoboda Loška dolina Boruta Zakovška, ilirskobistriškega ljubiteljskega arheologa Franca Poklarja in gonilno silo društva KETŠD Alojz Mihelčič iz Harij Alenko Penko. Nekatere je prepričal Dušan Ule, skrbnik poškodovanih divjih živali iz Babnega Polja, spet druge Bojana Levinger – literarna ustvarjalka in predsednica ŽePZ Tabor Logatec, tretji pa so glas oddali prizadevni članici KD Rak Rakek Aleksandri Stefanovski ali njeni društveni kolegici, pobudnici za ustanovitev društva Danici Štefančič.

Utemeljeni predlogi so poslušalce prepričali, saj akcija tolikšnega odziva še ni imela.

Skupno smo zbrali skoraj 3.500 glasov.

Poslušalci so glasovali dvakrat dnevno. Glas so lahko oddali v živo ali ga pustili v SMS nabiralniku. V vsakem glasovanju le enkrat. Predloge smo objavili v spletni anketi na www.radio94.si, ki je vsakomur omogočala oddajo enega glasu.

ONA ALI ON 2009

Bejž če uejdeš je skupina prostovoljcev s pivškega, v kateri se že 13 let združujejo prijatelji različnih poklicev in starosti, ki jim je skupna predvsem želja pomagati ljudem v stiski. V začetku je skupina delovala po načelu samopomoči in pomoči sokrajanom, po potresu v Posočju pa so svojo solidarnost razširili. Njihovi projekti doma in na tujem so večinoma povezani z izdelovanjem ostrejših in streh na raznih objektih, predvsem zato, ker je, kot pravijo, to delo, ki ga obvlada kar nekaj članov. Tako so se leta 2007 odpravili na prvo misijo v tujini – na Slonokoščeno obalo, kjer so postavili streho na misijonu v San Pedru in zgradili šolo, leto zatem so v gobovskem naselju v Vietnamu prekrili prizidek tamkajšnje bolnišnice, lanske akcijo pa so izpeljali v mestu otrok na obrobju Lime v Peruju.

Denar za projekte zbirajo čez leto, delno z organizacijo Miklavževega koncerta, pomagajo pa jim, poleg prijateljev, lokalnih obrtnikov in podjetnikov, tudi na Občini Pivka. Zanimivo je tudi to, da si pot v državo, kamor potujejo z dobrodelnim namenom, plačajo v celoti sami.

Skupino Bejž če uejdeš je predlagal župnik iz Pirana Zorko Bajc. Nekoč pa tako priljubljen kaplan v Postojni, da je leta 1997 v naši akciji prejel naziv osebnosti leta.

GOSPODARSKI USPEH LETA 2009

Leto 2009 je podjetje Batagel & Co. d.o.o. pričakalo in zaključilo v odlični kondiciji, saj ga odlikuje izjemna kapitalska moč z 71-odstotnim deležem kapitala v virih sredstev. To mu zagotavlja finančno samostojnost, neodvisnost in dolgoročno trdnost. Vsa leta posluje z dobičkom in se uvršča med najboljša podjetja v Sloveniji v svoji kategoriji. Osnovna dejavnost podjetja so nepremičnine in gradnja stanovanj ter trgovinska dejavnost. Pri Batagelu imajo kljub gospodarski krizi sme načrte tudi za leto, saj gradijo objekt z apartmaji v centru Postojne ter širijo in obnavljajo objekt mestne restavracije Jadran.

Na listi Superprvakov, najuspešnejših podjetij v Sloveniji v letu 2008, ki jo je Delova Finančna točka objavila v novembru, je kot najuspešnejše podjetje Notranske regije tudi podjetje Batagel & Co..

Marjan Batagelj suvereno vodi

podjetje kot direktor in solastnik in je prejemnik številnih uglednih priznanj, med drugim tudi nagrade Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske dosežke.

PODJETNIŠKI USPEH LETA 2009

Podjetje Oblak Commerce d.o.o. iz Logatca je družinsko podjetje z več kot 100-letno obrtniško in podjetniško tradicijo. Pod sedanjim imenom posluje 19 let, glavna dejavnost podjetja pa je proizvodnja betonskih izdelkov za gradbeništvo.

V zadnjih petih letih je podjetje podvojilo število zaposlenih, s 15 na 32, in potrojilo promet z 2,8 na 8,1 milijona evrov. Dodana vrednost v preteklem letu je krepko preseгла poprečje v branži in je znašala 55 tisoč evrov na zaposlenega. Podjetje skrbi za stalno izobraževanje zaposlenih in za nenehni dvig kakovosti izdelkov, ki jo sproti nadzira v lastnem laboratoriju.

Lani so v podjetju zaključili veliko investicijo, novo proizvodno linijo in

betonarno, eno najso-dobnejših v srednji Evropi. Pod-

jetje je tudi leta 2009 povečalo število zaposlenih za deset odstotkov in pričakuje vsaj toliko prihodkov, kot jih je imelo leto poprej.

Podjetje vodi ing. Bogdan Oblak.

NAJ POLETJE 2009

Na Prireditvi Ona ali on smo priznanja podeljevali najboljšim, zato smo v Jamskem dvorcu plakete izročili še zmagovalcem radijske akcije Naj poletje. V devetih poletnih tednih smo iskali najboljše, najlepše in najbolj slastne. S telefonskim in SMS glasovanjem so jih izbrali poslušalci. Z naj kavo nas prebudijo v postojnskem Baru Cukrček, najlepši prostor za piknik pa ponuja Novakova domačija z mlinom iz Topolca pri Ilirski Bistrici. Petelinjski tek je postal naj rekreativna prireditel. Z najboljšim sladoledom smo se ohladili v ilirskobistriškem Sladkem baru in najbolj uživali na terasi Gostilne Pod gradom v Gornji Bitnji. Šesti teden akcije so poslušalci za najboljšo kulinarčno posebnost izbrali postrvi, ki jih pripravijo na Turistični kmetiji Bubec iz Brca pri Ilirski Bistrici. Z največ gostilniškega znanja in prijaznosti goste postrežejo v Pizzeriji Minutka Postojna. Najlepša izletniška točka, pravijo poslušalci, je Mašun. Za piko na i pa smo se v zaključku akcije še posladkali. Glasovalci so za najbolj slastno slaščico določili išlerje, ki jih peče Ljubica Vovk iz Zarečice pri Ilirski Bistrici.

Napoleonov orel

Filatelisti Primorskega numizmatičnega društva so ob 200. obletnici pošte v Ilirski Bistrici, ki je bila ustanovljena leta 1809 v času Ilirskih provinc, pripravili priložnostni poštni žig, ki sta ga oblikovala Romeo Volk in Matjaž Penko. Napoleonov orel ob znakih Pošte Slovenije izpričuje 200-letnico nepretrgane poštne dejavnosti v Ilirski Bistrici. Priložnostni poštni žig je pošta uporabljala 23.12.2009.

Dobrote slovenskih kmetij

Alenka Penko

Člani KETŠD Alojz Mihelčič iz Harij že drugo leto zapored sodelujemo v projektu Dobrote slovenskih kmetij, ki ga izvaja Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije. Predstavitve so vedno dobro obiskane, lepo sprejete in priložnost za navezavo novih poznanstev in prijateljstev.

Na januarski predstavitvi v Kopru smo se srečali z znanim gospodarjem iz televizijske Kmetije (na fotografiji).

HÖRMANN
garažna in industrijska vrata

NAJBOLJŠE ZA MOJO DRUŽINO!

BLT D.O.O. IDRIJA
INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

BLT D.O.O. IDRIJA
ULICA SV. BARBARE 6, 5280 IDRIJA
TEL.: ++386 (0)5 374 36 60 N.C.
FAX: ++386 (0)5 377 39 45
E-MAIL: BLT@BLT.SI, WWW.BLT.SI

**Vrhunska avtomatska
seksijska garažna
vrata Hörmann**

**ŽE ZA
929 €!**

Cena zajema seksijska
izolirana garažna vrata EPU
(vodoravni motiv, bela, woodgrain),
dimenzije: 2375 x 2000, 2375 x 2125,
2500 x 2000, in 2500 x 2125,
motorni pogon, montažo in 8,5 % DDV.